

HİKMET KIVILCIMLI

UYARMAK - UYANDIRMAK

Hikmet Kıvılcımlı

UYARMAK Ç N UYANMALI UYANMAK Ç N UYARMAK

Ç NDEK LER

K NC BASILI A ACI B R G R

Önce Program mı gelir, Tüzük mü
T P Programının Lâf Kalabalı ı
T P "lk" şçi Partisi mi?
"Amelecilik" (Ouvrierisme)
ABA'cı Tüzü ü ve Programı
"Emekten Yana": verenin de Parolası
Kapitalizmde Verimli ç i Yeti tirme Kurumu mu?
T P'i Polise Emanet
venizm Kokusu
Finans Kapital De irmenine Su
Finans Kapital Tekerine Kama
Numaralı ve "Numaracı"lar
Parlamentarizm Yalancı Pehlivanlı ı

UYARMAKÇIN UYANMALI, UYANMAKÇIN UYARMAK

B R NC BÖLÜM: MESELEN N TAR HÇES ve KONULU U

T P'in Birinci Basama ı: "SIRF EMELEC L K"
T P'in ikinci Basama ı: "AYDINLAR PART S"
T P'in Üçüncü Basama ı: B N LEN DAL ve KES L
Dalın Kesili i Amaç
Parti Manivelâsının ki Momenti
Metot Tenkit mi, Otodidaktlık mı?

K NC BÖLÜM: T P' N ELE T R LMES

I. Tüzük Bakımından Ele tirme

- a) Yarı ç i yerine Bilfiil Üretmen Ço unlu u
- b) Üretmen Köylülükle Organik Ba Kurulmalıdır
- c) Organ dı ı Üye: Ölü Safradır
- d) Parti Üyeli i Siyasal E itim
- e) Aydınlar Çoklu undan Korkulmamalıdır

II. Ele tirme Sonuçları

- a) Siyasal Dayanak: Ç SINIFI
- b) Büyük Mesele Küçük Mesele
- c) 2048 Yılı Beklenemez
- d) Halka nmek Kürsü Sosyalizmi ile Olmaz

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM: Ç PART S NE TEKL FLER

I. ç i Köylü Gönüllüleri
II. ç i Sendikaları
III. ç i Milletvekilleri
ç i Köylü Gönüllüleri Sayının Kaliteye Yüceli idir
Gönüllülerin Çalı ma Yordamı
Köy Plânlamaları

K NC BASILI A ACI B R G R

Önce Program mı gelir, Tüzük mü?

Bizim bildi imiz, bir Parti'nin önce **Programı** açıkça konur. Sonra o Programın prensiplerine göre Parti'nin **Tüzü ü** yaratılır. Gerçi "Kanun": yalnız bir Tüzük bulunmasını art ko ar. Tüzü ünü verdin mi, Partisini kurmu olursun. Ama Kanun, politika kiremitli inin kuralıdır. Kiremitli in altında bütün katlarıyla Toplum **Üstyapısı** yükselir. O Üstyapının altında, dayandı ı **Ekonomi** tabanı oturur. Üç buçuk egemen politikacının çıkardı ı **sırf** siyasî kanun: Toplumun geni Üstyapı ve derin Ekonomi ili kilerini yaratamaz. Tam tersine, Toplum yapısı, Kanun denilen yüzeyde kalmı kuralları gerektirir.

Hele veren Sınıfın egemen oldu u bir Toplumda, Kanunun **ba lıca** görevi: Üstyapı ve Ekonomi'de olanları halkın gözünden kaçırmak, bir sıra anla ılmaz soyut kurallarla örtbas etmektir. veren Sınıfı nasıl olsa kendi elinde i liyen ekonomisini kurmu tur; Üstyapı ili kilerini de sıkı kontrolü altına sokmu tur. Bu alanlarda kimseye do ruyu söylemek, hele ö retmek zorunda de ildir. Tam tersine, herkesi, her ciddi konuda a kına çevirip sersemletmek için elinden geleni yapar.

çi Sınıfına bir Parti mi gerekiyor? Buyursun, kursun. Tüzü ünün ba ina üç be satırlık bir "**Amaç**" maddesi koydu mu, yeter. O Amacın, hangi sosyal ve ekonomik ili ki çeli kiler içinde, nasıl gerçekle ece i demek olan Program aranmaz. Hatta, çilerin hiç Programları bulunmasa daha iyi olur. Kimse ne dedi ini, ne yaptı nı bilmez. Soyut ve Genel amaç maddesi çevresinde önüne gelen, a zına geleni tekerler. "Her kafadan bir ses çıkar"... Burjuvazinin istedi i de budur.

Gerçek çi Sınıfı Partisi bu oyuna gelemmez. Proletaryanın bilimine göre insan i ini hayvan i inden ayırt eden tek nokta: insanın yapaca nı önce tasarlaması. plânlaması, programla tırmasıdır. Onun için, bütün ciddi çi Sınıfı Partileri ilkin yıllar boyu, içinde bulundu u Toplum yapısına en yakın gelecek kendi Programını tartı r ve aydınlı a çıkarır. Sonra o Programdan aldı ı hızla Tüzü ünü tezgâhlar.

T P Programının Lâf Kalabalı ı

T P 13 ubat 1961 yılı acele kuruldu u zaman, tam veren Sınıfının istedi i gibi, ne yapaca nı duruca bilmiyen ve belirle miyen bir Tüzük'ün Amaç Maddesi ile yola çıktı. Çarçabuk eksiklik ve anormallik göze battı. Onu gidermek için **Aydınlara** ba vuruldu. Bâbiâli'nin "**Sol**" yazar çizerleri geldiler. Onlar da kendi kendilerinin birer "**Program**" olduklarına inanmı ki ilerdi. Program dedi in de nedir? Gâvurca bilenlerden üç be eli kalem tutarı masa ba ina oturttu mu, yeryüzünün bütün çi Partilerinin en son moda Programlarını özarı Türkçeye çevirip önünüze yı ıverirler. Olur sana en âlâsından Parti Programı.

O içgüdüyü "**Bilinç**" yerine koyan hazırlap T P aydınları da T P'i kuran Sendikacılardan a a ı kalmadılar. T P'i Acem ahının gemisi gibi yürütmeye giri tiler: Program istimi gerilerden gelebilirdi. Hele T P gemisi ilerlesin... Kaç tane aydın varsa onların be on katı sayfalar dolusu ne Programlar döktürölmez ki? Yeter ki yabancı dil bilen "**tercüman**" civanlar, hele "**Avrupa'da tahsil**" veya "**tetebbu**"(etüd) yapmı birkaç yularsız arslan "**turist**" çalı mıya ba lasın. Sen ondan sonra gör Programın ne oldu unu!

Gördük, T P kurulu unun 4. cü yılı, alüminyum çarklı sarı ba akılı T P damgasıyla damgalanmı : "**Türkiye çi Partisi Programı**" basılıp 5 er liraya

satıldı... T P Programının yalnız fihristini (içindekiler listesini) okumak bile, onun Parti Programından bamba ka bir ey olaca ı izlenimini veriyordu. Belli ki, T P'in içinde ve dı ında ne kadar Politikâ denizine ilk adımını atmak istiyen bilgin varsa, hepsi da arcıklarında Politika üzerine bildikleri ve bilmedikleri bütün cevherleri T P Programına dökmü lerdir.

Bu cömert aydın fedakârlı nı hor görmek kimsenin elinden gelmez. Elbet her iyi dilek ho kar ilanabilir mi? Kar ılansa bile, Program bir **bilgiler** yı nı de il **yapılacak** i ler plânıdır. Onu lâfa bo mak, gürültüye getirmek olur. Sonra, T P bir **çi** Partisidir. çine bakarsınız, **i çiler** de girebilir. Onlara yapılacak i i 166 sayfanın 36.000 sulandırılmı ve boyuna tekrarlanan sözcükler tufanı içinde sunmak, yalnız yorucu de il, inmelendirici de olur. Çok ey anlatılıyor sanılırken, hiçbir açık yön verememek tehlikesi ba gösterir.

T P " İk" ç i Partisi mi?

Parti Programı, her eyden önce **gerçekten uygulanmak** için yapılır. T P Programı, hepsi birbirinden daha yuvarlak: "**Tirade**"lar (aynı eyi boyuna uzatmalar) ile yüklüdür. O sözde "**Köklü Reform**"cu Tirade'ların hepsi bir eyi örtmiye çalı an lâf kalabalı ıdır. Olaylar ve Kavramlar arasında ba ve bütünlük yapmadır. Belli ki, kim bir ey söylese: "O da bizde var" demek istenmi tir. Kimseye söz bırakmamak için her telden çalar görünölmü tür. Parti Programı, birbirine kırmızı iplikle teyellenmi , aklarla karalar mıdır? Hayır. Ansiklopedi hiç de ilse aynı sözcü ü her sayfasında bir, bir daha tekrarlıyamaz.

Tirade daha T P Programı'nın "Giri " inde ba lıyor:

"Tarihimizde do rudan do ruya emekçi halkın kurdu u ilk parti, Türkiye ç i Partisidir." (s. 13) deniyor. (Manda teze i kadar) iri bir lâf. (Manda teze i kadar olsun) bir i e yarar mı? Sanmıyoruz. Yalan, yalnız sömürücü sınıflara yarar. Yukarıki Tirade her eyden önce yalandır.

"Tarihimiz" deyince. **Türkiye Tarihi** anla ılır. Türkiye Tarihi, Antika Osmanlı Tarihi ile ba lar. Modern Cumhuriyet Tarihiyle biter. **"Emekçi Halk"** : Osmanlılıkta da, Cumhuriyette de vardır. Antika ça ın **Partileri** Tarikatlarıdır. **Hacibekte** 'in de, **Ahi**'lerin de o zamanlar Politika örgütleri o zamanın köy ve ehir **"Emekçi Halkı"** tarafından kuruldu. Hepsi bir yana, bizim eyh Bedrettin'in Partisi Sosyal Devrime giri mi ti. Bu giri imi yapanlar tüm **"Emekçi halk"** tan ba ka kimdi?

T P üleması, belki o âhane dekadan pozlarıyla: **"Biz modern Siyasi Partilerden söz ediyoruz!"** diyecekler. Sizin Tarihten kopuk Realpolitiker'ler oldu unuzu biliyoruz. Daha Paris Komunası yılında kurulan **"Ameleperver Cemiyeti"**, 1889 yılı kurulan **"Osmanlı Amele Cemiyeti"** Modern Türkiye'de **"Emekçi Halk"**tan ba kası tarafından mı kuruldu? Daha sonrakiler üzerinde durmalıyım.

"Amelecilik" (Ouvrierisme)

Bir de: **"do rudan do ruya. emekçi halkın kurdu u"** veya kurmadı ı Parti neyi ispatlar. Hiç bir eyi T P Program üleması ç i Sınıfı hareketi içinde en sinsiz sapıtma çe idi olan **"Ouvrierisme"** (Sırf amelecilik: yalnız i çilerden ibaret örgüt) demagojisine mi çanak açıyorlar? O mârifeti icat etmek için T P'i çıkmaza sokmu ülema ve ukelâ beklenmemi tir. Çar'ın jandarma ve polis efi Albay Zubatof çok daha ustaca **" çicilik"** demagojisini kullanmı tir. Tutmamı tir. **"Do rudan do ruya"** aydınlarca kurulan Parti, yeryüzünün ilk Proletarya Devletini yarattı.

Bunları T P aydınlarının birkaçı olsun bilmezler mi? Bilmeleri gerek. Ama, heyamola ile Parti tepesine çıkardıkları: ne oldum delileri için, Kadrocu kalpazanlar gibi: **"E siz örneksiz"** olmak manisinden ba ka e ilimi yoktur. Hiç de ilse **"Program"** yapılıp satıldı ı günler T P Genel Ba kanlı ı yapan Devlet dü künü

avukat : 1958 59 yılları "**Vatan Partisi**" dâvâsının A ircezada beraetle sonuçlanan bütün oturumlarına muntazaman "**devam**" etmi ti. Elbet o kertede "ilgilendi i" Vatan Partisi'nin, 40 sayfalık. "**Tüzük ve Programı**"nı görmezlikten gelememi tir. Tüzü ün 8. ci Son sayfasında: 10 ki iden 9'u "**do rudan do ruya emekçi halk**", daha do rusu çidir. Hem öyle gizli servislerin hâtiften (Sesi i itilen fakat kendisi görülemeyen.) "**çi Partisi kur!**" emri üzerine, Saylav olma furyası açıldı sanan "**Sendikacı**"lar de ildirler; hepsi fabrika Cehenneminde kan kusan gerçek üretmen i çilerdir.

Öyleyse niçin o bile bile yalan? 27 Mayıs ku aklarının gençliklerinden, deneysizliklerinden, daha eski ku akların dejeneresansından yararlanıp, ortaklıkta en azından tavus ku u gibi kabarmak için... Sonra ilk fırsatta, kerâmetine inandırdı i içtenlikli TP üye yı nını "**Gülyüzlü Sosyalizm**" makyajlı aldatıp biricik Proletarya yolundan sapıttırmak için... Yalancının mumu Yatsıdan sonroya dek yandı mı? Demek Proletarya siyasetinde Makyavelizm yahut Bizantizm uzun ömürlü olamıyor. Yalan ve Böbürlenme silahı tepti: atıcı mikrosefali (Küçükbeyinli) vurdu.

ABA'cı Tüzü ü ve Programı

ABA'cı TP yöneticilerinin ci erlerinin kaç para etti i,daha ilk TP'e takılan "**Aydın Kelle**"nin ilk bildirimlerinde sırttı. Onlar kendilerini Kadrocuvârî ve Yönkârî "**Sorumlu**" aydınlar gibi öne sürüyorlardı. çi Sınıfını gütmeye adanmı altıkulaç beberuhiler anlardı. Program düzülüp satı a çıkarılınca, bütün foyaları, dünyanın en "**emekten yana**" sözleriyle maskelenemeyecek ve silinip ortadan kaldırılamıyacak duruma geldi. Yazılı, basılı cevherler 5 lira veren herkesin eline geçiveriyordu. Yalanlanamaz, red ve inkârla ortadan kaldırılamazdı.

Ne var ki, "Filipin tipi Demokrasıcılık oyunu" ndan yalnız C A uzmanları parsayı toplıyacak de ildi. Elbet Türkiye çi Sınıfı denli Modern bir özgüç te, kendi Strateji ve Takti ini bütün diyalekti i ile i letecekti. Türkiye Finans Kapitali, kodaman Emperyalist Tekelleriyle içli dı lı i birli i de yapsa, Dünya pazarından **A ırı kâr** çekip bir Aristokrat çi ve Kariyerist Aydın küçükburjuva zümresi besliyemezdi. TP'i "**Avuçları içine**" aldıklarına inanmı oportünizm kocakarılarının gevezelikleri sonuna dek adam kandıramazdı.

Onun için, i çi Sınıfına sunulmu TP Tüzü ünün ve Programının soyut ele tirisine bir süre daha girilmedi. Bu bir "**çekimserlik**" yahut "**tarafsızlık**" de ildi. TP içinde gözya ı ve kan, ter dökerek sava an i çi, köylü, aydın, esnaf devrimcilerin kendi **pratik** davranı larıyla, ABA'cı güruhun hezeyanlarını biraz daha sınamalarına yer bırakmalıydı.

Yoksa TP Tüzü ü, bir i siz avukatların derinli ine kazdıkları, birbiriyle tepi en, Parti içinde hertürlü Merkezîyet ve Demokrasiyi Derebe i artı ı kaprislerin insafına bırakan içinden çıkılmaz bir Gayyâ kuyusu idi. Program ise, 166 sayfasında 166 nın birkaç katı fazla saçmalarla doldurulmu , iler tutar yeri kalmamı bir yamalı bohça idi.

"Emekten Yana": verenin de Parolası

Program, daha Giri 'le söze ba larken, öyle der:

"Ki i olarak her birimizin insanca ya ama artlarına kavu mamız, toplum olarak ileri bir ülke durumuna gelmemize ba lıdır."

Adı "**çi Partisi**" olan bir örgütün Programında siz çi Sınıfını mı arıyorsunuz? Hayır. Sosyolok hanımlar ve beyler, Burjuva Politikacılarından Özendikleri a ızla: sınıflı toplumda bir "**Ki i**" ile bir de "**Toplum**" kavramını toku tururlar. "**Ki i**": "insanca ya amak" mı istiyor? "**Toplum**"u: "ileri bir ülke" yapsın.

Bu Lâpalisin Hakikatini: Bayar da, Demirel de böyle söylüyor. "**Allah bize**

çuvalla versin, biz de (çi Sınıfına bile de il), **Robenson Kruzoe "Ki i"ye torbayla verelim!**". Ba ka deyimi de var: "Türkiye'yi **"Küçük Amerika"** yapalım. "On yılda 15 milyoner ki i yeti ir." Bu kafa en pis burjuva demagojisinin, en soysuz küçükburjuva ukalalı ina kardırılmı : **"Kadro"** ve **"Yön"** karpuz kabuklarını çi Sınıfının aya ı altına koymaktır.

Yukarıki sözün arkası da mı var? Evet. Ne yazık ki var. Arkası da u mu muladır:

"Özellikle geri kalmı toplumlarda ekonomik ve sosyal ilerlemenin, ba ımsızlık içinde kalkınmanın en büyük dayana ı emektir."

Demek **"Kalkınmanın"** emekten ba ka **"dayana ı"** da mı var? Var ya: **Sermaye**... Tüm burjuva ekonomi bilimi, hep o emek dı ında de er yaratıcı eyleri arar. Bizimkilerin orijinalli i: 1) **"Sermaye"** sözcü ünü burada anmıyarak, **"eme i"** **"en büyük"** saymakla kalır. 2) Eme in **"özellikle geri kalmı "**lar için büyük dayanaklı ina inanır. Ya ileri Toplumlar da **emek "en büyük dayanak"** de il midir? Hele bir "ileri" olalım. Görürüz..

Böylesine **"Emekten yana"** olu , her verenin en kutsal ölküsü de il midir? Çünkü **Kapitalizm** içinde ya adı ımızı kimse unutamaz. Kapitalizmde, **çi** için **"eme i"** yok gücü vardır. çi ba ka satacak hiç bir eysi kalmamı insan olarak gücünü pazara çıkarır. gücünün **"Emek"** olması, verenin eline geçtikten sonra, i yerinde ba lar. **gücü** i çinin, onun kullanılması ile do an Emek i verenin **"Ki i mülkü"** olur.

Demek azıcık bilimsel konulunca: Kapitalizmde **Emek:** verenin mülkü oldu una ve i veren yanında bulundu una göre, **"Emekten yana"** olmak, i verenden yana olma ya döner. Sosyalizm, Kapitalizmde **" gücünden yana"**dır.

veren **"Emekten yana"**dır. ABA'cıların, hot sosyete de o denli ho aflı kar ılanı ları da bundan ileri gelir. Netekim ABA'cı ideolokların da, Yön Palikaryaları gibi, (Kapitalizmde) her i i bırakıp önce **"Verimli + nanlı + evkli"** i çi yaratmak sevdâları, Amerikan Taylorizmine göz kırpmak olur.

Kapitalizmde Verimli çi Yeti tirme Kurumu mu?

Amerika U.S. **"ileri bir ülke durumuna"** gelmemi midir? Gelmi tir. leri Emperyalist Anayurtlarda **"ki i olarak her birimiz insanca ya ama artlarına"** kavu acak mı? Program'a bakılırsa öyliye benzer. Onun için âlimâne yem borusu çalınır:

"Toplum olarak ileri bir ülke durumuna gelmemiz ise, ki i olarak herbirimizin inan ve evkle çalı mamıza; daha verimli olmamıza, bu inanlı , evkli ve verimli çalı ma imkânlarının yaratılmasına ba lıdır... Emekçi halkın inanlı ve evkli çabasıdır."

"Al gülüm, ver gülüm" dünyası. Bütün Amerikan i adamlarının a ızlarının suyunu akıtacak bir Program bu: çiyi daha: (**evkli + inanlı + verimli**) çalı tırmak! evk + nan + Verim: nereden gelecek? **"Halkın eme i ile yarattı ı bütün zenginlik ve de erlerin kendisine ait oldu unu bilmesinden."**

Bunu halka nasıl **"bildirece iz"**?

"Emekçi halkın, yurt i lerinde söz ve karar sahibi olmu " olmasıyla. Kapitalizmde bu olur mu? Niye olmasın. Nazi Almanyası bile: en Kodaman Tekellerin i çilerini çalı tıkları fabrikalara **"ortak"** etti. Her Anonim irketin en büyük sayıda hisse senetleri ve tahvilleri, hep **"Emekçi halkın"** o de erleri **"kendisine ait bilmesi"** oyunu ile gene emekçi halkın kendisine ödettirilir. Hele bir de Gangster Sendikaları sırtlarını Banka milyarlarına dayadılar mıydı, de me: **"Yurt i lerinde söz ve karar sahibi"** oluverirler. Türk : Zonguldak mâdenlerinde veya 16 Haziran olaylarında az mı **"söz ve karar sahibi"** oldu?

T P'i Polise Emanet

Böyle olacak bizde de i ler, besbelli. Nasıl olacak?

"Bu, emekçi halkımızın ba ımsız, gerçek siyasî te kilâtı olan Türkiye ç i Partisi içinde ve onun eliyle olacaktır."

T P'i bir Anonim irket sayan kimi Liderlere katılmak elden gelmiyor. Ancak burada bir soru çatalla yıyor. ki "el" kar ımıza çıkıyor: "Kurtulu yolunu", emekçi halk, birinci cümlede: **"Kendi eliyle çizecek"** deniyordu; ikinci cümlede: **"Parti içinde ve onun eliyle olacak"** deniyor. Halk eliyle mi, Parti eliyle mi çizilecek yol? Sorunun kar ılı ı öyle yorumlanabilir: **"Emekçi halk"** Parti'nin **"içine"** girecek. O zaman Halkın eli Partinin eli Olacak...

Netekim daha a a ıda Parti'nin ve Parti üyesi inin nasıl anla ıldı ı öyle açıklanıyor:

"T P irk, din, mezhep, deri rengi, kadın erkekle ayırımı gözetmeden, hangi sınıftan gelirse gelsin, Parti tüzü ünü ve Programını benimsiyen, emekten yana olan BÜTÜN YURTTA LARA (majüsküllüyen HK.) saflarını açık tutar."

Bugün, Türkiye'de bile azıcık politikayı izliyen herkes bilir. Parti Tüzü ünü ve Programını benimsiyen herkese kapıları açık tutarak Parti'yi **"Dingonun Ahır ına"** çeviren kafaya bütün dünyada **Men evik** denir. Böylesine **"liberal"** örgüt prensipleri atan ABA'cılar, hiç de ilse Men evikliklerinde samimî midirler? En kalın oportünistler bile, istibdat önünde en devrimcileri Sosyal Demokrat Parti içinden atmadılar.

Bunlar nerede? **"Çingeneye beylik vermi ter, ilk i babasını asmak olmu ."** Bu Baylar Bayanlar, daha kuyrukları gizli servislerce dik tutulmaya ba lar ba lamaz, **"Eskileri"** boynuzlamaktan büyük kahramanlık gösteremediler. Men evik Programlarında **"bütün yurttalara açık"** ilân ettikleri Parti'de, kendi kirli mutfaklarında bula ıkçılık etmeyecek her Partiliyi tomar tomar dı arı attılar. T P'e sıvadıkları tezekli Tüzük ve Program maddelerine bile nâmusluca uyamadılar.

T P'in azçok dürüst yöneticilerine ve Haysiyet Divanı'na dayattıkları bütün gerekçe: **"Ya onlar, ya, biz!.. Yoksa çekildik mi, Polis Partiyi kapatır"** oldu. Bu, **"cesaret arzederken, sirkatin söyler kıpti"** çergeba ıları: **" Demek, Polis, T P'i sizin u runuza mı ayakta tutuyor?"** sorusunu vicdanlarda uyandırdıklarını olsun dü ünemediler. Öylesine bir gözü dönmü hamakat (ahmaklık, beyinsizlik, alıklık, bönlük) ve provokasyon gerisinde (la ım) yüzüyorlardı.

övenizm Kokusu

Yalnız davranı larıyla iki yüzlü "muhibir'i sâdik" kalmadılar. Programı iki yüzlü, ikircikli dü üncelerle de doldurdular. A ızlarından çıkan kulakları duymuyordu.

"T P, TÜRK Ç SINIFI (majüsküllüyen HK.)... öncülü ü etrafında toplanmı ."

"T P, Olayları TÜRK Ç SINIFI... açısından de erlendirir."

Parti'nin adı **"TÜRK YE ç i Partisi"**, "Türkiye"de, nüfus kâ ıdına ra men kendisine **"Türk"**ten ba ka ad veren yı ınlar var. Programa göre, öncü sınıf: **"TÜRK Ç SINIFI"** dır. Bilerek mi bu övenizme dü ülüyor, bilmiyerek mi? Hepsi bir. Hatta bilmiyerek pot kırmak daha tehlikeli. Çünkü pot iç derinliklerden geliyor ve en çok Bilgi ve Bilinç kesinli i istiyen katta, bilgisizlik ve bilinçsizlik kirli çama ırları sergileniyor.

Aynı bilgi ve bilinç zü ürlü ü ve zibidili i **Özgüç (ç i Sınıfı)** ile **Yedekgüçler (Küçükburjuvazi); Halk (ç i Köylü vb.)** ile **Ulus (Millet: Halk + Burjuvazi)** gerçeklerini çorba edi lerinde daha açık saçıkla ır. T P, e er modern, anlamıyla bir Proletarya Partisi ise, Özgüç öncülü ünde Yedek güçlerle **Burjuvaziye kar ı** mücadele eder. ABA'cı güruh, bir yanda, yalnız **"Türk ç i Sınıfı"**nı önerirken, ötede Finans Kapitalist ve Tefeci Bezirgân sınıflarını ve zümrelerini ayırdetmeksizin

"Ulus" dedi i 100 yıllık "Millet"in "bütünü"ne göz kırpar.

Finans Kapital De irmenine Su

TP "Yâni, TÜRK ULUSUNUN BÜTÜNÜ'nün hakları, hürriyetleri ve yüksek menfaatleri için mücadele eder."mi .

"Emekçi Halk için mücadele etmek, gerçekte TÜRK ULUSUNUN BÜTÜNÜ'nün hakları, hürriyetleri ve menfaatleri için mücadele etmek" imi . (P., s .14) (Majüskülliyen HK.)

Demek, TÜRK ULUSUNUN BÜTÜNÜ içinde Modern Finans Kapitalistler zümresi ve Tefeci Bezirgân Hacı alar sınıfı da bulundu una göre, TP o "Zümre" ve "Sınıflar"ın da "hakları, hürriyetleri ve menfaatleri için mücadele" edecektir! "O zümre ve sınıfların sana ihtiyaçları mı var, a kılkuyruk?" diye soracaklar bulunur. Tabiî var, deriz.

Finans Kapitalistlerle Tefeci Bezirgân Hacı alar öylesine bir avuç, ça dan ve milletten kopuk kefen soyucu vurgunculardır ki, "Halk" için kendi "Haklarını ve Hürriyetlerini ve Menfaatlerini" kendileri açıkça savunamazlar. Her i lerinde oldu u gibi burada da aylıklı veya gönüllü bir sürü u ak kullanırlar. U aklarının en elveri lileri, çi Sınıfı içine bilerek bilmiyerek girmi , Sosyal Sınıf sınırlarını ve İnsan kâfa arını anlar anlamaz karmakarı k lâf ebelikleriyle bozacak olan "Devrim" kalpazanları olur.

"Canım, maksadımız o de il" denecek, "biz Millet içinde egemen sınıfların yok denecek kadar hiç olduklarını anlatmak istedikti."

Önce, Milleti yarım yüzyıldır kısıvrak sömüren acaip bir "hiç" olur mu (Finans Kapital + Tefeci Bezirgânlık)? Ona "yok" nasıl denir?

Finans Kapital Tekerine Kama

Egemen vurguncuların azlı ı ve bir ya murla eriyecek kilden ayaklılı ı için öyle yazılanlar da oldu:

"Kimdi o, milletin ruhu bile duymaksızın deli gömle i giydirilerek enterne ediliveren Cumhuriyet kanından polis kabadayısına dek 500 ki icik?..." "30 milyon Türk 500 sapı a kar ı " k a n u n d ı ı " davranı a tenezzül etmez. Görmesi, tanınması, aldanmaması yeter. Suçluyu tükürü üyle bo ar." (Dr: H. . "Türkiye'de Kapitalizm", s.176)

Ve bu yazılar gibi birçokları, TP'in Programı kaleme alınmadan yayınlanmı tı. Ne var ki ABA'cı güruhunun bütün çabası, o çe it yayınları okuyanlara çifte atıp ısırmaktan ba ka ey olmadı. Bu. Parti'yi Tarihinden yararlanamaz duruma getirip felce u ratma suikastlerini onlar, a ababaları âirlerden ve edebiyatçılardan, rakı sofrasında kaptıkları parlak lâf yıldızlarıyla kaplayıp yutturmakla görevlendiler.

Onlar Kurt'a da Kuzu'ya da: "Hak Hürriyet çıkar" istiyecelerdi. Onlar "Sorumluluk yerlerinden" ka ntılıydılar. Ve o uyuzluklarına hiç bakmaksızın, "Sosyal Numaracılı a" heveslenmi lerdı. Hokkabaz Zati Sungur'un sahne çalımı ile, ortalı a sâde suya "Pâye" saçıyorlardı:

TP, "Söz ve karar sahibi olmıyan emekçi yurtta ları gerçekten yurtta lık haysiyetine kavu turacak, onları "Bir Numaralı Yurtta " durtumuna getirecektir" (s. 15)

Numaralı'lar ve "Numaracı"lar

Bu "Numara"yı nasıl becereceklerdi? Kolay.

"... Oylarla iktidara gelince, BA TA Büyük Millet Meclisi çalı maları olmak üzere, bütün" alanlarda "emekçi halk" "söz", saz, çalgı, çegaane gırla gidecek. " nsan hakları", "Sosyal adalet", "Sosyal güvenlik", "özü ilkeleri ve

amacıyla eksiksiz, tastamam Anayasa." her yeri güllük gülistanlık edecek.

Programın daha a zını açarken 166 da 2 sayfası bile böyle sayılamıyacak incilerle dolu. Geri kalan 166 sayfası ile u ra mıya de er mi? Hele bir iki adım atsinlar, denildi. Onlar yalnız parlamentarizm nutukları attılar.

ABA'cı Bayan ve Bayların bu umutlarında: "**Ba ta Mepusluk çalı maları**" karasevdalarında olsun sözlerinin eri çıkmalarını istiyerek, bir Dergide "**Kelle**" gösterilerini bırakmanınProletarya Partisi prensiplerini ciddiye almanın gerekti ini; bir tek Tüzük maddesi örne iyle açıklandı. Fırtına kopmu ça, Bayanların entarileri, Bayların apkaları deh etle havaya uçtu. Ne demek Onları, o büyük liderleri, dramatik "Kelle" leri ele tirmek ha? Daha "**Oylarla iktidara gel**"miye sabır ve tâkat getiremeksizin, biçâre "**Çaltı**"nın üzerine yüklendiler. "Ba arıları" sonsuz oldu. Azıcık satılmıya ve okunmıya ba lıyan **Dergi**, AP'nin de i birli i ile, azıtmı ABA'cı Ha metinden ürkerek battı.

Parlamentarizm Yalancı Pehlivanlı ı

"**Mesele bitti mi? Hayır**", diyen "**Uyarmakçin Uyanmalı, Uyanmakçin Uyarmalı**" (ç i Partisine Teklifler) bro ürü çıkarıldı. Orada, " **ç i Köylü Gönüllüleri**" teklifi için en ba ta ç i Milletvekillerine dü en **görev** anlatıldı. Onlar "**isteseler de, istemeseler de ERM ler**" olmalıydılar. Çok de il, maa larının 1000 liradan fazlasını Parti Gönüllülerine (Profesyonel Devrimcilere) ayırmalıydılar. (Yüksek Tahsilli memur 500 lira maa la çalı abiliyordu.) ç i Saylavlar çile mi çeksinler?

"**Geleneklerimize göre Ermi lik: Ç LEKE L K'le atba ı birlik gider. Çileyi göze almıyan, halk fedaili ine çıkmamalıdır. Biz T P Milletvekillerini o kar ılıksız mutluluk yüceli ine ermi görmekle övünece iz**" (s. 18) deniyordu. Böylesine çelebice uyarıya ABA'cılar büsbütün esirdiler. Oysa gene onların maa larını daha sürekllice sa lamaları bakımından da teklif aykırı de ildi. öyle uslu uslu konu uluyordu:

"**T P, Partiler içinde adı sanı duyulur, anı ö ülür bir Parti olmak de il, ç i Sınıfının biricik te kilâtı olmak göreviyle kar ı kar ıyadır. T P, böyle her 4 yılda çeyrek milyon oy kazanacaksa... 80 yıl beklemek zorundadır. O da BA KA H Ç B R ENGEL çıkarılmazsa... Yâni T P, halka verdi i sözün eri oldu unu ispat etmek için, 21 inci Yüzyılın ortasını (2048 yılını) bekliyecektir. Oysa, daha imdiden bezirgan ktidar Partisi Seçim Kanununun Küçük Partilere (özellikle ç i Partisine) soluk aldırın **bütün deliklerini yeni ba tan tıkamıya karar verdi.**" (son 6)**

Ne yazık son ihtar sanıldı ndan çabuk gerçekleşti. Seçim Kanununda "**Millî Artık**" kaldırıldı. 1969 Seçiminde "**Ba a Güre me**" manyaklı ıyla pertav eden yalancı pehlivan: T P'in 15 yerine 2 Mebus çıkardı nı görünce, ba ina topladı ı cinleri da itamıyan sihirbaza dönüp yakıldı.

Olan T P'e oldu. Devrimcilik öyle dursun, Derleyici olamadı. Panik hâlâ sürüyor. Bu giri 'in kızgın demir da layı nı ç i yolda ların kınamıyacaklarını biliyoruz. Daha "**efendice**" söze bayılan kibar aydınlara gelince: ilkin ikinci kez basılan kitapçı ı okusunlar. Sonra, isterlerse bu "**kinci Basılı a Acı bir Giri**" i hiç okumadan yırtıp atsinlar. Ama bir artla: lütfen tekliflerin gerçekleşmesi için dü ünüp davranmaktan korkmasınlar.

7.11.1970

UYARMAKÇIN UYANMALI UYANMAKÇIN UYARMALI

Türkiye'de sosyal konuları **KONU MAK** yeni bir **sıçrayı** yaptı. Bir zaman kimsenin kafasından geçmiyen dü ünce ve davranı lar, imdi herkesin a zında, radyo söylevlerinden "**Soka a döküldü**". Hiç de ilse milletini azıcık seven her aklı erer Türk, i çi sınıfı açısından yola çıkılmadıkça, hiç bir olumlu i in yapılması öyle dursun, do ru dürüst ortaya dahi konulmadı nı az çok anladı. Okdanlıklı ırkçılarımız bile, dinlenilecek bir söz söyleyebilmek için: "Köylüler! i çiler! A ırsanayi! v.b." gibi eskiden suçladıkları dü üncelere ba vuruyorlar.

Bu geli im basama ında, Anayasamız: yüksek bir bent oldu. Çalı an yı nılarımız: o bendin ardına yı lımı a ır sular gibi etkilerini gittikçe biriktiriyorlar. Henüz hiç bir eyden haberleri yok. Her ey onların oylarıyla belgelenip a ır bastırılmak isteniyor. Bütün siyasi Partiler birer de irmen olmu lar: ö ütülecek taneleri ne olursa olsun, halk oyu denilen suları kendi kanallarına akıtıp, kendi çarklarını döndürmiye çalı yıyorlar. Gerçi Anayasa bendi önünde her Parti e it... Ancak, bende açılan A.P. ve C.H.P. delikleriyle boruları a ırı büyük: suların ço u, kendili inden onların de irmenine akıyor. Artanını, küçük Partiler payla yıyorlar. "**Manzara**" bu.

Öyle, borusu büyük olana "atâlet hassas" (durunç niteli i) C' ile çok oy akı ı : gerçek ayırt yapan **seçim** olamıyor. Halk, bilinçsiz akıcılı ı ile a ırlı nı hep kendi aleyhine duyuran bir durgun su olmaktan nasıl kurtulacak? 27 Mayıs o kurtulu u bir gecede ba arabilirdi. Yapmadı, yahut yapmak istiyemedi. 27 Mayısın yapamadı nı, **SÖZ** yapabilir mi? Söz yasak iken, konu manın etkisi, belki az çok görülürdü. imdi "**Hürriyet**" var. Hiç bir Parti, do ru söylemiye zorlanamıyor. Medeniyetimizde yalancılık suç sayılıyor. Tersine, Hitler usulü, yalanın en büyü ünü atabilen, en sonunda yansa bile, uzun süre turnayı gözünden vuruyor. Sırf söz olarak sözle (nutukla, söylevle, bildiriyle, uyarıyla, yazıyla, çiziyile): halk yalanı do rudan nasıl ayırsın? Sözün müzi ine, iirine, nefesine güveniyor : Sözün özündeki anlamını atlayıveriyor.

çi Partisinin en çetin meselesi budur. Halk nasıl uyarılacak?... çi Partililer bir i yapıyorlar. çi Partisine katılmıyanların, Parti i ine karı maları do ru olur mu?...Açıklaması uzun. Karı mak iki zıt yönde anla ılabilir: 1 Baskı yapmak isteyenlere bahane vermemek için çi Partisinin içine ve i ine karı mamalıdır; 2 in geli mesi için do ru bir dü üncesi bulundu una inanan herkes, çi Partisinin içine de ilse bile, i ine karı malıdır... Samsunlu ÇALTI dergisinde yayınlanan: "**çi Partisi nedir? Ne olmalıdır?**" yazısı bu inançla çıktı. Ara tırma 3 bölümdü. kinci bölümü bitmeden ÇALTI kapandı... Mesele kapandı mı? Hayır.

Belgeler hergün ya ıyor. Örnek alalım: Senato Seçimlerinin ba ladı ı 15 Mayıs 1966 günü çıkmı bir tek gazeteyi okuyalım.

A B R NC HAVAD S Ç SINIFI ÜZER NE'D R. Gazete: "**T P'in 14 kanun teklifi açıklandı**" diyor. Bunlardan yalnız 6 tanesini yazıyor: 1) Köylü topraklandırılın, 2) l sizlik sigortası yapılsın, 3) lk Okullara parasız araç, gereç verilsin, 4) Tasarruf bonoları kaldırılın, 5) TPAO ktisadi Devlet Te ekkülü olsun, 6) Yabancı sermaye sınırlarsın... T P'e göre memleket bu kanunlarla kalkınacak.

(Çok de il, bir hafta sonra, 22 Mayıs günü T P Genel Ba kanı, yarın Büyük Millet Meclisi toplanınca, 14 kanunun da toptan reddedilece ini, sa lam bir ses ve sarsılmaz bir güvençle Radyodan duyuracaktır.)

Demek, çi sınıfımız açısından KALKINMA'ya Büyük Millet Meclisi kar ıdır.

Neden? Çünkü, Millet Meclisinde 50 koltuktan 49 u i veren sınıfımızın elindedir, denecek. Pekiy, veren sınıfımız bu konuda ne dü ünüyor? 15 Mayıs günlü gazeteye bakalım.

B. K NC HAVAD S VEREN SINIFIMIZ ÜZER NED R. Hükümetle Özel te ebbüşçülerimiz (Yâni: **Türkiye Ticaret Odaları, Sanayi Odaları ve Ticaret Borsaları Birli i**), eker irketinde tatlı tatlı konu uyorlar. Gazete, i verenlerimizin

öyle yakındıklarını özetliyor:

1) "**Türk müte ebbislerinin Yurt dışı nda kredi temini imkânlarının kolayla tırılması, hiç olmazsa yurt içinde yabancı te kilâtlara tanınan imkânlarla e it hâle getirilmesi.**" (Yâni: Türkiye'de Türkün parası Türk'e verilmiyor, Türk olmayan Sermayeye kredi olarak sunuluyormu !)

2) "**Merkezi dış arıda bulunan ticaret firmalarının yaptıkları ihracat, gelir vergisinden de muaf tutulmakta ve bu hâl her yıl 5 milyon dolar döviz kaybına sebep olmaktadır.**" (Yâni: Türk olmayan sermayeye, Türk'e verilmeyen imtiyazlar ba ı lanıyormu , Yüzmilyonlarca döviz aç ı mız bundanmı !)

Demek Türkiyeyi içeride dış arıda sömüren **Türk olmayan** sermayedir: Bunu T. .P. kadar veren sınıfımız da görüyor. Buna kar ı ne tedbir kullanılıyor? **DEVLETÇ L K.** Eski Devletçili imize yeni bir etiket takıldı: **Plânlı Karma Ekonomi!** Bunu bize, büyük mütteliklerimizin ünlü uzmanları tavsiye ettiler. Türk olmayan uluslararası Sermaye, bizdeki büyük alacaklarını hesaplıca i letmek için, Türkiye'ye:Plânlı Karma ekonomiyi salık verdi. O günden beri: veren sınıfımız **dış indan ve teoride** Devletçilik dü manı göründü ü hâlde: **çinden ve pratikte** domuzuna Devletçidir. Bir kaç ay içinde Türk olmayan irket mümessilli inden,Türkiye Devletinin mümessilli ine geçen Demirel: Plân ve Karma Ekonomidir. T. .P.'in Programı da: "**Karma Ekonomide yönetim ve denetimine emekçilerin de katıldı ı emekten yana plânlı bir Devletçilik hakim kılınacak**" diyor.

"Herkesin maksûdu bir: (DEVLETÇ L K), ammâ rivâyât muhtelif..." Devletçili jimizin kendisi bu i e ne diyor? Hep 15 Mayıs günlü gazeteden okuyalım.

C. ÜÇÜNCÜ HAVAD S DEVLETÇ L M Z ÜZER NE'D R. eker irketi Kulisinden: "**Ba bakan Süleyman Demirel'in yerine Sanayi Bakanı Mehmet Turgut bir konu ma yaparak, toplantıyı açmı tır.**" Açar açmaz ne demi ? Ba sayfayı boydan boya kaplıyan ba lık u: "**TURGUT: KALKINMA KOLAY B R DE LD R**" (Yâni: Devletçili imiz, Kalkınmayı yoku a sürmü tür!) Türk olmayan sermayenin arslan payından kendisine bir tilki payca ızı dilenen Türk Sermayecilerine Devletin verdi i kar ılık acem kılıcı gibi ikiyezlü keser.

Birinci yüz : "Bayram de il, seyran de il" iken Devlet, Türk sermayesinin kula ına u öpücü ü dü ürüyor: "**Korku ve heyecan dalgasının ideolojiler arasındaki çarp ı malardan ileri geldi ini.**" fısıldıyor. (Yâni: Aman, Türk sermayesi, sakın Türk olmayan sermaye a abeyine kar ı sen de Brutusluk etme: "**ideoloji**" (yâni: "Komanizlik") eli kula ında bekliyor, ha!)

Acem kılıcının ikinci yüzü: Devletçili imiz, Türk sermayesinin a zına, en alaturka ta i e (?) u ratılmı bir parmak bal çalıyor: "**Milyonlarca orta ve küçük i letmeler Her biri bir büyük i letmenin, müessesenin, fabrikanın çekirde i olacaktır.**" diyor.

Ba bakanlı ın "**Aylık statistik bülteni**" 1965 yılının XI inci ayında 836 bin sigortalı i çi sayısına kar ılık 68 bin i yeri saymı . "**Milyonlarca i letme**" hangisi? Besbelli, oylarını toptan bezirgân Partilere ısmarlamı derdiment esnaf ve köylü economicikleri... Bunların her yıl yüzbinlercesesi finans kapital'in tefeci bezirgan a larına dü ürülerek mülksüzle tirilirler. Bütün büyük ehirlerimizi "**Fâtihin orduları gibi**" ku atan gecekonducular: hep o "**Milyonlarca orta ve küçük i letmeler**"in yerüstü katakompları, canlı mezarlıklarıdır. Devletçili imiz bunlara: Korkmayın, u ak! demek istiyor... Bizde bu **serbest rekabet** ve sizde bu **Devletçilik** varken, evvel Allah, her biriniz. birer "**Büyük i letme**" olacaksınız. (Yâni: "Ölme e e im Ölme!" fıkrası.)

Herkesin gönlünde yatan bir Devletçilik arslanı var. Soyut kuruntuları bırakalım. Önümüzdeki gerçekten var olan konkret ,objektif Devletçili imiz budur. T. . P. Programı, Türkiye'yi kaldırmak için büyük bir çaba ve içtenlikle öyle uzun bir mantık zinciri kuruyor: **1) Kalkınmamızı** kim belirleyecek? Sanayile me... **2) Sanayile meyi** kim belirleyecek? Karma ekonomi... **3) Karma Ekonomiyi** kim

belirlendirecek? Devletçilik... 4) **Devletçili imizi** kim belirlendirecek? Plânlama... 5) **Plânlamamızı** kim belirlendirecek?. . O meydanda: Önce nönü eflî inde KARMA Hükümetler (Koalisyon hükümetleri). imdi A.P. nin Demirel'i belirlendirdi. "**Vâ mı**" bunun ötesi? Ya ıyan Devletçili imiz "Emekten yana" de il, Demirel'den yana olmu tur.

Küp üstüne küp dizmekle oyalanmıyalım. Dilimizde konu ulan sözcüklerin yerine, yeni bir "Öz Türkçe" söz geçirdik mi, meselenin yönünü de i tirdik sanıyoruz. Kalkınmamızı da, Sanayimizi de, Karma ekonomiyi de, Devletçili i de, Plânlamayı da ("Emekten yana" lâfı bilimsel ve açık de il) açıkça "**Halktan yana**" mı yapmak istiyoruz? Bunun için gücümüz olmalı. Abamızın altında bir 27 Mayıs saklamadı ımız besbelli. Normal demokratik yol: geni halk yı ınlarımızın gönüllerini ve oylarını kazanmaktır. "**Bütün zinciri sürükliyecek halka**" budur. çli dı lı sömürgecilerimiz tırnaklarını o halkaya takmı lardır.

Meclis kürsüsünden söylev, ehîr meydanlarında demaç hep güzel eylerdir. Do ru olmak artıyile siyasî edebiyat arttır. Ancak onları dinliyecek, anlıyacak olan kimdir?... Dün, T .. P. mitinginden geçiyorduk. Hatip korkunç bir tehlikeyi anlatıyordu: "**Türkiye'nin ba ına atom bombası dü erse**" der demez, oradakilerden bir kaç: "**Ba ına dü sün!**" diye di gıcırdatıldılar. .Bunlar, ajan da olabilirler, doldurulmuş halk ta... 27 Mayısı bile di gıcırdatanlar: halkın içinde ve ruhunda rol oynuyorlar. Halkla uzaktan, çelebice konu ulmaz. Yanına gideceksin. Davranı ınla ikna edeceksin .Yüksekten konu malar, uzaktan do ru sözler gibi, en hür basın yayın yoluyla da halkı uyarmıya çalı mak, bizim ülkemiz için havanda su dövmektir. Yarısl islâm dini kadar gösteri ten tiksindir ("badet mahfi" der) (³) bir dinin gösteri li tahrifleriyle, öbür yarısl Amerikan baldır baca ı ve Avrupa çıplaklarıyla dolu gazete ve dergiler halkı esrarke durumuna sokmu tur. En dürüst olmak isteyen tek tük gazetelerin kendileri her gün bu salgın hastalı a kurban olmaksızın ya ıyamıyorlar.

Hür basınınımızın kanadıyle Millet uyarılabilir mi? 15 Mayıs günlü havadislerden: çî sınıfımız üzerine olanı, sayfanın tâ altında 14 punto küçük ba lıkla, 27 satırı geçmez. veren sınıfımız üzerine verilen havadis: Birinci sayfanın en yukarisını boydan boya 36 puntoluk en büyük ba lıklarla kaplamı ve tam 170 satır tutuyor.

Türk milleti içinde mâliyeye, yıl sonu bir övün kendi bildi ine kotardı i "**Beyanname**" ile kâr gösterip te, iki yıl sonra iki taksitte (enflâsyonla her yıl yüzde 10 ilâ 20 eksi ine) vergi ödiyen özel te ebbüslerimizin sayısı 30 bin bile de ildir. Kazançlarından vergileri pe in pe in ve günü gününe i veren tarafından kesilip biçilen i çî sınıfımız en az 3 milyon ki idir. Nüfusumuz 30 milyon...1000 Türk içinde 1 i veren,100 i çiyeye kar ı 1 i veren var. O bir tek i veren ki inin çıkarı üzerine verilen havadis: 999 ki iyi Cennete götürecekmî çe büyütülerek konulur; 99 i çinin canıyla ilgili havadisten 3 kat büyük puntolarla, 6 kat daha çok satırlarla millete sunulur. Yazık ki. bunu böyle yapan gazete, i çilerin ve halkın elinde görülmez. "**Komünist e ilimli**" diye damgalanılır.

Demek, hür basın içindeki "**Komünist e ilimli**" gazete bile: bir kapitaliste 600 i çiden, 6000 köylüden çok yer ve de er veriyor. Memleket ve dünya olayları üzerine aydınlanması gereken "Kamu oyu" bu ölçülerle pi irilip kotarılıyor.

Tutalım ki bunun tersi yayınlar yapıldı. Kim okuyacak? Nüfusumuzun yüzde 80 ini tutan köylümüzün, yüzde 99 u ilk okulu bitirmemi tir. İkokulu bitirmi köylüye gazeteci soruyor:

"**Gazete okuyor musun sen?**"

"**Okuyoruz, ama, gazeteyi burda, köyde bulamadı ımız için seyrek okuyoruz... Evet, dek gelirse, urasından, burasından okuyoruz.**"

Gazeteci " Seçim kanununu de i tirsinler mi?"

Köylü " **Onu ba takiler Bilir.**"

G. "Ama sen verdin oyu yahu!"

K. "Verdik ama, be ... Ne ideyim ben, verdik... imdi biz dü ünsek ne

yaparız? Ne yapalım.. yâni? Bizden irey mi alacaklar, seçim kanunu de i ecek diye? Ne yapacaklarsa yapsınlar, bize ne?"

G. "Ne yapmak istiyorlar?"

K. "Hiç bir ey anlamıyoruz i te. Onlar konu uyor, biz de duyuyoruz.

G. "Ba taki adamları siz seçiyorsunuz?"

K. "Kim adam adam oldu unu bilerek mi seçiyoruz?"

G. "Senatoda kimler var?"

K. "Senatoya mı? te, büyük adamlardan giriyorlar, tabii.

G. "Millet Meclisine kimler giriyor?"

K. "Millet Meclisine, eyler giriyor efendim.. Bakanlar veyahut di er mepuslar... gibi adamlar; giriyor."

G. "Ne geçer eline?"

K. "Ne geçecek?... urda, burda amelelik edersen geçer eline. ki keçin varsa satarsın onu.

G. "250 lira geçer mi yılda?"

K. "Nirde geçecek?... Ama bir kere vatan olmu . Ne bilecen... Eskiden böyle miydi?"

G. "Halkçıların i areti nedir?"

K. "Ben ne bileyim.

G. "Adaletçilerin i areti?"

K. "Buyur?"

G. "Millet Partisinin i areti ne?"

K. "Orasını niydeceen canım? Lâfındır... Vazgeç canım... Parma ını yapı tıran yapı tırır, mühürü, basan basar."

G. "Millet Partisi diye bir Parti var, areti nedir onun?"

K. "Bildi im yok.. de, yok!... Bilsem de ne faydası olacak bana? Hiç birinin bir faydası yok beyefendi. Neydelim ba ka?"

G. "Yılda ne kadar gazya ı yakarsın?"

K. "Senede 4 kilo... Elimize para geçmezse, neydelim: vurup yatıyoruz.

G. "Et?"

K. "Et kısa olur. Ayda 2 sefer ya yenir, ya yenmez...Kilosunu 5 liraya alırız...Fakir adam peynir yer mi, bey?"

çi Partisinin en çok güvendi i Toprak Kanunudur. Gazeteci Melleç köylüsüne soruyor:

G. "Peki bir ey soraca ım. Bahri Amca. Bir toprak reformu diye bir lâf var ortalıkta. Söyleniyor, hani. Mepuslar seçimlerde geldiler, anlattılar. Ne anlıyorsun sen ondan?... Toprak reformundan? Toprak reformu dedikleri ey nedir?"

Bahri. "Hiç duymadık ta, bilmedik te... ne bileyim, bey?"

G. "Hiç duymadınız mı?"

B. "Hiç duymadık."

Ba ka köyde gazeteci Toprak Reformunun ne demek oldu unu anlatıyor. Sonra bu toprak reformu için köylüye soruyor:

G. "Sen mepus olsan ne yaparsın?"

K. "Toprak reformu mu?... stesek de, verecek mi?. . Altmı ya ıma geldim: böyle hiç bir ey görmedim de, duymadım da... Zilletliyik, fukarayık... Da tan gayrisini yerik... Yılda ne geçecek elimize? Hükûmat bize acımıyor, millet hâlimizi bilmiyor."

Gazeteci, kula ında bunlar çinliyerek köyden kaçıyor. Atatürk Samsuna çıkarken bu köylü 3 ya ındaymı . Toprak reformunu duymamı . Duyduklarına da inanmıyor.

965 seçimlerini hatırlıyor bir ba ka gazeteci. 36 C.H.P. üyesi bulunan köye yabancı de ildir. Halkçı Muhtar onu görür görmez, soruyor:

" Para getirdin mi?

" Ne parası, Muhtar? Sen aklını mı kaçırdın? Seçim parayla mı olur?"

Muhtar mosmor kesiliyor. Susuyor. Seçim bitiyor. Halk Partisine sandıktan 11 oy çıkıyor: 25 Halk Partili de Adalet partisine oy vermi !

Köylü sınıfımız bu merkezde.

çi sınıfımıza gelince...

Aynı 15 Mayıs günlü gazetede unlar okunuyor:

"Ö reniyoruz ki, Ere li Demir Çelik tesisinde çalı an bazı çi Partili yöneticilerin i lerine son verilmi tir... Ere li'de çi Partisi Senato seçimlerine mi hazırlanıyor? çi Partisinin Ere li Demir Çelik tesislerinde çalı an binlerce emekçi, Partinin yanına yakla maktan korkar... Ko ulanlar, i bulmak için ba ka yerlere göçetmek zorunda kalırlar."

Böylece, çi Partisine oy verecek, i çiler, seçmenlik haklarını yitirirler. Yorum:

"Ço u ki i vatanda ların ba ımsız bir irade ile sandık ba ına gidip oyunu kullandı nı sanır. Bu hayâl üstüne bir de deyim uydurulmu tur: "Hür seçimler" diye... Anayasanın ve seçim kanununun kâ it üstünde kaldı nı, Seçim güvenli inin Türkiye'de nasıl bo bir lâf hâline getirildi ini göstermek istiyoruz."

Demokraside: prensiplerin de, Partilerin de hakemi halktır. Köyümüz bu hakemli inden **bilgisiz**, i çimiz **yoksun** bırakılıyor. Halk yedi bin yıllık **bezirgân Getto**'su (4) içine hapsedilmi . O Getto'nun surlarını a ıp, büyük hakemin katına sözle ula ılamıyor. Bu noktada: Halkı uyarmamız için, önce bizim uykuda gezerlikten uyanmamız gerekiyor. Bizim uyanmamız için halkı uyarmıya giri memiz gerekiyor. Halkın bilinci de, bizim bilincimiz de tek çıkar yolun a zına gelmi dayanmı tır : DAVRANI ! Davranı yolu: halkın aya ına gitmek, halk vicdanının kapatıldı ı zindanın içine girmek, halkın ya ayı nı ya amak, alınyazısına katılmak yoludur. Ancak o zaman bizim de, halkımızın da gözü açılabilir.

Tefeci bezirgânlı ımız : de irmi kara Osmanlı sakalları, lâcivert namazlık bereleri, geni enseleri, rahat göbekleriyle, i çimizin, köylümüzün ümü üne basa basa içinde oturuyor. Halkın vicdanı ve ya ayı ı. tefeci bezirgânlı ımızın babasının evi gibidir. Biz uzaktan, halka lâf atmakla, okunmu söz savurmakla oy toplıyabilece imizi ummalıyım.

B R NC BÖLÜM:

MESELEN N TAR HÇES ve KONULU U

"Ele tirme silahı, silâhların. ele tirilmesine varmamalıdır" ö üdüne uyararak biraz konu mak yeriride olacak gibi geliyor. Konu, Partidir: çi Partisi. Bugünkü dünyada, hangi biçimde olursa olsun siyasî bir Partinin varlı ı ba lıca iki arta ba lıdır:

1 Kendi kendini ele tirmesi;

2 Yı nlarla ba lılık kurması.

Türkiye çi Partisi seçimlerde çeyrek milyon oy aldı. Bu sonuç, yı nlarla ba lılık alanında önemli bir adım sayılabilir. Seçimden sonra, TP'in açık oturumlarında, kimi sabahtan ak amlamacasına, bir Tüzük maddesi tartı ılmı tır. Bu, çi Partililerin ele tirmeye ne kadar önem verdiklerini gösteriyor. Mesele bitti mi? Parti ya ıyorsa, meseleleri de bitmez.

Günün meselesi nedir?

TP, yürümiye yeni ba lamı çocu un salıntılılarıyla doludur. Sallanılır, hattâ arasına dü ülür diye, aya a kalkmaktan ve yürümekten cayılamazdı. Yalnız, emeklemenin uzun sürmemesi için, kendi kendini **ele tirme** ve **yı nlarla ba lanı** probleminin **yeni** yönünü durultmak ve **bilince** çıkartmak gerekir. Bunun için elimizde hareket tarihinden ba ka pusula yok... Hareket tarihi deyince:

1 Türkiye'de i çi sınıfı hareketlerinin uzun tarihi;

2 O Tarih içinde. T P hareketinin kısa tarihi.. göz önüne gelir .Geni oldu u kertede pek az bilinen ve kimse bilmedi i için de "**kapanın elinde kalan**", yahut yok sayılıveren Türkiye ç i Sınıfı Tarihinden önce, op ortada duran, herkesin az çok bildi i T P hareketinin Tarihçesini ele almak daha pratik olacak.

Kendini ç i Partisi'nden sayan ve bu kanısında içtenli ini yitirmiyen her dü ünçe sahibi, bir fikri varsa onu, ken di kendini ele tirme alanında açmalıdır. Kavriyabildi imizce T P'in kurulu undanberi geçirdi i a amaları birkaç basamakta özetliyebiliriz.

T P'in Birinci Basama ı: "SIRF AMELEC L K"

TIP'in uzun olmasından ba ka dile imiz bulunmayan ömrü içinde beliren i ç i sınıfımızın hareket basama ını bir uçtan öbürüne sallanan rakkas hareketine benzetebiliriz.Bu salıntı elbet T P kurucu ve güdücülerinin sosyal sınıf yapılarından gelir.

İkin T P hareketi SIRF AMELEC bir kurulu olarak do du. Hemen hemen tümüyle i çilerden veya i ç i sınıfına göbekba ı ile ba lı küçük üretmenlerden derle ik bir giri kin ki iler grubu Türkiye ç i Partisi'ni kurdu. Sırf i çilerden toplanmı kurum: bir sendika, bir kooperatif, meslek derne i, tradünyon olabilirdi. O gibi örgütlerde bir tek sosyal sınıfın günlük çıkarları ve dilekleri u runa yapılacak bitmez tükenmez i ler bulunurdu. Gel, bütünü ile o gibi i ler, millet ölçüsünde de il, **milletin bir bölü ü** ölçüsünde kaldı ı için, ister istemez dar çerçevesi, ufak çaplı, tek sözle EKONOM K alanda i ler olur idi. SYASET olmazdı. Siyasette de, gene millet içinde bir bölüm insanın çıkarı ve; e ilimi açısından hareket edilir, ama bu hareket bir bölüm insandan ötesine geçmemek ,bütün öteki sosyal sınıflara, zümrelere kapalı kalmak de ildir.

Kapalı kalınırsa, ona modern toplumda sınıf egoizması, sınıf egosantrizmi, sınıf körlü ü denir: Siyaset denmez. Modern toplumda: çabuk de i mek, derin de i mek, köklü de i mek biricik kanundur. Her gerçek dü ünçe, toplum de i kliklerini ayarlayan bir AKS YON almak zorundadır. Hiçbir pratik sonuç ve hareket getirmiyen, hiçbir toplum de i ikli i u runa çaba göstermiyen, sırf statükoyu savunmakla yetinen, oldu u gibi kalmı insan münasebetleri üzerine yâslanan, yahut yaslanmak zorunda bırakılmı bulunan davranı lara siyaset de il: TAR KAT denir. Toplumun çökmek, yahut yerinde saymak zorunda bulundu u ça ların siyasetine TAR KAT adı verilir. Toplum çökmüyorsa, siyaset yapılacaksa : de i klik demek, Toplumun bütünü içinde her sınıf, zümre ve elemanın kar ılıklı münasebeti demektir.

Modern toplumda durgun siyaset, yâni Tarikat ya ıyamaz. Bir siyasal Parti hangi sınıfın malı olursa olsun, içinden do du u Toplumun her zümresi, tabakası ve sınıfı ile ba lı olur. Bu ilginin elle tutulur uygulana ı: bütün sosyal sınıf, zümre ve tabakalardan en elveri li elemanları kendi içine alıp, siyasal muhtevaca, özce zenginle mek, evrenselle mek, millîle mektir. Bunu yapamıyan, tek bir sosyal sınıf veya kümenin elemanlarıyla daralan bir Parti, dünyaya pencerelerini tıkamı bir Tekkedir. Kısa zamanda kararır, kansızla ır, yozla ır, ölür.

T P'i kuran i çilerle üretmenler, bütün. çabalarına ra men Partinin, sırf i çilerden ibaret kaldıkça yerinde saydı ını tarikatla tı ını, yozla tı ını, sosyal sınıflarının içgüdüğü ile sezmekte gecikmediler. Sırf amelecilik yüzünden içine dü tükleri çıkmazı. açıkça de ilse bile, acılıkla kavradılar. Bunun üzerine ne yaptılar? Partilerine, kendi deyimleriyle: bir "BA " aradılar. âir Fikret: "Ba sız deve olmaz ya.. masal bu", demi ti. T P kurucu çileri, kendilerini "**ba sız**" kalmı duyuyorlardı .Ve bu masal de ildi...Aradıkları nasıl bir "Ba " olacaktı?

Tarihcil Devrimden gelmi bir milletiz. O ça larda, Ortaça da bir medeniyeti yıkan Barbarlar yerle irlenken, KANBA LARI gelenek ve göreneklerine ba lıydılar. "ASIL" kandan bir ki i gelip de ba larına geçti miydi, hiç tökezlemeden: Kral , ah,

Hân, Hâkan olurdu. Cumhuriyet insanlarımızı o alı kanlıklarından pek de koparmı sayılamaz. Öteki egemen sosyal sınıflarımız, Partileri hiç de ilse kurulup tutununciyade in, Padi ahı geri getiremedikleri için ba larına bir Pa a bulurlar. Ancak, Türkiye'nin yirmiinci yüzyıl ikinci yarımında ya adı ı, unutulamiyacak bir gerçektir. T P ise sosyal sınıflarımızın biricik MODERN alt sınıfı olan i Sınıfımızın Partisi olmak iddiasındaydı.

Bunun üzerine, tüm bilinçli olmasa bile, T P kurucularının anlayı larına göre B LG N bir ba , bir Profesör, ya da yüksek aydın ki i, ve ilh. arandı. Gerçekte T P'lilerin aramaları gereken ey herhangi bir **KELLE** de ildi. Önce BA kalıbı, hattâ kavu u ve heybeti ile de il, içindeki dü ünçe yüküyle a ır basân eydi. Demek T P'liler kendilerine ilkin manevî anlamda bir **TEOR** , maddî anlamda i i sınıfı dı ndaki ELEMEN'lar aramak durumundaydılar. Ne var ki, onlar bu durumu henüz BA sözcü üyle deyimlendiren bir ilkel Toplumun çocuklarıydılar. Kendi kendine (spontane) hareketleri, çevrelerindeki gibi davranmalarını gerektirdi. En ileri Batı Kapitalizminde bile TEOR K DÜ ÜNÇE imtiyazı aydınların tekelinde görünüyordu. T P'liler, kendilerine yakın aydın ki ileri ba larına geçirir geçirmez öteki insan kümelerimizle BA LANMA ve TEOR ihtiyaçlarının tamamlanaca nı tasarladılar. Ba ka etkileri bir yana bırakalım. Diyojen'in feneriyle aradıkları bulundu. Kısa bir anla mayla ikirciliksiz BA A geçirildi.

O zaman i Partisi Târihçesinin ikinci kona ı ba ladı.

T P'in kinci Basama ı: "AYDINLAR PART S "

"AYDIN" lar, ötedenberi kazandıkları alı kanlıkla, hele bizim "DEVLETÇ " geleneklerimizin e itimiyle; ne olursa olsun "BA " olmak için yaratılmı kimselerdir. T P çerçevesi içinde a rıldıkları 'i hiç yadırgamadılar: BA olmanın artlarını kendi içlerinde dopdolu buldular. Hepsinin okumaları, yazmaları, edebiyatları oldu. i hareketinin belirli klâsik prensipleri ve birçok gelenek göreneklere ve sınanmı aksiyonları atmosferi adsız ve issiz bir bulut gibi kaplamı tı. Atmosferin isi olmak yetti.

Uçan yapraklar, elden ele geçirilen bildiriler, sokaklarda da itılan beyannameler, satılan kendi dergileri, sürümü orada gören gazeteler... ve hepsinin üstünde A RILI a tutulmazlık a sı ile, serbest Radyo söylevleri: Anayasanın SOSYAL DEVLET kanadı altında kolayca geli ti. 27 Mayıs silâhlı kuvvetleri gibi, 28 Nisan silâhsız kuvvetleri de Aydın Gençlikti. Türkiye'de: "**Müzmin i sizlik kanser haline gelmi** " (V.P. Anatüzü ü, M. 2) idi. sizli in en onmaz kanserle mi biçimi AYDIN S ZL oluyordu. Yarı i siz,yarı görevsiz ne kadar iyi dilekli ve AMELEC (kendi deyimleriyle EMEKTEN YANA) aydın varsa, T P'e do ru ko ar adıma kalktılar. Emekten yana çıkan aydınlarımızın ço u HÜR BASIN'ımıza kapılanmı ki ilerdi. Hür Basın, kapı yolda larına kar ı ya kızgınlık, ya destek gösterdi. Amerikanvâri ırkçı mirkçılarımızın da ta lamaları ilgisizli i sildi, süpürdü: me hur kan kurutan SUSU ZILGIDI ile SANSÜR i liyememi ti.

Böylece, yıllardır beklenen SOSYAL ZM'in. günü do du: Öylesine ki, ilk EMEKTEN YANA AYDIN akınını görüp, a kına dönen kimi T P kurucuları: "Acep yârın bu hâl A RILI A yorulur da, soru sualle kar ıla ır mıyız?" ürküntüsüyle Partiden kaç tılar. Bo alan yerleri "MAKAM" nedir bilen emekten. yana aydınlar doldurmakta gecikmediler. Onlar bilgiçtiler, konu kandılar, yaza an, çizegendiler. Hepsi bilgin, ı klı ki iler huzurunda: silik, suspus i iler dillerini yutmaktan çekinmediler. iler, aydınlara kavu manın sevinciyle sindikçe, aydınlar daha bir belirlendiler... En sonunda dönölüp bakıldı ki, T P artık sırf i i partisi olmaktan çıkmı tı, ama, bu yol da bir AYDINLAR PART S durumuna adaylı nı koymak üzereydi.

Fena mı? denecek. Bizde bütün bezirgân Partiler, hiç de ilse piyasaya sürülen kadroları bakımından hep birer Aydınlar Partisidirler. Partide aydınların ço alması mı isteniyor? Kim aydını, aydınlı ı istemez? Yalnız, bezirgan Partilerin aydınları, daha

do rusu bütün aydınlarımız, (kendileri de birer bezirgân olmadıkları zaman dahi), annelerinden do dukları gündemberi bezirgânlık u runa yeti tirilmi lerdir. Onların ruhlarına yüzyılların, binyılların yı dı ı yüklerin, sürekli hayat artlarıyla törpülenmedikçe, bir dilemede yok edilebilece ine inanılmaz. Sıkı bir i çi sınıfı e itiminden yüide yüz inanla geçirilmedikçe, çi Partisine küçük veya büyük bezirgan ve esnaf e ilimlerini getirmeyeceklerine güvenilemez.

çilerimiz de aynı bezirgânlı ın ve esnaflı ın daha a a ılatıcı ve benci etkileri altında kalmamı lar mıdır? Elbet kalmı lardır. Öyle olmasalar, Parti kurmalarına hâcet kalmazdı. Kimin haddine idi, haksızlı a ve baskıya kalkı mak? Bununla birlikte, sosyal gerçeklik ortadadır: bütün modern dünyanın tecrübesi gibi, Türkiye'nin denemeleri de ispat etmi tir ki, i çi sınıfının ulusul veya arsiulusal (Uluslararası) etkisi dı ında, ne Sosyalizm, ne çi Partisi akla bile gelmemi tir. Türkiye'de de, çi Partileri, kaçınıcı kezdır i çi hareketi yönünde kurulmu ve i çilerce benimsendi i ölçüde tutunmu tur. TP içinde de, ça rılincayade in, o kalabalık "Emekten yana" aydınlarımızdan hiç birisi rol almamı tir. Bu olaya: SOSYAL DETERM N ZM adı veriliyor.

çi sınıfımızın sosyal determinizmine en uygun bir i çi Partisi nasıl olacak? Sırf AMELEC Partiden kurtulalım derken, AYDINLAR Particili ine dü memek ,bir uçtan öbürüne kaymamak için ne yapmalı? Besbelli TP'liler bunu kendi kendilerine içtenlikle sormu lar. Aralarında dü ünmü ler. Aydınlar hastalı ına gene aydınların ilâç bulmasını tabii görmü ler. Çivi çivi ile sökülecek... Aydınlarımızın pek kolaylarına giden bir alı kanlıkları vardır: seçerken tenkitten çok metihten ,de erden çok apoletten, insandan çok ahabptan, arkada tan çok ya kul ya efendiden ho lanırlar. Olayları, kitapları, tecrübeleri de öyle seçerler. Önlerine bir mesele çıktı mı: seçilmi birkaç bilgin, seçilmi be on kitapla altı ay istihareye yatarsa, çözülmeyecek dü ümü kalmaz, sanırlar. Üstelik, TP aydınlarının kalburüstüleri avukat. Hukuk Fakültelerimiz her yıl biner biner seri hukukçu çıkarıyor. TP tüzü üne SA DUYU ile konulacak HUKUKÇA B LG NCE bir madde, akan suları niçin durdurmasın?

Konulan 53 üncü madde Parti içinde i çilere üstünlük sa ıyacaktı. Maddenin, zmir Kongresinde, hiçbir Partiye nasip olmamı uygulanı ı görülecek eydi. Aynı Parti delegeleri, aynı sandı a bir yol tarifeye sı anlar için, bir yol da sı mıyanlar için oy attılar. O kadar ki, gerekçeleri duygusallıktan kaynak alan avukat Arsal'lar, Profesör Sungur'lar ve benzerleri, yahut benzemezleri Kongreye kar ı isyan bayra ını kaldırdılar. Haklı mı idiler, haksız mı?.. Bir kongre karar verdi mi, o Partinin kanunu olur. Kanuna kar ı koyan kelleler uçurulur. Köylümüz : "Kan gövdeyi götürdü" der; TP'te Madde gövdeyi götürdü. Kongreyi ikna edemiyenler, karara uymak cesaretini ve gücünü kendilerinde bulmalı idiler. Yanılma belirinceyedek sava bırakılıp kaçılmazdı.

Bütün o ve daha ba ka sebeplerle, 53 üncü maddeyi ço unluk onayladı .Bu maddenin çivisi, TIP'in daha önce beynine saplanmı bulunan Ameleci ve Aydınçı çivileri söküp çıkaracaktı. Çıkarmak öyle dursun, eskilerin yanıba ına bir üçüncü çivi olarak batıp kaldı.

T P'in Üçüncü Basama ı: B N LEN DAL ve KES L

53 üncü maddeyi kaleme alıp Kongreye kabul ettirenlerin iyi dilekle yola çıktıklarından ku kullanılmaz. Maddeye öyle uzak ve yüzeyden bakılırsa, o kitapla hayatı birle tiren ahesere benzer. Maddenin mis gibi KTAP kokması için hazırlandı ı anla ılan bölümü öyle der:

"Üretim araçlarına sahip olmadı ı için emek gücünü üretim aracı sahiplerine satarak ya ıyanlar."

Kimdir bu bir düzüne sözcükle tanımlandırılmak istenen? çi imi . Açıkça Ç deniverse, olmaz mıydı? Belki çi Partisine girecek olanlara ,daha Tüzü ü okur okumaz ne denli bilgince i lenmi bir örgüt önünde buldukları gösterilerek güven

vermek, üyelere ö retim gücü belirtilerek otarite sa lanmak istenmi olacak. Yalnız, o gibi ö retim, konuları, Tüzükten çok, Parti Programına ve kurullarına bırakılmıydı. Tüzük ,yalınkat i liyecek bir keskin yasa makinesidir. Ayrıca, uzun tarif, herkesin, bildi i basit Ç sözcü ünü açıklıyayım derken, zihinleri karı tırmaya yararı tır. çünkü o bir düzüne sözcükten hiç birisi önce i çi sözcü ü kadar açık anla ılmaz. Emek nedir? (gücü tutmu ken) Emek gücü nasıldır? Üretim araçları hangileridir? Bu araçların sahipleri kimlerdir? gibi bir sıra sorularla kar ıla ılır. Bunlarla u ra mak Tüzü ün i i de ildir.

Ondan sonra, her üretim aracına sahip olmayıp ta i gücünü araç sahibine satan i çi olmayabilir. Büyük Toprak beyi de, küçük esnaf ta "üretim araçları sahibi" dirler. Büyük Toprak beyine, emek gücünü: ortakçı da, yana ma da, maraba da satabilir. Esnafa, emek gücünü: çırakta satabilir, kalfa da... Son tartı malardan anla ılıyor ki, 53 üncü maddeyi yazan bilginler, kapitaliste i gücünü satan i çiyi mürad etmi ler. Ne çırak, kalfa, ortakçı, maraba i çidir ;ne toprak beyi ve esnaf kapitalisttir. Demek, 53 üncü maddenin bilginlik çabası, i çi hedefine isabet edece i yerde karavana yapmı tır.

53 üncü maddenin, Ç yerine kitapça yazılmı yukarıki cümlesi ardından, bir "VEYA" çengeli ile ona ba lı, mis gibi HAYAT kokması için hazırlandı ı anla ılan bölümü öyle der:

"Veya i çi Sendikaları yönetim organlarında görevli bulunan üyeler."

Bu ikinci gurup üyelerin karakteristi i, bilinen hayatla de ilse bile, TP kurucularının kendi HAYATLARI ile sıkıca ilgilidir. Türkiye'de son Ç PART S kurulu u, bir ho nutsuzlu un ve hayal kırıklı ının tepkisi oldu. Kırk yıldır, Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne ara sıra nazar boncu u gibi "Amele mepusu" diye birkaç ki i tâyin edilirdi. İkinci Cihan Sava ından sonra, Amerikan AKIL TRÖSTÜ ve PETROL sözcüsü Mister Thornburgh'un nönü'den "Ç FTE PART" kurduraca ı vaadini kopartması üzerine, eski "TEK PART, TEK ÖNDER" vesayeti altından kurtulan Türkiye bezirgânı ı DEMOKR'AT PART bayra ını açtı ı zaman bir avuç adam oldu unu gördü. Devletçilikle lökle mi CHP'nin güçlü te kilâtında kar ıla abilece i dayancı kırmak için, geni yı nları inanılmaz vaatlerle kı kırtmak zorunda kaldı. ç ve Dı yardımlar bu kı kırtmayı son haddine vardırdı: Demirkırat Parti "MÜSTEB T" CHP iktidarına kar ı i çileri ve köylüleri kutsal bir "HÜRR YET" sava ına ça ırdı. Programını Hür Sendika ve Grev haklarıyla bezedi. CHP iktidarı, ölmeden önce, i çilerin kendi te ebbüsleriyle (me hur içi leri Bakanı'nın dedi i gibi) YERDEN MANTAR B TERCE ço almı sendikalarını bir vuru ta da ıtırken, özel memurlar eliyle ,birer Devlet bürosu halinde yeni sendikalar kurdurttu. Buna kar ı DP., aralarında i çi sendikacıları da bulunan listelerle, Milletvekilli i yolunun Sendikacıları da açıldı ını müjdeledi, idi. Bu müjdeler, 1945 ten 1965 yılınade in aralıksız 20 yıl YEM BORUSU gibi kullanıldı. Birkaç sadık memur kırması dı ında hiçbir sendikacı, sendika gücüne dayanarak Milletvekilli ine çıkartılmadı. Çünkü sendika ile siyaset hem yürütülemezdi, hem kanunca birbirine dü man edilmı ti.

İk defa 27 Mayıs Devrimi, Millet Meclisine sendikalardan da Milletvekilleri tâyin etti. Bir zaman, i çinin Milletvekilli ine lâyı (imdiki moda deyimle: "YETERL ") olamayaca ı gibi bir a a ılık duygusu ile beslenmi bulunan sendikacılarımız; Meclise girince, öteki bezirgân Partiler Milletvekilllerinden bir eksikleri bulunmadı ını, tersine, üstün yanları çok oldu unu gözleriyle görüp denediler. Gerçi üstün yanları, i çi sınıfımızın meselelerinden ileri geliyordu. Ama, Meclise getirilen sendikacılar bunu kendi ahıslarının meziyeti saydılar. Hazır Mepuslu un tadını çıkardılar. Ne yazık ki, o balayı Kurucu Meclisten daha ömürlü olamadı. Normal seçimlere geçilir geçilmez, bütün bezirgân Partiler, 27 Mayıs'ın çıkardı ı "B D'AT" ı kaldırdılar: avuttukları i çi sendikaları liderlerini listelerinin en horoz ötmez, gün batmaz diplerinde yüzüstü bırakıverdiler.

O çabuk ve hayal kırıcı unutulı üzerine bir bölük sendikacılar, i in ba a dü tü ünü: i çi mümessillerinin Meclise girebilmeleri için, bir i çi Partisi kurmaktan

ba ka yol olmadı nı homurdandılar. Sekiz on sendikacı, nafakasını sendikada arıyan avukatlarıyla öne dü tüler. Türkiye ç i Partisi kuruldu... te, 53 üncü maddenin "Veya i ç i sendikaları yönetim organlarında görevli" sözü tıpatıp, o seçim küskünü TP kurucusu sendikacılarla avukatlarını hesaba katıyordu. Böylelikle, ne i yanacaktı, ne kebab. Gel, evdeki pazar çar ıya uydu mu?

Dalın Kesili i Amaç

Madde, i ede durdukça tekel rakısı kadar dupduruydu. Organların payla ımına sıra gelince sulandırılıp bulandırıldı. Seçim erefine içilince, Tüzük i esindeki gibi durmadı ı, birçok ba ları sarho etti i görüldü.

53 üncü madde: TP organlarında i çileri "Yarı yarıya" görevlendirmek kadar me ru bir gerekçeyle, incecik "VEYA" ba cı nı kullanarak, hiç i ç i olmıyan sendikacı ve avukatını Tüzük gere ince Te kilâta egemen kıldı. Böyle kurnaz i ç i gösterisiyle organlardaki i çilerin yerleri i ç i olmıyanlara kapatıldıktan sonradır ki, sendikacıların da ayakları altına karpuz kabu u koymakta güçlük çektirmeyecek bir maddeydi 53 üncü madde. Orada açıkça SEND KACI bile denilmiyor: teknik bir hukukçu kaydırmasıyla "SEND KA, ORGANLARINDA GÖREVL " deniyordu. Bu geni kapıdan istedi iniz kadar giri kin i ç i olmıyanı TP organlarına. doldurabilir, Partiye egemen kılabilirdiniz.

Sanki, önce i çilere: "Görüyorsunuz, üretim araçlarına sahip olmıyanlar ba ta geliyor; onlar sizsiniz denilerek göz kırıldı... Ardından sendikacılara: "Aldırmayın. Organların yarısı aydın da olsa, öbür yarısı sizin" yollu mavi boncuk verildi... En sonunda aydınlara dönülüp. eller o u turuldu: "Organların yarısı Tüzükle açıktan sizin; öbür yarısı "Sendikada görevlilerin", yâni gene sizin"... Parti kulislerinde böyle konu malara hacet yok. Kimi zümrelerin içgüdülerini yeter. Ba ka türlü bunca avukatın 53 üncü maddeden imdiki sonucun çıkaca nı sezmemesi akla sı maz.

Neticeden sorumlu aranır: çileri hatta aydınları de il, sendikacıların sendikalarda edindikleri alı kanlıkları gözönüne getirebiliriz. Onlar, i ç i sınıfı bilincini kendi ki ilikleriyle karı tırıp organları avuçları içine almıya kalkmasalardı, i çileri organlardan: atlatma e ilimi, sendikacıları da atlatma sonucunu bu kadar kolayca getiremezdi.

Böyle oldu u iyi mi oldu, kötü mü? Orası ayrı konu. Burada dikkate çarptılmak istenen nokta : en iyi niyetlerle alınmı tedbirlerin, en beklenmedik ters sonuçlar veri idir.

Parti Manivelâsının ki Momenti

Dü ümler nasıl atılırlarsa öyle çözümler; meseleler de nasıl konulurlarsa öyle çözümlenirler. Siyaset Sırat Köprüsüne adımını atanlar bu eski ö üdü unutmamalıdır.

Siyasal, Parti bir manivelâdır. Bu manivelâyla bir avuç insan Millet denilen büyük a ırlı ı kaldıracak, bütün bir memleketi kalkındıracaktır. Manivelâ bir çubukla bir dayanaktan ibarettir. Siyasal manivelânın DAYANAK noktası bir sosyal sınıf, i ç i Partisinde Ç SINIFI'dır. Siyasal manivelâ çubu u: Tüzü e göre kurulu Parti yapısıdır. TP Tüzü ü, Partinin köy manivelâ çubu unu ele almı sayılamaz. ehirde Parti manivelâ çubu unun küçük kolu aydınlara, büyük kolu i çilere benzetilebilir: Küçük kol (aydın sayısı) ne kadar kısa, büyük kol (i ç i sayısı) ne kadar uzunsa, Partinin yük kaldırma gücü o kadar çok olur. ç i sınıfının Parti yapısında ço unlukta bulunması onun için istenir. Küçük kol (aydınlık) ile, büyük kol (i çiler) birbirleriyle kayna mamı larsa, manivelâ çubu u dayanak noktasında kırık demektir. ç iye ayrı, aydına ayrı sandık bu kırıklı ı getirir.

Bir ba ka örnek alalım. Yalnız kur undan, yalnız bakırdan sa lam manivelâ çubu u yapılamaz. ki maden de yumu aktır. Kur un bakıra katılınca Tunç olur.

Sosyalist Parti için i çi kur una, aydın bakıra benzer: ayrı ayrı ikisi de gerekli bir tunç parti manivelâsı olamazlar. Bir araya gelmeleri arttır. Bir araya geli te iki ey aranır:

1 Kur unla bakırın (i çi ile aydının) kemmiyetçe sayıca nispetleri: bu N SPET içinde i çi ço unluk olmalıdır;

2 Kur unla bakırın (i çi ile aydının) keyfiyetçe KAYNA MASI: ortadan kur un bakır kalkıp nasıl tunç çıkarsa, tıpkı öyle, i çi aydın ve ilh. ayrılıkları yerine biricik tek Parti ÜYEL çıkmalıdır.

TP içinde imdiye dek, sırf mekanik bir N SBET gözetimi mübalâ alandırılmı , Partiyi tunçla tıracak olan i çi aydın KAYNA MASI gere ince kabartılandırılmamı tır. Bu durum, zeytinya ı ile su gibi: kur unun ayrı, bakırın ayrı kalmasına yol açmı tır.

Bugün çi Partisi'nin önüne çıkan en önemli mesele nedir? Birbirinden çıkan ve birbirini tamlayan u iki manivelâ kolu (moment) tir:

I **B R NC MOMENT.** çi Partisi'ni SİRF AMELEC Parti olmaktan kurtarmak a ılmı bir konak sayılamaz. Bu kurtulu un **özelliikle** konkret anlamı: i çilerle aydınları ülkücü arkadaşlık birli inde kayna tırmaktır; **genelliikle** objektif anlamı: bütün sosyal zümre, tabaka ve sınıflarımızdan milli kalkınmamıza ve sosyal mutlulu umuza susamı ki ileri birbirine kayna tırmaktır.

II **K NC MOMENT.** çi Partisi'ni SİRF AYDINCI bir parti olmaktan kurtarmak daha kompleks bir a amadır. Bu kurtulu un **özelliikle** konkret anlamı: aydınların kendilerini anadan do ma siyaset yeterlisi görmeyip, politik ö renim ve e itimlerini temiz yürek, açık içtenlik ve tutkunlukla i çi sınıfı ve halk AKS YON'unda yapabilmeleridir; genellikle **objektif** anlamı: i çi, köylü, esnaf ve bütün milli kurtulu çu sosyal elemanlarımızın, kar ılıklı etki tepki içinde ve lâfta kalmıyan politik ö renim ve e itimlerini sa lamak, sosyal bilince varma ı su ve ekmek kadar zarurî ihtiyaç olarak duyurmak, bu u urda **Parti Üyeli i** karakterini her eyin üstünde tutmaktır.

Türkiye çi Partisi, insan yı ınlarımızın gönlüne girmek ve Türk milletine öncü olmak için ,ilkın kendi yapısında her iki momenti gerçekte tirmelidir. Ancak o zaman, Türkiye'yi kalkındıracak sa lam bir manivelâ güvenini halkta uyandırabilir.

Bu ana problemin çözüm yolu nedir?

Metot: Tenkit mi, Otodidaktlık mı?

nsan davranı ının içgüdüden farkı metot tekni inde toplanır. Politika prati inde TP yeni bir basamaktır: ne ilk, ne son... TP basama ı yeni oldu u için, acemilik geçirmeye mahkümdü. Acemilikten kurtulmanın yolu: dünya ve ülke tecrübelerinden yararlanmak yoludur. Dünyayı bir yana bırakalım. TP, kendisinden önceki yerli millî denemelerimizden yararlandı mı? Elbet yararlandı.TP ba ka örneklerden yararlanırken ,kendisini be enecek miydi? Elbet be enecekti. TP, e er, ba ka örneklerden yararlanmasa ve kendini be enmeseydi ortaya çıkmazdı. Ne var ki, ba ka örneklerden yararlanmak gibi, kendini be enmek de iki türlü olur:

1 B L NÇL TENK T yolu;

2 B LG Ç OTODAKTLIK yolu.

Bu iki yolun her ikisinde de B LMEK var ise de, bilinçli tenkitle otodidaktça bilgiçlik arasında kaçınılmaz bir çeli me vardır.

B L NÇL TENK T: hem yararlanılan ba kalarını ele tirmek, hem be enilen kendi kendini ele tirmekle olur. Tenkitsiz bilinç olamayaca ı gibi, bilinçsiz tenkit te olamaz.

Ne ki iler açısından dedikodu, ne Parti açısından hizipçilik veya kulisçilik bir i çi Partisine yakı acak bilinçli tenkit yolu olamaz. Çünkü dedikodu da, kulis te hizip te yolu aydınlatacak bilince ula amaz. Tersine, kafaları büsbütün karı tıracak esnaf bilgiçli i hırslarını azdırır. Hele bizim gibi aydını karanlık Bâbil ça ının esnaf

hezeyanları, öyle kalıp, surat, ses; poz yapıntılarıyla kendilerini dayatmaya kalkmı manyaklar üreyip türemi tir ki, otadidaktlı ı bile çok geride bırakmı lar, kar ılarındakinden kaptıkları fikri biçimsizle tirip ona kar ı silah gibi ve arkadan kullanmayı baya ı mârifet saymı lardır.

Yalnız o mârifetlilerin kendilerine göre bir, söz yerinde ise, MT YAZ'ları vardı: karda gezip izlerini belli etmezlerdi. Kapalı kutu içinde ne saklanır? Gören, bilen: çıkmadı ı süreçte önüne gelen diledi i kerameti taslar, çevresine be endi i soysuzla mayı saçıp döktürebilirdi. TP'i o illetin en ye ni inden bile sakınmı görmek dile imizi açıklarken ,bir imkânsızlı ı da belirtmek isteriz. TP açık demokratik bir Partidir. Orada ne denli saklanırsa saklansın, her tencerenin kapa ı aralıktır ve ergeç açılır. çindeki a ın kokusu çarçabuk en istenmiyen kom uların burnuna çarpar. Mal meydandadır. Otodidaktlı ın yerine en kestirme yoldan bilinçli tenkidi geçirmekten ba ka çıkar yol dü ünülemez.

Onun için, bu yazıdan asıl amacımız olan PRAT K TEKL F'lerimizi sunmadan önce, TP'in TÜZÜK ve PROGRAM maddelerinde bir iki kar ıla tırma yapmazsak, a ırı soyut kalmaktan çekindik. TP Tüzü ü ile Programının bütünü üzerine inceleme, imdilik pek aktüel olmamakla birlikte; bu incelemenin dar çerçevesi içine de sı dırılmazdı.

KNC BÖLÜM:

TP'NELETRLMES

I. TÜZÜK BAKIMINDAN ELETRME

a) Yarı ç i yerine Bilfiil Üretmen Ço unlu u

TP'ten hemen önce bir Vatan Partisi kurulmu tu. Demokrat Parti'nin amansız ve insafsızca isnatlarına ve adım adım inanılmaz tecavüz gangsterliklerine ra men, kanuni ve me ru durumu A ırceza Mahkemesince belgelendi ve 1960 yılındanberi Temyizce "Muhkem kazıyye" (kesin hüküm) oldu. Bu bakımdan tecrübesi el veya a ız yakmıyacak olan o Partinin me hur TP 53 üncü maddesini andırır olan Anatüzük 2 nci maddesi öyle diyordu: "**Bütün organlarda bilfiil müstahsilleri ça unlukta görmek**" ... Bu kayıt en geni uygulanmasıyla: "**Mübarek iktisadi kuvayimilliyeye seferberli i**" alanındaki prensip anlamına geliyordu. Yâni yalnız dar Parti organları için de il, "KNC KUVAY M LL YE" sava ının "BÜTÜN ORGANLARI" için fiilen üreticiler ço unlukta görülecekti.

TP Tüzü ünün 53 üncü maddesi PART için bir tahsis yapar: "**Partinin bütün organlarında görevli bulunanların yarısı**" kaydını dü ürür. Bu hüküm, görüldü ü gibi: hem hareketin amacı olan memleket ve milleti kapsamıyor ,hem Partinin kendi içinde bir daraltma yaratıyor. "YARISI" sözcü ü ço unluktan dardır. E er TP'in bütün selâmeti üyelerinin asıllarına ve men elerine bırakılıyorsa (ki öyle anla ılıyor), neden ço unluk de il de "YARISI" deniliyor? Bir organın yarısı bir yana, yarısı öbür yana çekerse, karar ve hareket güçle ir. "Yarı yarıya" prensibi küçük burjuva "mutlak e itlik" anlayı ına uysa bile parti manivelasının her iki kolunu e itle tirmekte oldu u gibi, TP'in kaldırıcı gücünü sıfıra indirebilir. Partinin aksiyon kabiliyetini, vurucu gücünü azaltır. **ekil bu.**

TP Tüzü ünün: "**Üretim araçlarına sahip olmadı ı için emek gücünü üretim aracı sahiplerine satarak ya ıyanlar**" hükmünün ruhuna gelince, bu bir düzüne sözcükle, yukarıda andı ımız karga alıktan ba ka iki sakıncayla daha kar ıla ıyoruz .Bunlardan birincisi: o tarife dayanarak, aydınların da i çiden farksız bulduklarını ispat etmiye kalkı malarıdır. Üretim maddi de olur, manevi de: bir aydın, herhangi bir i letmedeki âletlere sahip olmadı ı için i gücünü satınca, i çilik

için bu vasıf yetince, i ç i oluverir.

İkinci sakınca bundan da nâzıktır. İşçilerin "B L F L ÜRETMEN" olmaları Parti organlarında fiilen üretmen işçilerden üstün çıkartabilir. Kapitalizmde müstahsil işçi de "ÜRETİM ARAÇLARINA SAHİP OLMADI İŞÇİ" işçidir. Oysa; Toplum, gidi inde rol oynayan sosyal sınıfların, a ır bası ları, o sınıflar içine giren ki ilerin öteki sınıflara giren ki ilerden mutlaka daha iyi, do ru, güçlü veya yi it olu larından de il; ÜRETİM denilen Toplum temelinde daha do rudan do ruya, daha kesin rol oynayıp oynayamayılardan ileri gelir. Aynı sosyal sınıf içindeki zümreler de bu bakımdan ayırtlanırlar. İşçi sınıfını temsil prensibini güden bir Parti, işçi sınıfı içinde üretim temeline en az etkili olan gayrimüstahsil işçileri bilfiil üretmen işçilerden daha ço unlukta görürse, umdu u sosyal etkilere daha az elveri li bir cihaz olabilir.

En sonra, bir Parti Tüzü ü kesin hüküm ta ımalıdır. 53 üncü madde ,organlarda falan vasıflı ki iler yarı olmalıdır derken: "YARISININ,.. OLMASI GÖZET L R", der. Gözetmek, maddeyi, Parti idarecilerinin insaf ve idrakine bırakır. Yarısı olmazsa da, olur gibi sübjektif bir madde: Tüzü e kıvraklık de il, tereddüt getirir.

b) Üretmen Köylülükle Organik Ba Kurulmalıdır

Vatan Partisi, 2 nci maddesinin son (b) bölümünde, ondan önceki açık, belirli ve kesin hedefleri yerine getirecek alanları: **"Ba ta işçi sınıfımız gelmek üzere, câhil, alim, köylü, ehirlî... bütün de er yaratan iyi niyetli vatandaşların, tamamiyle A A İDAN GELME ve tamamiyle SERBEST (TE EBÜS TE K LÂT KONTROL) larında bulmak; ve bu emelle, bütün organlarda B L F L MÜSTAHS LLER ço unlukta görmek, yarımız olan KADIN'ı ön safta bulmak, GENÇ L E sonsuz inanmak"** formülünde toplar. Bu formülün bütünlü ü, ondan önceki: (Milleti devletten üstün tutma ı, sizlik ve Pahalılı ı, Ucuz Devlet ve uurlu Ticareti, Atom dahil A ırsanayii) Kuvayımillîye seferberli i biçiminde koymakla ayrılanamaz bir bütünlüktür.

TP Tüzü ünde bu noktalar çok da ınıktır. Gençlik önünde: "Partiyi çoluk, çocu un eline mi bırakaca ız?" korkusu kongrelerdeki yankı yapar. TP Tüzü ünün 2 nci maddesi unu yazar: **"TP... herhangi sınıftan gelirse gelsin, Parti pro ram ve tüzü ünü benimsemi , emekten yana olan bütün yurtta lara saflarını açık tutar"** Yâni, 2 nci maddede her Türk üye olabilir. Ama, bir yol üye oldu mu, 53 ncü maddenin Hint kastları kadar donmuş hiyerar isi öne duvar gibi dikilir: **"Partinin bütün organlarında görevli"** bulunmak için, ya **"Sendikada görevli"**, yahut **"Üretim araçlarına sahip olmaları"** kimse olmaları mecburdur. Olamadı mı, ömrü oldukça, a zıyla ku tutsa, Parti organlarına giren asaletli ki ilerden azınlıkta, Parti paryası kalmıya mahkûm olur!

Parti organları hangileridir? TP Tüzü ünün 9 uncu maddesi onları öyle sıralar:1 Büyük Kongre, 2 Genel Yönetim Kurulu, 3 Merkez Yürütme Kurulu, 4 Merkez Haysiyet Divanı, 5 l ve lçe Kongreleri; 6 l ve lçe Yönetim Kurulları, 7 l Haysiyet Divanları... te buralarda o iki niteliksiz kimse gözaltındadır: Organlara u ratılırsa bile, yarıyı geçmemek üzere yoklanır.

Türkiye nüfusunun yüzde sekseni köylü esnaf: "ÜRETİM ARAÇLARINA SAHİP" kimselerdir. ehirlerde yarıdan fazla esnafı organ kurulmaması mümkündür. Ama, köyde? ark vilâyetlerimizin milyonlarca marabası, kendi çift âletleri ve hayvanlarıyla a anın topra nını sürer. Köylülerimizin yüzde doksandan fazlası en az bir karasabana sahiptir. Ziraat işçilerimizden bile bir haylisi kendi çapa, kürek, ora ı ile çalı maya giderler... Bunlar, da da kırdan yarı yarıya sendika görevlisini, yahut üretim araçsız TP asilzâdelerini bulamazlarsa, Parti organları dı ında, dokunulmazlar gibi kalacaklardır...

Bugün köylerde Parti te kilâtı kurmak imkânsız olabilir. Bu durum, geni köylü yı ınlarımızı fiilen Tefeci Bezirgân merhametine bırakmak ve pasif bir oy duvarı

halinde görmek isteyen bezirgân Partilerce anormal görülmiyebilir. Köylüyü a alara toptan teslim etmek istemiyen her Parti, o geçici yanlı lı n anormal sonuçlarını kendi Tüzü ü ile ebedîle tirmemenin yolunu ara tırmalı ve bulmalıdır. Yoksa, imdiki sendikalara bilinen kanallardan sızma kimseler hatta en gayrime ru yoldan üretim araçlarına sahip en domuzuna kapitalist dahi olsalar, sırf "i çi sendikalarında görevli" iseler, TP organlarını ba tan ba a doldurabilirler. Amerikan parası ve milyonları üstüne yatarak, yabancı entelicenslerle içli dı lı olmu kimseler, Türkiye i çi sınıfının ba ina tatlı su gangsteri kesilmi oldukları için, TP organlarına egemen olabilirler. Ötede, içinden hiçbir aydınımıza nasip olmama kültür ba arısı gösteren aktif ülkücüler yeti tirmi bulunan fakir ve orta köylülerimiz, "organsız" kalacaklardır.

TP'e öyle gangster sendikacı veya ajanları kim sokar? denecek. Biz, Tüzük içindeki açık kapıdan söz ediyoruz; halka, köylüye kapalı tutulam kâpıyı dü ünüyoruz. TP idarecilerinin ki icil iyidilekleri ve sa duyuları apayrı eydir. Yalnız u veya bu ki isiyle de il, Tüzü ü ile de TP: bugünün Türkiye'sinde Demokratik bir Parti olarak kendi kendisini en ba ta büyük köylü yı nlarından tecrit etmemelidir. çi sınıfını boyuna köylü yı nlarına kar ı göstermiye çalı an, çi Partisini halka antidemokratik bir yeni derebe ilik imi gibi tanıtmayı pek beceren bezirgân Partilerin ekmeklerine ya sürülmemelidir.

"Emekçi yı nları, tamamiyle a a idan, tamamiyle serbest kendi (TE EBBÜS TE K LAT KONTROL) larını kuramadılar mı, TP Tüzü ü 2nci maddesinde yazılan: **"Türkiye i çi sınıfının demokratik öncülü ü etrafında toplanma bütün emekçi sınıf ve tabakaların... iktidara yürüyen siyasî te kilâttir."** gibi sözler, öteki siyasal Partilerin Tüzük ve Pro ramlarını dolduran daha alı ılı ve daha parlak buz üstünde yazılara dönebilir; Parti organlarında kendilerini bulamıyan insanlarımız, çi Partisine güvensizlikten, köpek balıklarına yem olurlar; gösterilen toylu a bezirgân Partiler bıyık altından gülüp sevinirler.

Ayrıca, Türkiye'nin bugün içinde bulundu u sosyal ve politik artlar, köylüden o kadar çekimserli i haklı çıkara maz. DP'nin enflasyoncu, batakcı politikasına bile oy veriyor diye, köylü kaderiyle ba ba a bırakılmamalıdır. Bu bakımdan, Parti organlarında "BLF L MÜSTAHS LLER ÇO UNLUKTA GÖRMEK" prensibi, Parti manivelâsının, ehir alanı gibi, köy alanında da etkilice ayarlanmasına daha uygun dü en bir formül olur. Modern Toplumun kalbi ve ahdamarları ister istemez ehirlerdir. çi Partisi ehir Organlarında "bilfiil müstahsilleri ço unlukta" tutabilirse, köylerin bilfiil üretmenleri her zaman daha Toplumcu yönde hareket edebilirler.

c) Organ dı ı Üye: Ölü Safradır

TP Tüzü ünün köylü fobisi, Parti üyeli ini anlayı ndan ileri geliyor: TP Tüzü ü 4 üncü maddesi üyelik artlarını dört bentte topluyor: 1 Kanunca üyelik sıfatı, 2 'Ba ka siyasal Partiden almamak, 3 Aidat ödemek, gibi teknik artlar bir yana bırakılırsa, TIP'in üyelerinde aradı ı karakter: a) **"Parti Pro ram ve Tüzü ünü benimsemek"**, b) **"Verilecek Parti vazifelerini yapmayı kabul etmek"**tir. Tüzük 53 üncü maddesi üye ço unlu unu organlar dı nda bırakırken o artlara uyuyor. Parti üyelerinden bir avuç adam bütün Parti organlarını ellerinde tutacak; üye ço unlu unun bütün rolleri ve i leri: organlarca "VER LECEK VAZ FE" leri yapmaktan ibaret kalacaktır. Böylesine maddeler, Türkiye'de halk yı nlarını siyasal e itimden yoksun bırakmak amacını güden bezirgân Partilerin pek eski metotlarına aldandılı nı gösteriyor.

Organ dı ı üye anlayı nın eksikli ini bir kıyaslamayla gözönüne getirelim. Parti nedir? Siyasal üye birimlerinden derle ik bir vücuttur. Bir insan vücudu içindeki hücreler Parti üyeleri, organlar Parti organları demektir. Canlı bir vücut içinde herhangi bir organ dı nda kalacak bir hücre tasavvur edilebilir mi? Vücudun bir organı içinde bulunmıyan hücre, ya ölü hücredir, vücuttan atılmak üzeredir, ya bir mikroptur, vücuda girmek üzeredir, yahut ameliyatla vücuttan kesilmi bir dokudur.

Ölü dokuya, kesilmi vücut parçasına veya bir mikroba, canlı vücut bir vazife verebilir mi? Veremez, çünkü onunla arasında organik bağı yoktur, yahut kopmu tur. Partinin bir organı içinde görevli bulunmayan üyesi de a a ı yukarı öyledir. Organlarca verilecek vazifeleri kabul dahi etse, gere i gibi yapamaz. Ömrü organlar dı nda, yâni görevsiz geçen bir üyeye nasıl vazife verilebilir? O bu vazifeyi ne dereceye kadar ba arır? Parti ile Üye münasebeti geli i güzel, kopuntulu, kontrolü güç olamaz.

Bezirgân Partilerin sözümona "ÜYE" lerle dolu bulun u, T P bilginlerinin gözlerini kama tırmasın. Bezirgân Partiler, asıl böyle üye isterler. Çünkü onlar, bir avuç imtiyazlı ki iden ba kasını Parti organlarına sokup, içyüzlerini açıklamaktan çekinirler. Onlara, organlı üye de il, arasına emir buyurulanı yerine getirecek âlet ,ma a, u ak lâzımdır... Bir ç i Partisine, ya üye olunur, ya olunmaz. Üye olan her Partili, Parti'nin belirli bir organı içinde görevlidir. Belirli görevi yoksa, ona Partili demek, vücuttan kesilmi bir parça eti vücudun hâlâ canlı dokusu saymak kadar yersiz olur. Kesilen et ölür, üye canlıdır, denecek. Ölmeyen de olur ; kemik bankası, göz bankası parçaları gibi. O parçalar da ya arlar, ama, kesildikleri vücut için de il. Organsız üye de Parti için ölü de ilse, canlı da sayılamaz. ç i Partisi bir hareketin canlı Partisi olarak safra ta imamalıdır. Onun için, Vatan Partisi Tüzü ü 3 üncü maddesinin (d) bendi, Parti üyesi olabilmek için: "**Parti organlarından birine F LEN çalı ıp, toplantılara muntazam gelmek**" artını koymu tu.

d) Parti Üyeli i Siyasal E itim

Partide: organlı organsız, görevli görevsiz ayırdı yapmak, üyeler arasında bir çe it asâlet mertebeleri zinciri yaratmak olur. Bu, Parti üyesinde ülkücülük yerine, donmu bir kast ruhu aramıya benzer... Oysa, bir ç i Partisi üyeli i, u veya bu organda üstünlük imtiyazı veya altlık küçümsenmesi ile ba da amaz. Sa lam bir vücudun tepesindeki tüyden, aya ndaki tırna a dek, her organı, her dokusu, her hücresi nasıl aynı derecede gerekli, de erli ve aziz ise, tıpkı öyle, bir Ç PARTS nin üye sıfatını alan her üyesi, gerçekten Parti üyeli i bilincini ve namusunu ta ıdı ı sürece, en az o kadar gerekli ,de erli ve aziz olmalıdır. ç i Partisinin üyeleri arasındaki bütün fark, Parti organlarındaki i bölümlerine göre yapılmı görev farklarında toplanır. Ancak organ içinde her üye: tek ki i olmaktan çıkar; bulundu u organın yetkilisi ve sorumlusu, kollektif aksiyonun bölünmez ki ili i olur.

Onun içindir ki Vatan Partisi Tüzü ünün 5 inci maddesinin (b) bendi öyle der: "**Yetki ve sorumluluk, kendili inden veya kuru kıdemle alınmaz; yalnız ve ancak: yaratıcı (B LG + TECRÜBE + ENERJ) ye, lâkin daima bir KARAR'la verilir, ve gene bir kararla GER alınır. Hiç bir görev, hiç bir partiliye AHS hiç bir imtiyaz ba ı lamaz. Partinin en alt kademe (OCAK) üyeli i i i en erefli faaliyettir. Mertebeler zincirinde en son halka genel ba kandır.**"... Bir Partiye seçilen üyenin, daha seçilirken (ZEKASI SOSYAL B L NC + SAVA CIL KARAKTER) seçilir. Bu üç ki ilik karakteri kesince ölçülmiyen ki i Partiye giremez. Girdikten sonra, Parti üyeleri arasında yapılacak görevlendirmeler, Parti disiplini çerçevesinde (ENERJ + B LG TECRÜBE) ye göre de i ebilir. Yoksa, 53 üncü maddeye göre: "Üretim araçlarına sahip" mi, de il mi? Sendikada görevli mi, görevsiz mi? gibi "ırk" ayırımını andırır ecere ara tırmaları, Parti içinde huzursuzluktan, Parti dı nda gülünçlükten ba ka bir ey do urmaz. Üretim araçları ve Sendika münasebetleri bir yurttta ı Parti üyeli ine dek getirmi kayıklardır. O kayıklarla üyeli e giren ki inin, artık hangi kayıkla geldi i ölçü olamaz. Kayı ı, Târik bin Zeyyad'ın Septe bo azını geçerken yaptı ı gibi, batırıp batırmadı ı, bir kayalı n ardına saklayıp saklamadı ı, kaçamak aracı yapıp, yapmıyaca ı mesele olabilir. Bu mesele de Tüzük gere ince, organlar içinde çalı mak yoluyla çözümlenir.

Sosyalizm, uursuz çatı ma ve çarpı maların yerine insancıl e itlik ve karde lik yoludur. O e it bilinçli karde lik uyarısını üyeleri arasında sa lıyamamı bir

Parti: sosyalist ö retim ve e itimini becerememi , Toplumdan önce kendi üyeleri arasında sosyalist terbiye ve ahlâkı gerçekle tirememi demektir. Gerçekten sosyal yapılı bir i çi Partisinin ba görevi: bütün insanlar arasında her türlü sosyal ayırtları gidermek iken, o Parti kendi üyeleri arasında henüz aydını i çiden, esnafı köylüden, kapitalisti a adan ayrı kaplarda konserve etmiye kalkı ırsa, tarihcil görevini kavramamı , skolastik pekli e tutulmu sayılır. Elbet i çi Partisi kendi sosyal sınıf karakterini yitirmemelidir. Sahici çi Partisine dü en birinci görev: i çiyi aydın, aydını i çi yapmaktır. Yoksa hepsini geldikleri yere çevirince dondurup, halkın deyimiyle: "Kirk yıl bir kazanda kaynasa, çervi i çervi ine karı maz", yahut "Aynı kayanın üstüne tünemi kırk tilki, kırkının da kuyru u birbirine de mez" ki iler haline getirmek olmamalıdır.

Parti içinde aydın i çi vs. ayırtları yapmak, manivela çubu unu, tam dayanak noktası üzerinde kayna mamı , Çatlak bırakmaya benzer. Aydınlar için ayrı, i çiler için ayrı sandı a oy atmak, manivela Çubu unun kur unu ile bakırını tunçla tırmamı almanın senbolüdür. Anlıyoruz. TP pek tâze bir Partidir. Yeni üyeler arasında sürtü meler kaçınılmaz ey olabilir. Sürtü menin ba lıca sebebi, aydınların da, i çilerin de siyasal bilgi ve siyasal terbiye edinmiye ne kadar muhtaç bulduklarını ispat eder. Demek mesele yanlı konulmu tur: siyasal e itimsizli in yerini sosyal ecerecilik dolduramaz. şçilerle aydınlar arasında bir çeki me varsa, bunun çözüm yolu Parti içinde sınıf kavgası yapmakla de il, Parti üyesi seçiminde ve e itiminde aranmalıdır.

Genellikle TP'li aydınlar,belki bu kanıdan alınacaklar. "Biz ki, bunca Batılı Do ulu bilgin üstâd eserlerini ve neçe i çi doktrinlerini, sosyalizm ciltlerini hatmetmi iz... Gene mi câhiliz?" diye yakınabilirler. Burada ,hele kitapçıl anlamı ile âlimlik, cahillik de il: SYASAL E TM konudur. Modern Siyaset terbiyesi, Siyasal Parti okulundan ba ka yerde edinilemez. Avrupa kitaplarından okunup ezberlenemez. Her ülkenin ve dolayısıyla her Partinin kendi prati i, geçirdi i denemeleri ile, az çok uzun çıraklık devresi a ılarak kazanılır. Onun için, daha realist ve alçakgönüllü olmakla bir ey kaybedilmez: TP üyeleri toptan, i çi olsun, aydın olsun, hemen hemen aynı kered'e Siyasal e itim ve ö retimden yoksun kalmı durumdadırlar. Bildi imiz TP üyelerinin mutlak ço unlu u hayatlarında ilk defa bir siyasal i çi Partisine girmi ler ve kendilerince haklı olarak, imdiyedek i çi siyasetince do ru, yanlı terbübeli sayılanları TP safları içine sokmamı lardır. Hatta, kimi i çiler, pek çok aydınlardan fazlaca i çi Partisi kursu görmü lerdir. Üyeler arasında : i bölümü, hiyerar i, "YETERL K" gibi konular, kitap bilgisi bakımından de il, sosyal sınıflarımızla organik BA kurma, Parti içi ve dı ı AKS YON bakımından siyasal terbiye konusudur.

e) Aydın Çoklu undan Korkulmamalıdır

Bir i çi Partisinin gerçekten i çi Partisi olması için, Millet A ırlı nı kaldıracak olan manivelada (hiç de ilse ehirlere için) çi Momentinin Aydın Momentinden alabildi ine uzun alması gerekir. Ama, bu gerçe i mekanik biçime sokup, Parti içinde aydınları boykot etmek, TP'in ba ından geçenlerle dahi uygunsuz bulunmu tur. Sosyalist Partide SİRF AMELEC darkafalı ı, ancak Rusya'da Çar Babanın zaptiye albayı Zubatof'lar tarafından kı kırtılarak, uygulanmı tır. Ancak, i aret etti imiz gibi ya murdan kaçarken, öbür uçta sırf MÜNEVVERC , AYDINCI doluya tutulmak daha az sapıtma de ildir. Siyasal Parti Tüzü ü, bu diyalekti i en verimli biçimde gerçekle tirme sanatını göstermelidir.

çi: kapitalistin çalı tırdı ı hür ücretlidir. Kapitalizm bilimle üretimi birbirinden ayırdı ı için; üretmen i çi, yalnız i letti i aygıtları kırıp dökmiyecek ve sosyal ölçüde "kafadan gayrı müsellâh" (Kafadan Silahsızlandırılmı) denilen durumda bırakılacak kadar bir ö retim ve e itime u ratılır. AYDIN kimdir? Bu konu üzerine TP saflarında a ilacak kadar çok zaman ve soluk tüketilmi tir. Bir sendikaya "Eme ini satan"

aydın ki i, belki de sosyalizmin son sözü sayılan TP Tüzü ü elde, kendisinin herkesten çok i çi oldu unu gö sünü döve döve savunmu tur. Bu güzel bir manzaradır: aydınlarımızın i çi dâvâsına ne derece kendilerini verdiklerini gösterme bakımından gö üs kabartıcıdır. Türkiye aydınlarının i çilerimizden daha çok mutlu olmadıkları muhakkaktır. Aydın i sizli i, sosyal yaralarımızın en acıklılarından biridir. Devlet kadrolarından ba ka yerde i bulamamıza mahkûm olan aydın kalabalı ımız, i buldu u zaman dahi kahredici ço unlu u ile KAPIKULU'dur: yâni, Topluma gerçekten yararlı bir i görmekten uzaklı ı ölçüsünde MADDETEN AYLAĞ'tır; çünkü Devletçili imiz sayesinde dokuz ki iye bir yumurta ta ıtıldıkça, aydın, millete hizmet ülküsü ve bilgi hazinesi götüreceksen, halkın ba ina dert kesilen maa lı hazıryeyici durumuna dü ürüldü ünü .sezerek MANEN KIRIK ve yıkıktır. Bununla birlikte, ne aylaklık, ne yıkınlık, ne mutsuzluk aydını aydın olmaktan çıkaramaz.

Aydın: dünyanın her yerinde ORTA Ö RETİM görmü ki idir. Aydının daha ba ka tür ü tanımlanması belki Türkiye'den ba ka yerde kimsenin aklından geçmemi tir. Aydın orta ö retimli ki i olunca, i Partisine aydınlar mı fazla girsin, i çiler mi? diye bir rneseleyi ortaya atmak bile yersiz olur. Parti organlarında i çiler mi ço unlukta olsunlar, aydınlar mı? diye bir rnesele koymak ta yersizdir: Çünkü bu mesele her eyden önce Parti dı ı Toplumun **objektif** durumuna ba lıdır. Parti: canlı bir organizma ise, kendi yapısına en uygun elemanları çevresinden alacaktır: çevre Toplumda i çilerle aydınların oranı ne ise ,Parti içirideki i çi aydın oranı da a a ı yukarı o olur.

Türkiye'de 1928 den 1958 yılına de in Ortaokuldan diploma alanların sayısı topyekün 280 bin ki idir. Demek 30 yıllık Cumhuriyet aydınları ortalama 300 bin ki iyi geçmez. Tuhaf bir tesadüfle bu rakam: bir yanda TP'in 1965 seçimlerinde aldı ı oy tutarı, öbür yanda resmî Devlet memurlarımızın sayısı kadardır. Demek bizde orta ö renim diplomalı olan ve dolayısıyla aydın sayılan ki ilerin hepsi Devlet kapıkuludurlar. Hiçbir Devlet memuru siyasetle u ra amıyaca ina göre, TP'i aydınların doldurabilece inden korkulamaz. Daha 1927 yılı Türkiye büyük sanayi i çileri 299 bindi; Haziran 1964 günü yalnız sigortalı i çiler 750 bini a tı: yâni 1 aydına kar ı 2 3 sigortalı i çi dü üyor. Yüzde 99 aydınımız siyasetten yasaklı, hiçbir i çimiz öyle bir yasa a u ramamı bulundu una göre, i sınıfıyla ba lı bir i çi Partisinde aydını mumla aramak icap eder. u bakımdan TP içindeki i çi aydın sürtü mesi, e er bir kı kırtma de ilse, tümüyle yapmadır. Ve sırf Partinin teorik ve pratik çalı ma eksiklerinin ürünüdür.

II. ELE T RME SONUÇLARI

a) Siyasal Dayanak : Ç SINIFI

"Bana bir dayanacak nokta verin, dünyayı kaldırıırım" sözü, te kilâtın millet hayatı içinde oynıyabilece i rol için de söylenebilir. Siyasâl Parti, millet içinde gerçekten ve gere i gibi dayandı ı bir sosyal sınıf bulabilirse, ancak o zaman yaptı ı **milli kalkınma** ve **milli kurtulu** edebiyatı anlam kazanır. Türkiye i Partisi, Türkiye i çi sınıfına gere i gibi dayanmazsa; dünyanın en sa lam çeli inden yapılmı demir disiplinli bir Parti olsa (ki olamaz), Parti denilen manivelâ çubu u elimizde kalmı bostan korkulu u sopasına döner. O çubuk: övendire olur, baston olur, kimi kargı, mızrak olur.. : Millet bütününü kaldıracak manivelâ olamaz.

Niçin? Her adım ba ında rastlanacak bin bir sınamadan her gün anla ılabilir. Tüm toplumcularımızın saldırdıkları finans kapital kırması tefeci bezirgân sınıfımızı gözönüne getirelim. O, hiç de istatistik severlerimizin ortaya sürdükleri gibi: 30 milyon Türkün içinde 300 bin ki i de ildir. 1959 istatistik Yıllı ı taranınca yerli, yabancı bütün kapitalistlerin 30 bini geçmedi i anla ılır: **1000 ki ide 1 ki i...** Arada geçen 6 yılın Sermaye santralla ması ve konsantrasyonu, büyüyen kapitalistleri sayıca azaltmıyazlık edememi tir. 30 bin burjuva içinde gerçekten finans

kapitalistlerle kayna ık olanları 3000 bile tutmaz: **10 bin ki ide 1 ki il!** u onbinde bir ki i: binde bir köy ve kasaba burjuvalarını arabasına ba layınca, bütün ehir ve köyün modern üretim münasebetlerine egemen olmakta, 30 milyon Türkü avucu içinde tutabilmektedir. Gene o yüzden, yarım düzüne bezirgân Partisi, AP den MP ye de in, bir kaç i irilmi "**Lider**"den ba ka hiçbir eysi yokken, a ıret anlayı ıyla her türlü Tüzük ve Programı hiçe sayarak, siyasal ve sosyal herhangi bir doktrine sahip olmamakla ö ünerek seçime girer girmez: seçmen oylarının yüzde seksen, doksanını, analarından emdikleri süt gibi "helâlinden" kursaklarına inmi bulurlar. Sosyal sınıf dayana ı derken, kavranılması gereken ey, bu olayın bin bir ayrıntılı zengin gerçekli idir.

Bezirgân Partiler, her a ızlarını açtıkça: "**Bizde doktrin Partisi olamaz**" derler. O partilerin doktrinleri yok mudur? Bal gibi vardır. İlk okulda Alfabeyle ba latılan mâsum bebekten, Plânlamâ Kurulunda uzman Ordinaryüs Profesöre dek her insanımız: o **doktrin** teorisi ve prati i ile ha ırne ir edilmektedir. Bezirgânlarımızda yok olan "**DOKTR N**" de il, o doktrini açıkça **ortaya koyabilmek yi itli idir**. 20 nci Yüzyılın ikinci yarımında, insanın insanı utançsızca sömürme doktrini kolay kolay savunulabilecek "**Akide**" ekerlerinden de ildir. Aynı bezirgân partilerin a ızlarında çi nedikleri bir tükenmez sakız da: "**Biz sınıf Partisi de iliz**" tekerlemeleridir. O Partilerin sınıfları yok mu? Bal gibi var. Fakat, onu açıklasalar, herkes kahkahadan kırılacak: u bir kaç bin burjuva için bunca sürüyle Parti kurma zahmeti niye? Soracaklar: "Mademki hepiniz aynı bezirgân sosyal sınıfın Partisisiniz: AP si ne? CHP si ne? CKMP, YTP, MP si ne?... Topla ın yâhu", denilecek; "sizin bir tek Parti neyinize yetmez?"... Bezirgân Partilerimiz savundukları sosyal sınıflarını erkekçe itiraf edebilseler, tükürü e hacet yok, 30 milyonluk milletin kahkahası onları bo ardı... Onların derdi, bir sosyal sınıf açısından Türk milletini kalkındırmak bile de il, "**milleti kalkındırma**" gösterisi altında: bir avuç insafsız vurguncuyu zemzemle yıkayıp iktidar sa lamak u runa kayıkçı dö ü ü yapa yapa **milleti Bâbil ça ında ya atmaktır**.

O bakımından i çi Partisi, sahici i çi Partisi olmakta çok rahattır. Alnı açık, yüzü ak olarak; doktrinini, millet önüne sunabilir: insanın insanı sömürmesi için yapılan korkunç **israflar** giderilerek, yitirilen verimler geli tirilerek böylece milli kalkınma 30 milyon Türkün 29 milyon 999 bin ki isine su gibi aziz gelecektir. i çi Partisi hiçbir eyden çekinmeksizin sosyal sınıfını ortaya koyabilir. Çünkü 141 ve 142 nci maddeden,yalnız "**TEHAKKÜM**" pe inde ko an burjuvalar ve partileri korksunlar. i çi sınıfı her türlü açık veya maskeli **tehakküme kar ıdır**, haksızlı a, gerili e dü mandır, en yaratıcı biricik sosyal sınıfımızdır. Türk milletinin geni ba rını solduran, gö sünü Avrupa i pazarlarına de in. kabartarak çalı an i çi sınıfımızla, hiç bir sosyal sınıfımız yurtseverlikte yarı a kalkı amaz.

Böylesine yararlı bir sosyal sınıfı kendisine temel yapan bir i ç Partisinin saflarınadek gelmi olanların, hâlâ: sosyal ilerleyi ve yükseli te i çi sınıfına güvenebilir, dayanabilir miyiz? gibi ince eleyip sık dokumalara kalkı maları, çok bilmi li in toylu undan ba ka eye ba lanamaz. "**çiler gelmiyorlar**" denilecek, denildi, deniliyor. Bu "**Suret'i haktan görünü**" ün altında yatan "**Faasık'ı mahrumluk**" ⁽⁵⁾ kompleksini ta ıyanlara verilecek kar ılıklı kestirmedir: "**Tabii gelmez, efendiler**", Ya ma mı var, bütünüyle bir millet veya bir sosyal sınıf, her önüne gelenin ardına takılsın? Hele Türkiye halkı ve çalı an yı ını, duru bilinçli olmamakla birlikte; kaç bin yıllık atalarının denemeleriyle biliyor ki: önüne çıkan her politikacı (ister modern **lider** olsun, ister antika tarikat **eyhi**) ço unlukla onu avutmak, kandırmak, aldatmak için fırsat kollamı tır. Ba kaları söylesin:

"Ben 18 sene ö retmen ve ortaokul müdürü: çocu unu okula kaydettirirken vasıta ile i ini takip etmi , kârlı çıkmı tır" diye kendisini tanıtan zat, unları yazıyor: "Sebeb itimat buhranıdır... 300 veya 500 yıldır halk aldatılmı tır. A a aldatmı tır, jandarma aldatmı tır, tahsildar aldatmı tır, kaymakam aldatmı , nüfus memuru aldatmı tır, doktor ve

avukat aldatmı tır." (M. Altın: **Türkiye'de siyasi hareketler ve sosyal yapı**, s .10, An. 1961) ve aldatmaktadır. En seçkin okur yazarlarımız binlerce yıl Allahı aldatmaya, yüzlerce yıl vatani, mileti aldatmaya giri erek yı nlarımızı a kin sürüye çevirmekten ba ka ölkü tanımamı lardır. nsanlarımız, imdi kar ılarına "**sosyalist**" büyük lâflarla çıkanların neresine bakıp kendilerini bir daha aldatmayacaklarını kestirsinler?.

T P'li aydınların, sendika görevlilerinin bilinçlerini temize çıkarmak isteriz. Ancak bildi imiz gibi, bilinç pek ince bir zardır: bilincin gözden sakladı ı bilinçaltıları, karakter etkilemekte bilince ta çıkartırlar. Aydınlarımızın eski huylarıdır: Devlet baba "**Yürü yâ kulum**" demedikçe, iyi saatte olsunlar "**Yön**" vermedikçe, yâni "**maa**" ın **ucu** görünmedikçe, kö elerinde sohransalar bile, pek meydana çıkamazlar. Çıktıkları zaman ise, "**DEVLETÇ**" den ba ka türlü davranmadıkları gözönüne getirilsin; bizim ne oldu unu en ücra çobanın dahi çok iyi bildi i u önümüzdeki Devletçili imizi biricik DEOLOJ saymaktan pek ho landıkları hatırlanılsın: geni halk yı nlarımızda uyandırabilecekleri ku ku kendili inden anla ılır. Yı nlar, kar ılarına çıkan kimsenin ci erini okuyacak bir mikroskop veya teleskop ta ımazlar. Son duru mada, elbet Tarihin a ır basan gidi i onların e ilimidir. Sosyalistler halka inmeyi lâfta bıraktıkları sürece, Türkiye kadar ekonomisi geri, politikası ölü noktaya saplatılmı bir ölkede, halkın e ilimi: **intiharadek varan** aldani larla dolu kalacaktır. Aldandıkları için yı nlara küsmek, tav anın da a küsmesi olur. Yı nların, niçin, nasıl aldandıkları, en ince noktalarına de in aydınlatılmak isteniyorsa, **halkla aynı kaptan yemek yemek, aynı damın altında yatmak, aynı toprakta u ra mak** ilk arttır.

Yoksa, bütün milletler gibi, i çi sınıfımız da kuru gürültüye pabuç bırakamaz. Bu da onun hakkıdır. Halk .söylenenleri di ine vurmada n de erlendiremez: sözdür, dinler, geçer, bildi ini yapar. Halk, adamın yaptı ı i ine bakar. E er siz onun içine girmeyi becerememi seniz, o da sizi en **yüzeyde** kalan üstün körü belirtileriniz ile tartıverir. Örne in, Bezirgân Partilerimizde, bir katına eri ilmez "**ulu**" lar vardır, bir (frenklerin "Haraçlanır, angaryalanır" dedikleri **kapıkulları**. Orada ULU "**Ma rik'ı âzam**"dır: locasına lütfen kabul edilenler dahi, kendilerine sorulmadıkça a ızlarını açamazlar. Tarikat disiplini, a ıret zagonu budur... Bir i çi Partisinde o gibi yapınmalara hayran kalanlar da çıkabilir; ihlık, keramet taslamak de erli üyeleri so utur. **Arkada lı** ı her eyin üstünde ahlâk yapacak bir te killâta, ULU'lar önünde "**resmi tâzim**" (Saygı gösterisi) için topayak fırlamak mecburiyeti ciddiye alınamaz. Bir yanda " **Ç** "siz, "**EMEKTE N YANA**"sız yemin etmemek, ötede "**KRAVATSIZ**" i çiyi; abdestsiz namaz kılanı görmü müslüman deh etiyile yadırgamak, samimiyetle ba da amaz. Partide, aydın edebiyatına sapmaksızın i yapan halktan adamı "**YETERS Z**" bulup. dudak bükmele kalmıyarak, normal toplantı kararıyla geldi i görevinden baskıyla atlatmak, bezirgân Partilerin yerilen derebe iliklerini, demokratik i çi Partisine maletmek olur.

b) Büyük Mesele Küçük Mesele

Türkiye i çi sınıfına dayanmak, o sınıfın en yakıcı bin bir günlük ihtiyaç ve çıkarlarını teleskopla seyretmek de il, bütününüyle Millet ve Memleket ihtiyaç ve çıkarları açısından **B L NCE** ve **PRAT E** geçirmektir. Bilince ve Prati e geçirmek deyince birbirinden ayrılmaz iki ey akla gelir:

1 TEOR K alanda i çi problemlerini millet ve memleket çapında i lemek, belirtmek kadar **SAVUNMAYI** bilmektir.

2 PRAT K alanda, o problemltri, Türk milleti kadar Türkiye i çi sınıfına da kavratmayı, benimsetmeyi ve **SAVUNDURMAYI** bilmektir.

Sen tezini savunursun. Bûndan kolayı yoktur. Halk seninle i birli i edip o tezi **kendisi savunuyor** mu? Bezir gân Partiler onu beceriyor. Türk milletinin i çi açısından i lenmi problemleri benimsemesi ve savunması için, en az ve ilk art:

aynı problemleri önce i ç i sınıfının **benimsemi ve savunmu** olmasıdır. İkinci i ç i sınıfımızda öyle bir **bilinç ve pratik** do acaktır ki, Millet i in ciddili ine ve i ç i sınıfının hem **haklı**, hem **öncü** olu una inanabilsin. i ç i sınıfı o bilince ve prati e varabildi i ölçüde, siyaset manivelâsı sa lam bir dayanak kazanır. Yoksa manivelâ sopa olur, onu kullanma de nekçili e döner.

Siyaset, **BÜYÜK BÜYÜK** hakikatleri, **yüksek yüksek** kürsülerin minaresinden (Türkçe ezanın dilince): "**Bilirim, bildiririm!**" demekle bitmez. Bilinen ve bildirilenleri, ba ta i ç i sınıfımızın hergünkü **UFAK UFAK** ihtiyaç ve e ilimleri açısından **aya ina**, (fabrikasına, tarlasına, evine, köyüne) götürüp uygulamakla **BA LAR**. Böylece, büyük Do ruların küçük Dileklerle **PRAT KTE** kayna masından do acak **sentezler**, her i ç i ve köylümüzün **KAVRIYA**bilece i ve kendi çevresinde **UYGULIYA**bilece i çok basit ve güçlü **parolalar** haline gelir, getirilirse: o zaman yerli millî **GERÇEK TEOR** do mu ve **AKS YONU aydıtlatmı** sayılır.

Türkiye politikasında, tam tersine rollerle kar ı kar ıyayız: i ç i Partisi hiç "**BÜYÜK MESELELER**"den a a ıya inmiyor; bezirgân Partiler ise, hep **KÜÇÜK MESELELER**'in duman perdesi ardında en kesin kumarlarını oynuyorlar. Ç Partisi o denli "**Büyük meseleler**"le ambale olmu tur ki, neredeyse küçük meseleli insanların üzerlerinden atlar durumdadır: o yüzden, **TEOR** alanında metafizik soyutlu a, **PRAT K** alanda yı nınlardan kopmaya aday sayılabilir.

Do rulardan ürkmiyelim. TP siyasal manivelâsında en cılız nokta, i ç i **sınıfımızı** dayanak yapamayı ıdır. TP'liler üzölmektedirler: falan bezirgân Partisi halkın arasında her istedi ini söyler ve **savundururken**, i ç i Partili genelliklerden ba ka söyleyecek ey bulamıyor. O zaman yapaca ı i kalmıyor. i ç i sınıfımızın küçük, elle tutulur meseleleri öteki Partilerin uzmanlı nda kalıyor. Bezirgân Partili, Türkiye'yi amansız bırakacak gerili e sürükliyen en halk dü manı, millet haini, vatan örseleyici politikayı, inanılmaz derece küçük, entipüften konuların yaldızı içine saklıyarak, yı nınlarıma hap gibi yutturabilmektedir. i ç i Partililer bundan ne kadar ibret ve ders çıkarsalar azdır.

Son (1965) seçim toplantılarında yapılan gözetimler alay konusu edildi: TP mitinglerinde giyinik efendi takımı, AP mitinglerinde hırpanî ayak takımı ço unluk imi . Neticede, ehirlere büyük i ç i yı nınları, i ç i sınıfının en büyük sömürücülerine oy verdi.

c) 2048 Yılı Beklenemez

Esnaf veya aydın gibi dü ünürsek, i ç ilerin i ç i Partisinden çekimsizli i bilinen ve fıslıtlıya söylenen fatalizme de in gidebilir: "**te görüyorsunuz, biz aydınlar gidiyoruz da, i ç iler kendi partilerine gelmiyorlar**. Tersine, hacıa aların, bezirgânların Partilerine akıyorlar. Onun için TP organları ister istemez aydınlarla, onlara uyan bir kaç yarım sendikacılara kalıyor. A lamıyan çocu a meme verilmez. Zorla güzellik olmaz. (Bir eski i ç i Partisi Lideri : "Sirkteki köpeklere ö retiyorlar, ben bu i ç ilere ö retemedim!" diye yakınmı tı.) Pekiyi, i ç i tutmuyor diye, biz aydınlar, Partiyi yüzüstü mü bırakaca ız? ve ilh, ve ilh..." Böyle dü ünen akılcılar çok.

Ya lılarımız unutmadıysak, genç ku aklara aktarmalıyız: bütün bu halka ve millete güvensizlik yaratan sayılı bozgun edebiyatı, kırk yıldır çe itli bezirgân Partilerin kendilerini: Millet üstünde, halktan yüksek göstermekte, halkın siyâsal terbiyesini ve tecrübesini baltalamakta haklı çıkarmak çabasıyla öne sürdükleri binbir gerekçenin tükenmez lâf pelesengidir. Bir i ç i Partisinin, her eyden önce o halk ve i ç i dü manı gerekçe edebiyatını ciddiye almamak ilk görevidir.

i ç iler, dünede in, baskıyla siyasetten uzakla tırıldılar. Batı medeniyetinin geli im zenbere i i ç i sınıfının **direnci** iken, bizde en masum i ç i hareketi vatan hainli i gibi kovu turuldu. Bugün de, Amerika'dan aldı ı milyonlara dayanarak memleketi a fiye kesen, i ç i sınıfımızı haraca kesen nice "**i ç i Liderleri**", i ç i

sınıfımızı koleradân korur gibi siyasetten ürkütmek görevleriyle dokunulmazlamakta ve **paralanmaktadırlar**. Türk i çileri, Paris Komunası yıllarında grev yaptılar; kökü dı arda "**Con Türkler**" Paris'te, Sultanın Ba hafiyesi ile pazarlık pi irirlerken, Istibdada kar ı yurt içinde, i çiler Devrimci Parti kurdular. Aynı i çiler, sonraları neden o denli siyasete uzak dü tüler?.Ve politika parlak aydınlara yakı an bir imtiyazlı kaftan oldu?

Türkiye Bâbil ça ndanberi, adım ba nda yenilmi , boyuna ezilmi , ebediyen haksız çıkarılmı yı nların ülkesidir. Ve hiç de ilse imdi olsun, bilmezlikten gelme modasını bırakalım: hangi i çi dü üncesi ve davranı ı en tekelci, en sistemli iftira kampanyası ile hep isyan, ihtilâl, millet dü manlı ı, vatan hainli i sayılarak bo ulmadı? Binlerce yıllık gelenek ve görenek baskılarıyla sindirilmı yı nlar içinde yeni do an bir sosyal sınıf kolayca silkinemez. Kendili inden silkinebilseydi, ikide bir onun dı nda, onun adına Parti kurulmaya yer kalmazdı. Bu bir gerçektir. Ama, onun içinde bir ba ka gerçeklik daha yatar:

Bezirgân Partilerin hepsine göre: Türkiye'de bir kaç bin Toprak A ası ile Sermaye Beyi ne kadar **çok sömürülse**, durumlarını politikada sa lama ba larsa, o kadar **sermaye birikecek**, i alanı geni liyecek, **i size i** , ülkeye **bayındırlık** gelecek... Ama, kırk yıldır DEVLETÇ L M Z ılık serlerinde bin ısrarla pahalıya oturan özel SERMAYE lideleri, kendi ça ırdıkları yabancı sermayeye de er de mez çarpılmakta: millete ve BAYINDIRLIK öyle dursun, kendi çıkarlarını bile kurtaramamaktadırlar. Artık: i çi sınıfımızdan ba ka ilerici, çabuk kalkındırıcı, milleti sömürmeyecek modern sosyal sınıfımız yoktur. Dünyanın pek az yerinde i çi sınıfına bu denli büyük milli tarihsel görev dü er.

T P, Partiler içinde adı sanı duyulur, anı ö ülür bir Parti olmak de il, o i çi sınıfının biricik te kilâtı olmak göreviyle kar ı kar ıyadır. T P, her dört yılda çeyrek milyon oy kazanacaksa, bugün AP'ce alınmı oyları elde etmek için (5x4X4=) 80 yıl beklemesi gerekecektir. O da ba ka hiç bir engel çıkarılmazsa... Yâni T P ,halka verdi i sözün eri oldu unu ispat etmek için, 21 inci yüzyılın ortasını (2048 yılını) bekliyecektir! Oysa, daha imdiden ,bezirgân ktidar Partisi seçim kanununun küçük Partilere (özellikle çi Partisine) soluk aldırın bütün deliklerini yeni ba tan tıkamıya karar verdi. Genel Müdürlerden ba lıyarak, "**ktidar bizde, idare bizde de il**", "**Kumandanlar bile dikkate alınmalıdır**" (5.1.1966) gibi itisel (sinik) parolalarla Devletin kilit noktalarında, kayıtsız, art ız bezirgân egemenli ini sa lamla tırdı ı gün, AP liderlerinin Büyük Millet Meclisinde bile çıtlattıkları prensibe sıra gelecektir: "**Anayasa doktrinler sosyalizme müsaade etmez**" formülü, i çi Partisine kar ı keskinle tirilecektir.

O zaman, Partinin aydınlar içinde sıkı ıp kalmasının sakıncaları acı acı anla ılır. Çünkü, aydınlar teker teker ki i olarak ne denli idealist olurlarsa olsunlar, zümre olarak rnaddiyat ve maneviyatça **BURJUVA AYDINI**dırlar Hele bizdekiler, BAB L ESNAFLI l nın bütün gelenekleriyle inelidirler. Pire kadar gerekçelerle, deve kadar yanlı ları katar katar öne sürmiye pek yatkındırlar. Lider olmak artıyle herbiri tekten Cihan Pehlivanı kesilmiye hazırdırlar : üçü bir araya gelseler, hangisi hangisinin aya ını nasıl kaydıraca ı dü üncesiyle hasta olurlar N CEL KÇE (kemmiyetçe): toplumumuzun devede kulak azınlı ı oldukları gibi, tâ içlerinden i çi sınıfına ve halka yüzdeyüz inanıp ba lananları, millete candan güvenenler, azınlı ın azınlı ıdır. En alçak gönüllüsünün eline az iktidar geçse,babasına "**ADAM OLDU UNU**" ispat etmek için kelepçe takar: dünyanın kendisiyle ba ladı ını kiremitli e astırmak için, Tarihi siler, ba tan yazar. Bütün o yanına yana tırmaz kabadayılıklarına kar ılık, felekten bir sıkı görmesinler: "**V RAN OLASI HANEDE EVLAD ü YAL VAR**" iirini ba ırlarına basa basa, cehenneme gitmek için "**MAA KAÇ**" diye sorarlar.

N CEL K ve N TEL KÇE böylesine yetersiz bir zümre, sosyal bir sınıfın Tarihsel görevini ba arıyla kendi omuzları üstünde ta ıyabilir mi? Hayır. Kırk ki iyiz, birbirimizi biliriz. Zamane cilvesi elverdi i ölçüde kürsü ve edebiyat doldurmak,

kollektif aksiyon istiyen millî kurtulu için yetmez.

d) Halkın Halkın Kursü Sosyalizm ile Olmaz

Halkın yollarının, Millet bütünü'nün gönlüne girmenin yolu, içi sınıfının gerçekten Partisi olmakla açılır. Her dört yılda bir, oy avcılığını yapmaktan başka Demokrasi teorisini ve pratiğini tanımayan, bilmeyeni gelmeyen bezirgân Partiler gibi BİR MSEL demokrasinin SEÇİMSEL partisi olmaktan nasıl kurtulunur? Bezirgân Partilere, yalnız lâfta değil, i te de benzememekle.

Bezirgân Partilerin iyleyi bilmiyen yok. "O yarılarımızın eski huyları" ve mârifetleridir : Seçim geldi çatı mı, kapılar açılır, yapılar bayraklanır, taaklar yıldızlanır, ki iler donatılıp göklere çıkarılır. Davullar, zurnalar, kamyonlar, bindirilmiş heyecan ekipleri ile yer yerinden oynar. Halkın yollarımız, ölümlerden ölüm be enirce, o Partilerden birine ,yahut ötekisine an olsun, yahut oh olsun diye oylarını attı mı idi, i biter. Partiler Eminönündeki reklâm balonları gibi gökten yere indirilirler. Hâcet kapılarını kendi gönüllüleri dışında herkese kapatırlar. Meclislerde kapıyı külahlar giyilip, koltuklara kurulunur. Halk'ın i i bitmi tir. Evli evine, köylü köyüne da itilir.

Nesine gerek bezirgân Partinin halkı uyarmak: içinin aydınını i siz kalması, köylünün karasabanla kuru öküze bağlanması, dargelirlinin, zavallı memurun pahalılıktan soyulup sovana çevrilmesi kimin umurunda? Bezirgân Partinin "**BÜYÜK**" leri vardır. Bilinen sosyal sınıf ve zümrelerin ve hele **K** lerin, "**ÖZEL GER K N K**" lerin **HÜRR YET**leri, yâni, Topluma nanik yapan, ezilenlere yuf çeken çıkarları ve çıkmazları ile u ra ilacaktır. Bezirgân Parti kurtları, Halk denilen da ınık sürü içinden, oy denilen süt kuzularını omuzladıkları gibi, kapıyı kaçmışlardır. imdi, üç a a a , be yukarı borsa pazarlı ını kızı tırarak, büyük nimetleri gövdeye indireceklerdir. Arasına göstermelik homurtularla kapı maları millete tiyatro seyrettirmek, sille tokat sövü meleri gelecek seçime yatırım yapmak ve ortalı a gözda ı vermek içindir. Bütün o dala malar, en sonunda yuttuklarını ve yutturduklarını rahatça hazmetme ve hazmettirme sessiz, sadasız ıyla taçlanır. Halk, yeniden cöngüle dü mü çocuk a kınılı ı ve Etiler ça ından kalmı sosyal yalnızlı ı ile ba ba a bırakılır; tepeden inecek ve türlü kanun, nizam, tedbir, masraf, lüks, açık, suiistimal ve ilh., ve ilh. yüklerini sabırla ve kahirle bekler. Dört yıl daha, anlamadan, bilmeden yük ta ımın üzere, kendi acılarıyla yüzüstü bırakılır. Yanına varıp, nasılsın diye hatır soran bile maksatlıdır.

Kısacası, **BİR MSEL Demokrasinin SEÇİMSEL Particili i**: halkı Kıyamete dek **yoksullu u, mutsuzlu u** gibi **GER L** ve **GER C L** içinde, ebediyen **yomsuzlu u, bilgisizli i, bilinçsizli i, yanılı ı, aldanı ı** içinde tutmak yoludur. TP'in böyle bir amacı olamaz. Öyleyse, seçimden sonra, suyun içinden ayrılması zeytinya ı misâli üste çıkmakla kalmamalıdır. Halkı gerek büyük millet ve memleket dâvalarında, gerek kendi küçük meselelerinde hergün, adım adım **duru bilince** vardırmaq için **halkla yan yana** gelmelidir. Halkın içine inerek içi sınıfı dayana ı ile siyasal terbiye alınıp verilmelidir.

Halkın "tahsili", "diploması" yoktur; ilk okulu Hayattır, Yüksek öğrenimi Siyasettir. Halkın siyaset üniversitesi kendi Siyasi Partisidir. bünkü VP gibi, bugünkü TP'in de kutsal görevi: "**Ba ta içi sınıfımız** gelmek üzere, cahil, âlim, köylü, ehirli... bütün **de er yaratan** iyi niyetli vatandaşların, tamamıyla **A A IDAN GELME** ve tamamıyla **SERBEST** (Te ebbüs + Te kilât + Kontrol)larını... Mübarek **iktisadî kuvayimilliyecili imizin** güdücü ruhu" haline getirmektir. (Vatan Partisi; Anatüzü ü, M 2/d) Bu kutsal ödev: Seçim yahut Meclis söylevleriyle yerine getirilemez. **Asıl seçimden sonra**, uzun seçim arası yılları geçerken, halkın ve içi sınıfının **Ç NDE YA İYAN** e itici ve ö retici Parti olmakla ba arılır. Bu da, kursü sosyalizminden çıkmayı, milletin ve içi sınıfının **günlük ya ayı ına ve aksiyonuna katılmayı** emreder. Yoksa içi Partisi çarçabuk bir Dı i leri Bakanlı ı, veya içeri

Bakanlı ı katına dönüverir. O bakanlıkların rolleri ba ka, Siyasal Partilerin rolleri ba kadır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM:

Ç PART S NE TEKL FLER

Ara tırmamız bize TP'in iki büyük eksini gösterdi:

I TP üyesi (ister aydın, ister i çi olsun) hep birden ve aynı derecede siyasal terbiyeye muhtaçtır.

II TP Te kilatı (ister i çi sınıfı, ister köylülük olsun) halk yı nları ile samimî ba lar kurmaya muhtaçtır.

Bu iki derdin ilâcı, daha mesele konulurken, neredeyse kendili inden ortaya çıkmı bulunuyor:

I TP üyelerinin her ne pahasına olursa olsun siyasal e itim ve ö retimleri ba arılmalıdır.

II TP te kilâtı her ne pahasına olursa olsun halk yı nlarımızın siyasal e itim ve ö retimini ba armalıdır.

Yoksa, **Biçimsel Demokrasinin Seçimsel Partisi** durumunda kalır. Yahut en iyi dileklerle bekler: Yeni bir 27 Mayıs gelsin de ,daha geni Sosyal haklar sa lansın diye...Daha çok bekler. 27 Mayıslar ikide bir gelmezler. Gelseler bile, Halk yı nlarımızın büyük ço unlu u oylarını bezirgân Partilerin tekelinde dondurdu u sürece, bir üçüncü DP. beklenmi olur.

Gerek çi Partisinin, gerek Halkımızın siyasal terbiyesi nasıl sa lanır? Elbette kar ılıklı olarak : çi Partisi halkın siyasal terbiyesini ba arırken kendisini terbiye edecek; kendi siyasal terbiyesini ba ardıkça halkın e itim ve ö renimini geli tirecektir. Bu zarureti önce Partinin ve teker teker her üyenin bilincine çıkarmak arttır. İkin organlarda (ve imdilik organ dı ı Parti üyesi gibi anormal bir katagori ço unlukta bulundu una göre) organlar dı nda toplantılar, kurslar, konferanslar, dergiler, bro ürler, gazeteler, kitaplar ile o iki ba lı meseleyi açıkça koymak ve i lemek, o meselelere herkesin dü ündü ü, buldu u çözüm yol ve biçimlerini tartı mak ba ta gelir.

Her e itim gibi, siyasal e itim de her eyden önce personel ister (onu ba aracak ki i, insan ister). nsanlar melâike de ildirler. E itim erleri ya ayarak çalı mak için, personele madde dayana ı ister. Biz bu iki "ister" için, hemen akla gelen çok açık ve uygulanması kaçınılmaz teklifleri özetliyece iz. E itim personeli

Ç GÖNÜLLÜLER adıyla te kilatlandırılmalıdır. (çi Gönüllüleri) veya ba ka uygun adlı e itim erleri için para gerekir. ehirde Ç GÖNÜLLÜLER , köyde KÖYLÜ GÖNÜLLÜLER adını alacak kadronun faaliyetlerini sa lamak üzere, bugünkü ba langıç olarak Partinin önünde iki önemli madde dayana ı var : SEND KA FAAL YET , M LLETVEK LLER FAAL YET ... Bu üç konu (Gönüllüler Sendikalar Milletvekilleri) içinde ve: dı nda, daha nice geni ve derin teklifleri elbet TP üyeleri en mükemmel biçimlerde yapacaklardır. Biz, bir hatırlatma yollu, ancak o üç nokta üzerinde dü üncemizi kısaca anlatmaya çalı alım.

I. çi Köylü Gönüllüleri

TP kongrelerinde sık sık rastlanıyor. Bir ilin ba kanlı na adaylı nı koyan arkada , çıkıp, kendisini seçecek delegelere öyle diyor: "Beni seçeceksiniz. Ben de elimden geldi ince Partiye yararlı olmaya çalı aca ım. Ama "**Geceli gündüzlü**" dersem yalan olur. Benim de i im gücüm var, ya amaya mecburum. Özel i lerimden ayırabildi im her dakikamı Partinin emrine verece im. Fazlasını ne siz benden isteyebilirsiniz, ne ben size verebilirim." Ve çok defa, böyle konu an arkada ,

alkı larla, adaylı nı koydu u organın ba ına seçiliyor. Seçenler de haklı, seçilen de. Kur'an'da bile "Tanrı kuluna ta ıyamıyaca ı yükü yüklemiyor."

Beride Parti i ieri, öyle bir fedakâr üyenin özel i lerinden ayırabilece i dakikalarda bitirilemez. Aydınların organları kaplamasından ikâyet ediliyor. Bunda biraz da, i çilerin Parti i ine ayıracak pek az dakikaları bulunması rol oynamıyor de il. TP'in avukatlar partisi olu unda bile, avukatlardan ba ka pek az aydının Partiyile u ra acak aylak zaman bulu u sebeplerin önemlisi olur. Her i için, ona ayrılmı yeterince bo zaman gerektir. Hele TP'in önüne çıkmı bulunan: kendi üyelerini ve Türk milletini siyasa! terbiyeye kavu turmak ödevi, partiye hayatının bir tesadüfen bo kalmı parçacı nı ayırabilen ki ilerle yerine getirilemez. Parti i ine bütünüyle ömrünü **VAKIF** edecek i çi ve köylü GÖNÜLLÜLER ister. Öyle bir Parti Gönüllüleri çekirde i Te kilâtta do arsa, Partinin iç i leri gibi, sosyal sınıf dayana ı ile münasebeti ve milletin siyasal e itim ve ö retimi de gere i gibi yürütülebilir. çi Gönüllüleri de herkes gibi yer, içer, erkekli, di ili, çoluklu, çocuklu olacaktırlar. Onları beslemek, yani açlıktan öldürmemek icap eder. Ne denli ülkücü olurlarsa olsunlar, C KÖYLÜ Gönüllüleri asgarî geçim endeksine uygun ücret ve faaliyet ödene i almazlarsa ölürler.

çi Köylü Gönüllülerinin geçimlerini ve faaliyetlerini sa lıyacak kaynaklar nereden sa lanacak? Bezirgân Partilerin kendi gönüllüleri, çe itli dolambaçlı yollardan doyurulurlar. Örne in, CHP'nin gönüllüleri, en azından **Devletçili imiz** sayesinde kimi en yüksek, kimi en alçak da olsa: mebusluk, bakanlık, sefirlik bulamadı ı zaman, ba ka bin türlü memurluk, ücretlilik, müstahdemlik ele geçirirler. Kızılaydan, fakirleri koruma derneklerine, Piyango, Toto, çi bayiliklerine kadar bir çok gizli açık kaynaklar CHP Gönüllüleri için, atadan kalma yeyim yerleridir. CHP kitleleriyle DP kitleleri arasındaki o kıyasıya vuru maların keskinli i, bu yeyim yerlerinin payla ımları çevresinde kopar. AP'nin Gönüllüleri (henüz DP iktidarını kökle tiremedi i için) daha çok Özel Te ebbüsün kayırmaları ile geçinirler. Camii erif onarım ve yapımlarından, mam Hatip okullarına, bankalar, irketler yanındaki ya lıca postlardan, milliyetçi, mukaddesatçı birlik, derneklere kadar hele ecnebi firma ajanlık ve satıcılıklarından, " lim Yayma" cemiyetlerine, ırkçı koftici gazete ve dergilere, yabancı istihbarat elemanlıklarına ve ajanslarına kadar bin bir hazine ve kapı AP gönüllülerine açıktır. CHP ile AP gibi partilerin o kadar çok oy toplamalarında en büyük sır, o rızıkları belirli ellerle, belirli yönlerde da ıtılan geni adsız gönüllü kalabalık "Adamları" bulunmasında gizlenir.

Öteki: YTP, CKMP, MP gibi, ne iktidarı, ne muhalefeti olmıyan partilerin gönüllüleri yarı Devletçili imiz, yarı Özel te ebüsümüz arasında kırma, karma geçinirler; hiç de ilse emekli maa ları, ek görevler ve benzerleriyle ayakta tutulmaya çalı ırlar. Bu arada, a aların ve e rafın köyde, kasabada, mahallî idareden karakollara, köy heyetlerinden azılı e kiyalara kadar uzanan bin yıllık "te'sir nüfuz" larını hatırlatmaya bilmem hâcet var mıdır? çi veya köylü hareketinin en basit demokratik haklarına "Vurun gâvuru!" diye saldıranlarda kabaran ey ,"din gayreti" de ildir, bezirgân gönüllülü üdür. Türk milleti kadar toleranslı millet az bulunur. Bu toleransı yok etmek içindir ki, bezirgân Partilere, tek görevleri olan Seçim kampanyalarında milyonlarca ödenek da ıtılmı tır.

çi Partisinin, bezirgân Partilere has geni gelir kaynakları yoktur ve olamaz, olmamalıdır da. Yalnız sınıf te kilâtları ve kendi üyeleriyle sempatanlarının yürekten ba ı ları ve fedailikleri vardır. **Sınıf te kilatı** olarak: sendikaları, **fedakârlar** olarak: imdilik TP Milletvekillerini ele alabiliriz.

II. çi Sendikaları

Türkiye'de bugün bir sendikalar meselesi yok, bir sendikalar faciası vardır. Sa lı, sollu Devletçilerimizin o ba arılarını kimse inkâr edemez; Sendikaları da devletçili imizin tıpatıp kopyası yaptılar: Sendika, Devlet içinde özel bir Devletçilik

oldu. Bir yol Sendikaya yazılan i ç i, ömür boyunca sendikanın "tebaa" sı durumuna giriyor, uygunsuzluk görüp çıktı ı zaman bile sendikaya "dayanı ma aidatı" adıyla vergi ödemek zorunda kalıyor. Sendika aidatını ,i çinin kendi eliyle vermesine müsaade edilmiyor: Devlet baba, Sendika yavrusunu kendisine benzetmekle kalmamı , kendisinden daha nazlı tutmu tur. Devlet yılda iki ö ün vergi alır. Sendika her ay ba ı alaca ını (tahsil masrafına ve zahmetine bile katlanmaksızın) hazırca kesilmi , biçilmi olarak sebinde bulur. Toplanan aidat ya süslü salonlarda gösteri li bir iki nutuk atılarak ele geçirilir; yahut iki yılda be on ki i ile "**Genel Kurul!**" denilen bir alicengiz oyunu tertiplenir: danı ıklı dö ü zabıtlar tutulur; tamamiyle hazır yeyici, tamamiyle i ç i sınıfına kazık atmakla görevlendirilmi , sendikacı adlı yeni bir zümre vurgunculara yem olur.

yerinde geçeli gündüzlü çalı ırken 200 lira aylık ücreti güç bulan ki i "**Sendika Organlarında görevli**" oldu muydu: aylı ını 200 liradan a a ıya dü ürtmemek için girmedik kalıp bırakmaz. verenle cakalı ve kapalı oturumlarda i ç i haklarını kırır ır; Devleti de atlâtmak yoluyla açıktan ve havadan büyük sus payları kopartır. Bütün o i çiyi satarak vurulan gayrıme ru kazançlar, alınan "Yönetici" maa larını gölgede bırakır. Dün i ç i iken nefesi açıklıktan kokarak, be on kilometrelik çamurlu yolları yarım yırtık pabuçla tabana kuvvet yürüyen kimse, imdi "**Sendika lideri**" kesilir kesilmez, altında özel otomobil görmezse, haksızlı a u ramı ça gocunur. Bir iki yılda, kendisinin veya e inin üstüne bir apartman daireci i yaptırmıyan sendikacı görölmedik namus ve insan sahibi sayılır. Kooperatif adı altındaki çapul giri kinliklerini ba ta Devlet gelmek üzere, bütün malî kurumlar ve ç i Sigortaları destekler: normalin iki misli pahalya çıkartılan in aat, i çileri yirmi yıl borç ödeme i kencesinden ba larını ka ıyamaz hale getirir. Bu marifetlerini azımsayıp, canı sıkılan sendikacı a a, dilerse "**Avrupa tetkik gezisine**" çıkar, dilerse kendisini amerikaya "**Dâvet**" ettirip, haketti i kadillak arabasıyla geri döner.

Her gün, herkesin gözleri önünde akıp giden sendika faciasının her yanını anlatmak ciltlere sı maz. Durumu TP yöneticilerinin bilmemelerine imkân yoktur. çlerinde, bu alanın her türlü cilvesini denemi lerin insaflarına ba vurulabilir. Bir çe it Neo etatizm (Yeni Devletçilik) adını alabilecek olan sendika faciası, TP'in sosyal sınıf dayana ını pek yakından ilgilendirir. Sendika faciası önünde TP üyeleri yedisinden yetmi ine dek seferber olmazlarsa, ve Mehmet Akif'in deyimiyle: "**Bu hayasızca akın**"ı durdurmazlarsa, Baâbil ça ında ya atılmak istenen i ç i sınıfımız, insanın insanı çitir çitir yedi i Vah et ça ına do ru itilmekten kurtulamıyacaktır. Millî Kurtulu da, millî kalkınma da, Sendikacılık vah etinin tehdidi altındadır. Bir kaç istisna ile, sendikacı denilen asrî yamyamın, vah i yamyamdan farkı : yamyamların yabancıları yemeleri, sendikacıların kanunca kendi cinslerinden sayılan i çileri, çok defa emperyalist ajanların i birli i ile, yabancıları yedirtmeleridir. Bu sendikacılık gözönüne getirilirse, TP liderlerinin "**Antiempyalist**" söylevleri, Ziya Pa anın: "**Gökte yıldız arıyan**" münecimli ine benzemek üzeredir. Emperyalizm dı politikada, iç politikada de il, Türk milletinin içinde: **irketleriyle**, ç i sınıfımız içinde: **sendikacılarıyla** har vurup harman savurmaktadır.

TP liderlerine tekrar tekrar rica edelim: Türk milletinin içine bu a a ı yoldan daha çabuk ula ılır. Büyük Millet Meclisinin yüksek katlarından "**EMEKÇ YI INLARI**" pek az ey anlarlar. Bezirgân Partilerin açıkça veya saman altından su yürüterek sendikalara saldırttı ı za arlar, "Emekçi Yı ınları" nın oylarını sürekle avı durumuna getirmi lerdir. ç i, Bezirgân Partilerin Mecliste FTAR TOPU patlatmalarını, yüksek nutuklardan daha iyi anlıyor. Bu artlar altında, emekçi yı ınlarını uyaracak lâf kalmamı tır: tek yol i tir. ise, genel olarak te kilat, **halk örgütleri**, özel olarak **sendikadır**. Sosyal , milyonlarca üyeli i ç i sınıfımızı her gün kursa ından yakalayıp sürükliyen Sendikada yı ılıp kalıyor.

Türkiyede sınıf var mı? ç i sınıfı var mı? gibi soyut sözebelikleri i liye dursun, ç i Sınıfımız kendi tarihsel determinizmi ile varlı ının somut yapısını, SEND KA'yı dosta dü mana kabul ettirdi. Emekçi yı ınları, sendika gangsterlerinden

kurtarıldıkları gün, ç i Partisini halk daha yakından tanıyacak, ayrıca da, manen ve maddeten hiç umulmadık ölçüde dayanaklar do acaktır. **Yalnız** maa olarak ayda 2000 lirayı kesmeden kılını kıpırdatmayan i ç i vurguncuları yerine, ç i Partisinin gönüllüleri 500 liraya hizmet etseler neleri eksilir? T P saflarında yı nla i siz ve yarı i siz aydın ve i ç iler sinek avlıyorlar. Sendikalarda, i ç i sınıfımızın i leri tepesinden a ıyor, yapan yok. Bu iki uc neden birle mesin? Neden hem aldatılan masum i ç i sınıfımıza, hem kendilerine bu küçük ekonomik i te kilâtlarında yararlı olunmasın? Ancak Sendika i inde. ama fedakârca gösterilecek ba arılardır ki: Halkla Aydınlar ç i sınıfı ile ç i Partisi arasına gerilmi duran ezeli DEM R PERDE'yi yırtabilir.

O zaman, ç i gönüllüleri, en geni kadrolarla millî kalkınma ç abamızda: madde ve ruh israfını giderir, üretici verimi ve yüceltici e itimi getirir, manevi soysuzla ma yerine gerçekçi ahlâk ve erdemin geli imini sa lar. O kadroların ayakta durması, en sa lam temeline oturtulmu olur. ç i Gönüllüleri probleminin birinci büyük, geni sonucu budur. Bu sonuç uzun vâdeli sabır, zekâ, enerji, tecrübe ister. Hem: Partiliyi, hem Halkı iyice Siyasal Terbiyeye kavu turacak olan ç özümler, Sendika faaliyetlerinde bulunur. ç i gönüllüleri Sendikaları, Sendikalar ç i Gönüllülerini sebep netice zincirlemesiyle en istikrarlı ba arılara yürütür. Küçük bir plân, dürüst bir metot, kararlı takip fikri ve zekice enerji, Sendika faciasını, kısa zamanda ç i sınıfımız lehine ve halkın, milletin yararına i liyen Sendika Yaratıcılı na ve mutlulu una çevirebilir.

III. ç i Milletvekilleri

Türkiye Tarihinde " ç i Partisi" üyelerinden Türkiye Büyük Millet Meclisine üyeler çıkarma ç abaları eskidir. Ç abaların ba arıya ula ması için, her defasında egemen çevrelerin buna müsaade etmesi gerekmi tir. Birinci Cumhuriyet ba larken oldu u gibi, kinci Cumhuriyet ba larken de gereken müsaade uygun bulundu, Halkın önüne "e it anslar" la çıkıldı mı, benzer bezirgân partileri gibi (MP, CKMP, YTP gibi) çeyrek milyon oy da kazanılıyor. Ancak, ktidar Partileri gibi milyonluk oy elde edilecekse, onların metot ve araçlarını gözönüne getirip, ders çıkarıp davranmaktan ba ka yol yoktur. Onlarda aday, sırası gelince evini satıp, sermayesini yatırıp Milletvekili seçilme i sa lıyor. Sonra, iktidara geldi mi, yaptı ı fedakârlı ı on kat, yüz kat fazlası ile geri almanın yollarını buluyor. Onlar için " " o kadar basit bir "**Algülüm, ver gülüm**" hesabıdır.

ç i Partisi üyeleri için, hiç de ilse **teorik** bakımdan öyle bezirgânca Hesaplar dü ünülemez. Bununla birlikte, yeni a amadaki yeni imkânlarla T P, **biçimsel demokrasinin seçimsel Partisi** olmaktan kurtarılabilir. ç i Partisi hem kendi üyelerinin, hem halkın siyasal e itimini ciddiye almak, gerçekle tirmek istedi mi, gözler kendili inden ç i Mllietvekillerinin ellerine çevrifecektir. T P Milletvekilleri, halkın e itim ve ö renimi kadar moralini de umutsuzlu a sokan bezirgân Partilerin yörüngesinden çıkmalıdırlar. Böyle büyük i llerde, ba tan ve yukarıdan a a ıya **örnek** olmak çok önem ta ır. T P Milletvekillerinin fedakârlık örne ini i ç i sınıfımıza ve Türk milletine fazlasıyla vermek için ç ırpındıklarına, ve bu u urda birbirleriyle yarı acaklarına inanıyoruz. Böyle bir teklifin, nereden gelirse gelsin, kendilerini gocundurmıyaca ını bunu kavrayacak kadar zeki ve karakterli oldukları gibi tecrübe de edindiklerinde ku ku olmadı ını, sanıyoruz.

T P ten hemen önce gelmi bir ba ka i ç i Partisinin yakın teori ve prati inden alınmı kısa bir pasajla teklifimizi açıklamak daha kolay olacaktır. Vatan Partisi Programının Hürriyet bölümünde "**Hürriyetin Ruhü: SEÇ M**" ayrımının 4 üncü maddesinde öyle yazılmı tı: "**Milletvekili maa ı, orta hayat endeksinden yukarı çıkmyacak... "Ömrümüz Meclisin kahvesinde geçti" diyen Milletvekilinin yerine, i e ve üretime ba lısı geçecek. Her Milletvekili 100 köyle ahsen muhabere vs temas edip, seçmenlerine sık sık hesap vermiye gidecek.**" (S.13)

çi Partisi iktidara gelseydi, yukarıki prensipleri, öteki bin bir ayrıntılarıyla daha geni ölçüde uyguluyabilirdi. İktidara gelemeden, daha do rusu gerçekten iktidara gelmek isteyen çi Partisi için bu alanda yapılacak çok eyler bulunabilir. O i lerin yapılması, TP Milletvekillerinin karar vermelerinden daha güç de ildir. Kaldı ki, güçlük, TP"li mücahitlerin enerjilerini kamçılıyacak olumlu bir antitez sayılır. Kararla tırılmasını diledi imiz davranı lar üzerine uzun boylu gerekçeler yapmak istemiyoruz. Bir kaç teklif yapılabilir:

1 TP Milletvekilleri, maa larının "**Orta Hayat Endeksinden yukarı**" olan bölümünü, do rudan do ruya Ç GÖNÜLLÜLER FONU'na yatırırlar.

2 Onbe Milletvekilinden her biri, imdiden kendilerini Ç KÖYLÜ GÖNÜLLÜSÜ ilân ederler, ve yasama görevlerini engellemeyecek, bilâkis biliyecek biçimde TP Gönüllüleri safında, her türlü millet hizmetine hazır kuvvet olduklarını belirtirler.

3 Orta Hayat endeksi kadar gelirin, Milletvekilli i ve Ç KÖYLÜ Gönüllülü ü görevlerini aksatmaması için, TP Milletvekillerinden dileyenler topluca, dilemeyenler ayrı ayrı, buldukları yerin en lüks otel ve apartmanlarında de il, **GECEKONDU semtinde**, kom uları seviyesinde barınıp geçinme **erdemine** eri irler.

Bu basit üç tedbirle, her ay, TP Milletvekilli i maa larından en az 34 40 bin lira kadar bir Ç GÖNÜLLÜLER FONU do ar. Bugünkü TP kadroları içinde, yerine göre 400 lira maa la Ç KÖYLÜ Gönüllüsü i ine kendini vermeye hazır yüzlerce üye muhakkak bulunur. Onlar arasından seçilecek 100 kadar aday, hemen (i çi veya aydın **eceresine** bakılmaksızın): zekâsına, karakterine, giri kinli ine göre elenerek sıkı ve koyu bir (TEORİK PRATİK) **ö retim ve e itim** sistemine sokulur. Ö retmeni nereden bulaca ız? dememeli, Medrese açmıyoruz. Fodlacı, yahut goygoycu yeti tirilmeyecek. çi Köylü gönüllülerinin hemen giri ecekleri i PRATİK FAALİYET'tir. Ondon sonra bu pratik faaliyetle edinecekleri bilgi ve tecrübeleri kar ılıklı olarak de i toku edecek olanlar da gene gönüllülerin kendileridir. Hepsi de, sistematik faaliyetleri sırasında birbirlerini ve kendi kendilerini ö renci ö retmen yerine koyup e iteceklerdir. Günlük ya ama masrafları çi Partisi tarafından sa landı ı için, günün sekiz saat uykudı nda **14 16 saatlerini** gönüllülük i ine vereceklerdir. Böylece bir ki i, en az üç ki inin, yerine göre on, yüz ki inin verimini sa lar.

çi Köylü Gönüllüleri, Partinin her yerde hazır, nâzır, aylak zamanlı, aktif sorumluları olurlar. Kafalarının içi ve ruhları gibi, bedenleri ve dı giyim ku amları da basit, sihihi ve tutumlu i çi ve köylü örne inde geli ir. Kuvayı Milliyeci atalarımız, stiklâl Sava ını asker kaputu ile kazandılar. kinci Kuvayı Mi liyecilik kürsüderı süslü sözler ve gösterilerle gerçekle etirilemez. çi sınıfımız ve onun Partisi, iktidara gelmeden önce, karınca kaderince Milletimize, vatanımıza **LE ÖRNEK** olmalı: Birinci Kuvayı Milliyeciler gibi, demir çarık, demir asâ, vevlki bir avuç adamla yola çıkma ı bilmelidir. O zaman büyük bir milletin içinden nasıl hiç kimsenin umamıyaca ı kadar daha yüksek, daha geni giri kinliklerin ve katılmaların fı kıraca ı görülecektir. Bütün mesele , çi Partisinin ilk içten ve candan örne i verebilmesindedir:

Yüz ki i azımsanmamalıdır. Yüz zekânın, yüz enerjinin, yüz inisiyativin plânlı ve metodlu çalı ması, kolektif aksiyonu, daha ilk adımda en az bin ki inin i ini ferah ferah ba aracaktır. Kısa .süre içinde, çi Köylü gönüllülerinin enerjik emekleri, ülkücü Kuvayı Milliye fedakârlıkları, fırtınalar ortasında bir deniz feneri gibi millete ı ık tutucak, on binlerce ki iye bedel hârikalar yaratacaktır. çi Köylü gönüllülerinin yaratıcı dinamizmleri, Milletvekillerinden, en ücra köy ve da daki çoban üyelerinedek bütün i çi partilileri hızla canlandıracaktır. u bilinçli gücü gösteren bir Parti, bakın o zaman nasıl bütün uyanık ve iyi niyetli yurtta ların yarı a katılmalarını sa lıyacak ve en vurdum duymaz sanılan yı nların güvenini ve sevgisini kazanacaktır. çi sınıfımızın bütünüyle: millî kalkınma ve kurtulu hamlesine i birli i ve öncülü ü böyle gerçekle ebilir. O zaman, teori yetersizli inin ve sosyal i sizli in

ve siyasal terbiyesizli in kı kırttı ı aydın i çi çeki mesi gibi lonca didi meleri duracak, bütün Parti üyelerinin prensibini kitaptan de il hayattan aldı ı için güçlü ve gönüllü yarı ması ba lıyacaktır.

çi Köylü Gönüllüleri Sayının Kaliteye Yüceli idir

Bugün, ba ka hiç bir ek beklenmeksizin, sırf T P Milletvekillerinin istemeleri ve davranmalarıyla Ç KÖYLÜ GÖNÜLLÜLER 100 ki i olabilir. Neden T P Milletvekillerini önde görmek gerekiyor?

Türkiye i çi sınıfı ve Toplumcu aydın, esnaf ve köylüleri ,her Parti üyesinden bekledi i çabayı ve fedakârlı ı T P Milletveklilerinden de imkânlarla orantılı ölçüde beklemekte haklıdır. Çünkü, Millet Meclisi Tarihinde ilk defa, ne atalet hassası ile (kıdem gibi), ne ki i kahramanlı ı ile (27 Mayıs devrimcileri gibi) de il, do rudan do ruya adsız ve sosyal bir KOLLEKT F AKS YONLA maa a çıkan T P Milletvekilleri önündeyiz. Seçim kanununun liste ve toplu seçim kâ itları, hakedilen oyların u veya bu ki iye de il, do rudan do ruya Ç PART S'ne verilmesini sa lamı tır. Demek, T P'in adaylı ı ile Millet Meclisine çıkanlar, ola anüstü ki iliyleriyle de il, bir prensibin yarattı ı kollektif e ilimin itmesile oraya çıkmı lar ve o maa ları almı lardır. Tarafsız gazeteci üyeler, bir istisna gibi görünseler bile, onların da ,gene sosyal prensiplerle halk sevgilisi ve güvenlisi oldukları unutulamaz. O sosyal prensipler ise, hiç bir tek ki i dehasının ürünü de iller, i çi sınıfının yüzyıllardan beri göttü ü medeni sava ın kaçınılmaz sentezleridirler. Prensipler ve sentezler, herkese bedava sunulamaz, bu u urda harcanan yüzlerce yıllık emekler ve hayatlar hiç kimsenin kara gözleri veya "**Nefs i nefisi**" için sunulmamı tır. Bu bakımdan, kazançlar en geni anlamıyla ORTAK'tır, ki ilerın ÖZEL MÜLK'leri sayılamaz. Hiç bir T P'linin de erini ve enerjisini küçültmek akıldan geçmez. Ancak, Bezirgân Partililerle, çi Partilinın ayırdı buradadır: Bezirgân Partili,tıpkı Kapitalist efendisi gibi, sosyal kontenjanların kendisine sa ladı ı imtiyazları, kendi "**ahsî te ebbüs**"ünün, ki i becerisinin, kurnazlı ının tabiî meyvası sayar ve onu, kılıcının hakkı gibi yalnız kendi tekelinde tutmayı bir sistem olarak savunur; çi Partisine girenler, daha adımlarını atarlarken, ça ımızda ki i imtiyazlarının Toplumunu korkunç bir çıkmaza sürükledi ini bilincine çıkarıp, yaratılan her de erin, ki i tekelinden asıl sahibine ,Toplum emrine verilmesi artıyla, çıkmazdan, gerilikten, alçaklıklardan ve soysuzla malardan kurtulunaca ını kavramı ki i olmayı önceden kabul etmi lerdir.

Gerçekçili in bu derin anlamını kavramamı bir tek T P'li bulunaca ını sanmıyoruz. Ve onun için, kollektif adsızlar aksiyonu ile çi Partisi Milletvekili maa ina erenlerden, Türkiye i çi sınıfı adına bir lütuf de il, bir hak olarak, kazançlarını ortaya, **sosyal aksiyona** yatırmalarını istiyoruz. Alı kanlıklarımız böyle bir iste i belki çok sert ve kaba söylenmi bulacaktır. Kimi hakikatleri çim çiy ortaya koymakla yitirilecek sempatiler yüzünden kaybedecek zincirlerinden ba ka hiç bir eysi kalmamı insanlar, o gibi alı kanlıkların tedirginli ini de göze almalıdırlar. Biz inanıyoruz ki, T P Milletvekilleri, maa larını aldıkları yere harcamakta herkesten çok mutluluk bulacaklardır. Bu ki i mutlulu u yanında, ülkücülük de tatmin edilecek: Millete ilk defa maa ve çıkar çekicilli ine kapılmamı Milletvekilleri örne i verilmı olacaktır. Bu davranı siyasal hayatımızı pazar yerine çevirmi ki i soysuzluklarını da gidermenin tek yoludur. Politika avantüryelerinin yolları imdiden kesilmi , hevesler'i kursaklarında bırakılmı olur. Milletvekilli i, bu fakirler ülkesinde bir kâr ve kazanç alanı de il, kıt kanaat geçinilen bir eref ve hizmet alanı haline gelir.

Denilecek ki, maa ları belli olan Milletvekilleri neden en çok fedakârlı a ça ırılıyorlar? Soru, bir bakıma do rudur. Türkiye'nin dünya milletleriyle boy ölçü ecek bir kalkınma ve Kuvayi Milliye Sava ına girdi i ça da, siyasal manivelâ rolünü oynayabilecek bir çi Partisine yazılmı , yazılmamı her yurttan en az Milletvekilleri kadar ba ı beklemek yerinde olur. Nitekim, çi Gönüllüler prensibi yürür ü e girer girmez, belki Partili, belki Partisiz daha nice Gönüllü olmiyan iyi

dilekli yurtta imız da, varlıkları elverdi i ölçüde, kendi bütçelerinden bir veya daha fazla ç i Köylü Gönüllüsü besliyecek ba ı ları kendiliklerinden yapacaklardır. Bunu yapmıya, partili partisiz bütün kurtulu u özlemi yurtta lar ça ırılmalıdır. Pek çok kimsenin, o kertede eref dolu ülkücü fedakârlıklara seve seve atılacağını söyleyebiliriz. Yeter ki ba ı yerine gitsin, çarçur edilmesin. Türkiye vakıflar ülkesidir.

Ancak, ç i Partisinden Meclis kürsüsüne yükseltelenler, bir çe it ERM 'ler durumuna, isteseler de istemeselerde girerler. Geleneklerimize göre Ermi lik: Ç LEKE L K'le atba ı birlik gider. Çileyi göze almıyan, halk fedaili ine çıkmamalıdır. Biz TP Milletvekillerini o karşılıksız mutluluk yüceli ine ermi görmekle övünece iz. Dünyanın neresinde görülmü tür böyle ey? diyenler çıkabilir. Onları dinlemiyelim. Kendimize bakalım. Türkiye fakir halkının görenek ve gelenekleri, kendisinden yana oldu unu söyleyenlerden" bunu ister.

Bir anda, karar verince yarataca imız 100 gönüllü ile yola çıkalım. 100 gönüllüyü az görmiyelim. 50 gönüllü bile olsa, ba langıç için yeter. Hemen her vilâyete bir ç i Köylü gönüllüsü, gecesini gündüzünü bilinçle verirse azımsanamaz. Çabuk unutmalıyım: TP'in bugünkü ba arısında, öyle kendili inden zamanının önemlice bölümünü Parti ine verebilmi bir kaç aktif gönüllünün eme i az rol oynamamı tır. O adsız gönüllülerden hemen hiç birisinin Meclise girmemi olması ,gönüllüsüz de ba arı kazanılacağını ispat edemez. Kaldı ki, önemli olan ba lamaktır. Türk milleti, harcanan ba ı nın ve eme in: **yerine harcandı nı** ve olumlu sonuç verdi ini gördükçe, göstermedik ilgi ve fedakârlık ,bırakmıyan iyili e, do rulu a susamı bir millettir.

Aslında, ç i Partisinin ortaya çıkaraca ı elli, yüz gönüllü, kurumu bir tulumbayı i letmek için a zına dökülen yarım ma raba su yerine geçecektir. Bir yol tulumba i ledi mi, dökülen suyun inanılmaz verimlere gebe oldu u daha iyi anla ılacaktır. Kuvayı Milliyeci gelene imiz bunun en yakın örne idir. Milli Kurtulu ava imız Ege da larına çıkmı iki üç efenin giri kinli i ile ba lamı tır. Osmanlılık en uzak görene imizdir: ünlü mar ın: "**Dört yüz arslandan bu Vatan, kaldı bize yadigâr**" sözü, zannedildi i kadar bo de ildir. Yüz arslanın ne yaptı nı bilerek öne atılması ve sosyal eme i de erlendirmesi, bütün yurdu "**ARSLAN YATA I**"na çevirmekte öncülük edecektir.

Siyasal ö renim ve e itim, diyoruz. Siyaset, kürsü veya edebiyat ötüngenli i de ildir; kıyasıya gerçek ve ciddi **sosyal** sava tır, en çetin **uygarlık** sava ıdır. Her sava gibi, medeniyet ve toplum sava nda da Nicelik (Kemmiyet: sayı,rakam) de il, Nitelik (Keyfiyet, kalite) rol oynar. Sava nın bir bilime dayandı ı kadar bir güzelsanat olu u burada gizlenir. Sayı üstünlü ü, hiç bir zaman ba arının garantisi olmamı tır. Çok defa, te kilâtsiz halkın kabaca belirtti i gibi: "**Nerede Çokluk, orada yokluk**" görülür. Bu hakikati bize en iyi ö retecek formülü, ba ka türlü bir sava olan askerlik alanının tecrübeli ve zeki yi itleri daha iyi bilirler. Alman Silahlı Kuvvetlerinin Güdümü (Truppenführung) eserinin 28 inci maddesi aynen öyle der: "**Ba arı elde etmek için hiç bir vakit çok kuvvt bulunamaz. Zaman ve Mekân yerli yerinde ve gere i gibi kullanılmalıdır. Elveri li durumlar, çabucak tanınıp azimle i letilmelidir.**"

Ara tırmamızın ilk satırından beri belirtmek istedi imiz kırk yıldır bir türlü anlatamadı imız ey: TEOR 'nin tanımlanmasıdır. Teori: edebiyat ,söylev, pek çok Batılı, Do ulu kitap okumak, yazmaktan bamba ka eydir. Bugün ç i Partisinin Teorisi ç i Köylü Gönüllüleri Te kilât prensipleri, sosyal stratejisi, siyasal takti i üzerine kurulabilir, o pratik temellerin olu umuna göre geli tirilebilir. Te kilâtın güdümünde, Partinin bürokrasisinden karnı tok olan ve içgüdüsüyle Hareket arıyan tecrübeli, bilinçli, enerjik sava erleri, askerlikten yeti mi Parti üyeleri hakkıyla görevlendirilmelidirler. Aydınlarımız içinde ,i i lâftan ayırt etmeyi meslek edinenler askerli in **Ocaklılarıdır**. Tek eksikleri, uzun yıllar siyasetten a ırıca yasaklı kalmalarıdır. O yüzden siyasetin temel gerçekli i: Millet ve Vatan meselelerini sosyal sınıflar açısından koyup de erlendirme alı kanlı ı denemeyle aydınlanacaktır. Asker

oca nın ate inde dövülenler, ç i Partisinin en yüksek Millet ve Vatan meselesini neden i ç i sınıfı açısından koydu unu kavradılar mı, sava cıl sanattaki bilgi, tecrübe ve inisiyativ enerjilerini, BARI ÇIL ç i Köylü gönüllüleri alanında çok verimli kılabilirler ve sonsuz millî kazançlar sa larlar.

Yeter ki ,i ç i Partisi, prati inin teorisini ve teorisinin prati ini günü gününe, adım adım bilince çıkartmayı bilsin ve hareketten korkmasın. Yoksa, çelebice kalem efendili i, süslü söz ötüngenli i, Partiyi, ne i yansın ne keba pçı oportünistlerle tikayıp, i ve hareket yi itlerini biktırır ve kaçirtabilir.

Gönüllülerin Çalı ma Yordamı

ç i Köylü Gönüllüleri nasıl çalı acaklardır?

Parti içinde (üyeler arasında) ve dı nda (halk, i ç i arasında) Parti gönüllülerinin yapabilecekleri i leri ve bunlardan hangilerinin öncelik kazanaca nı ezbere sıralamak olmaz. i: **Pratik ve Parti organları** belirlendirecektir. Ancak, çalı maların ana çizileri üzerine, ilk akla gelen emala tırma örnekleri dü ünülebilir.

Gönüllülerin Parti iç i çalı maları: tümüyle üyeler ve organlar arasındaki birli e ve ahenge çimentoluk etmektir; Parti dı ı çalı maları: Parti ile ç i sınıfı, tüm Halk ve Millet arasındaki birlik ve ahengi sa lamaktır. Bu u urda, Gönüllü üye, gecesini gündüzüne katan AKTF elemandır; maddi organik kayna malar gibi, mânevi ideolojik sentezle melerde de maya, kimyadaki katalizör rolünü oynayan varlıktır. Gönüllülük prensibi ve i i uygulandıkça, Partinin her gün daha önceki teorik ve pratik düzeyi üstüne çıkarılması amaç sayılmalıdır. Yoksa, bugünkü teori ve pratik seviyesinde bırakılacak Parti münasebetleri : ergeç, imdiki Aydın ç i ikili i ,sürtü me ve çeki mesine paralel bir de Gönüllü olan ve olmıyan partililer arasındaki ikili e ve didi melere kapı açabilir. Ancak, böyle tartı malar çıkacak diye, Parti aksiyonunu geli tirecek Gönüllüler prati inden caymak, Parti prati ini ve dolayısıyla de Parti teorisini kıyamete dek basma kalıp lapalisin hakikatleri düzeyinde yüzüstü bırakmak olur.

Gönüllüler i inin özelli i bakımından, Parti Merkez yönetim kurulu içinde çok az sayıda, örne in 3 ki ilik bir Merkez Gönüllüler Komitesi kurulabilir. Komitenin ilk i i Memleket ölçüsünde çalı ma ve hareket Plan ve haritalarını kısa, açık çizi ve yönleriyle hazırlamak olur. Planlamalarda seçilecek EMEK BÖLGELER 'ne göre sosyal strateji ve siyasal takti e en elveri li dü üm noktalarına yeteri kadar BÖLGE GÖNÜLLÜ KOM TELER yerle tirilebilir. Komiteler, Partinin idare Kurulları içinde, o kurulların organik olarak ba lı çalı an vurucu güçleri halinde çalı ırlar. O bakımdan, basit il, ilçe bölümleri dı nda, il ve ilçeleri sosyal strateji ve siyasal taktik bakımından daha elveri li biçimde içine alacak yeni Parti kurulları da Tüzü e sokulabilir. MARMARA EGE KARADEN Z GÜNEY BATI GÜNEY DO U ORTA BATI ORTA DO U KUZUY DO U GÜNEY DO U gibi... Bölgeler içinde Semt bölünmeleri, köyler için TARIM ÜRETİM ÖZELL KLER , ehirlere için FABR KA VE LETME TOPOGRAFYASI esas tutulur.

Kadro ilkin yüz ki ilikse, 9 Bölge Komitesi için ONAR Gönüllü verilir. Merkez emrinde ve daima acele ihtiyaç duyulacak bölgelere gönderilmek üzere 10 gezginci HAZIR GÖNÜLLÜ kuvvet bulundurulur. Tabii, Gönüllülerden hiç birisi, hiç bir zaman zuhurat bekliyen, yahut büro dolduran amelmandalı a (yapmaktan kalmı , i göremez) hapsedilemez. 15 Milletvekilinden 15'i de, otomatik olarak Parti Gönüllüsüdürler. Her bölge Komitesine, gere ince, bir veya iki Milletvekili Parti Gönüllüsü katılır. ç i Milletvekilleri, Meclisteki oy hareketlerinden çok, halk ve i ç i köylü içindeki hayat hareketlerine yaramalıdır... Her Komitenin önünde Partinin genel ve özel strateji ve taktik haritaları ile faaliyet planları bulunur. Bütün Parti üyeleri her an haritalar üzerinde Parti faaliyetini adım adım zihince ve bedence güdebilmelidir.

Köy Planlamaları

çi Partisinin Gönüllülük faaliyeti bakımından yapacağı köy plânlamalarında: Tarım Bakanlığının bölge ayrımları da gözönünde tutulur. Onlarla beraber kalmamak artıyla, Türkiye bölge ayrımları da hesaba katılır. Plânlama haritaları, her Gönüllünün ahsen beraberlanacağı köylerin yerlerini, özelliklerini belirtir. Köyler sanayi işletmeleri, fabrikalar, madenler ve örnek çiftlikler gibi modern üretimin büyük ekonomi merkezlerine ve yollara uzaklık, yakınlıklarına göre önem sırasına konurlar.

Vatan Partisi Programının Köylü meselesi bölümü KÖYE DEMOKRAS ayrımında 9 uncu madde: KÜLTÜR ERLER için, 500 den fazla nüfuslu köylerimizi 8000 tane, 150 den fazla nüfuslu köylerimizi 16000 tane saydı. 100 Gönüllü bulunduğuz zaman, her bölge komitesine 500 den fazla nüfuslu 800 köy düşer: Gönüllü beraberına 80 büyük köy. Sosyal strateji ve siyasal taktik bakımından önemli 150 den fazla yahut az nüfuslu köyler de gözden çıkarılmamak artıyla, her Gönüllü ayda 1 köy gezse, Parti yılda 1200 büyük köylü yığını ile beraberlanır, haftada bir köy yılda 4800 köy... Gönüllü, her köyün kısa, canlı ekonomik, sosyal, politik dosyasını köylü ile beraber beraber verip hazırlar. Köylüyle tartışarak çözüm yolları bulur. çi Partisi, Köylü "Emekçi yığınları" ndan konu urken platonik a k ilânıyla kalmaz: elinde köylerin dosyası, ardında köyün emekçi halkı, millet meselelerine halkla birlikte ve halk tarafından anlaşılması, benimsenmesi çareler gösterir.

çi gönüllüsünün köylülerle buluşması, sırf akademik bir dosya ve istatistik memurluğuz yapmak sayılmamalıdır. Köy Konuğuz gönüllünün karışılacağı: 2 milyon 274 bin aileden 1 milyon 686 bini (yüzde 74 ü) beraberımsız, 498 bini (yüzde 22 si) ortak mülk toprakları eker. Bunların yüzde, doksan dokuzu orta hallinin altında fakir köylüdür. 100 köylü ailesinden 86 sının çi Partisine dökülecek sonsuz ekonomik, sosyal, politik dertleri vardır. Ancak 4 aile tarafsız kalabilir. 15 bin aile toprak kiracısı, 30 bin aile maraba ve benzeri, 60 bin aile yarıcıdır. Demek 100 bine yakın aile (yarım milyon köy nüfusu) çi Partisiyle candan beraberı beraber etmeye ekonomi ve politikaca hazırdır.

Parti Gönüllülerinden köy konuklarının köyde karışılacağı yeni bir kategori insanımız var: modern teknikle çalıştıran köylülerimiz. 1959 yılı, kırlarımızda 41.896 traktörle 466 sı Devlet'in olmak üzere 4753 biçerdöer çalıştıyordu. Bu teknik birim sayısına göre, modern ziraat burjuvazimiz, en çok 45 bin kişi olabilir. Bu sayı, köylü ailelerin 50 de biri, yarıcıların yarısından azdır. Kimi bölgelerde modern tekniğin büyük sayıda araçları bir kaç büyük ailenin tekelinde toplanmıştır. Ayrıca, Tarım burjuvazimizin toprakları yerler: Bağı Adana (5.389 traktör, 409 biçerdöer) ile Konya (3264 traktör, 1001 biçerdöer) dir. 2 ile 3 bin arası (Aydın, Manisa, Ankara, İstanbul, Tekirdağ); 1268 ile bin arası (Eskişehir, Hatay, Urfa, Antalya, Çelik, Bursa) ve 369 biçerle Nevşehir, 271 biçerle Urfa gelir. Bağka deyimle: 2 ilimizde: 45 bin, 5 ilimizde: 23 bin, 6 ilimizde: 1000, 2 ilde 500 ü bulmıyan Modern teknik sahibi köy burjuvası vardır. Bu hesapça, 13 ilimiz dışında Demokrat Partinin yetitirdiği sayılabilecek kimseler, çi Partisinin imdiki üye sayısından ağırdır.

Türkiye'de Orta ve Fakir Köylü Tefeci bezirgânın, Traktör sahibi köylü çoğunluğuz Banka ile Yabancı sermayenin (Finans kapitalin) sömürüğüdür. Demek, köylümüzü bütünü ile tanımak için, yanına gitmekten, kendisiyle karışıklık, içten konu maktan bağka yol aranamaz. Bizde genel istatistiklerin yapılmış amaçları gibi, metodları da, gerçekleri (veriyormuş gibi yapıp) gizlemektir. O maskeyi köyde kaldırmak için, çi Partisi, köyde tekilâtlanma beraberarılıncıyadek, köye çi Gönüllüleri, köy konukları göndermekten bağka türlü aydınlanarak, milleti aydınlatamaz. Bir örnek verelim. 1959 istatistik Yılığın 189 uncu tablosunda 772 bin 800 ailenin 120 dönüm toprağa sahip bulunduğuz yazılır. Bu ailelerin topuna birden düşen toprak toplam 836.100 dönümdür: ortalama aile beraberına 1 dönüm ancak düşüyor!... Bu ailelerin yeryüzünde kurulu barınma yerleri çıkarılırsa, ekecekleri toprak 1 dönüm bile kalmaz... Gene 794 bin 400 aile istatistikte 2050

dönüm toprak sahibi olarak gösterilir. Topuna dü en 2.789.820 dönüm, ortalama aile ba na 3 buçuk dönüm eder. Ve bu böyle gider.

Türkiye'de bu day tarımının randımanı 10 dönüm ba na en az (1945 yılı) 584 kilo, en çok (1953 yılı) 1248 kilodur. 1958 yılı adam ba na 193 kilo bu day tüketilmi tir. Beher köylü ailesi 5 ki i olsa: yalnız ekmekle geçinmek için aile ba na her yıl 965 kilo bu day gerekir. Bu da, ortalama ancak 10 dönüm tarlada üretilen 966 kilo bu daya kar ılık dü er. 2 milyar 274 bin köylü ailesinden 2 milyon 122 binine ortalama 8,8 dönüm toprak dü tü üne göre, köy ailelerimizin, % 93,70'i yeterince ekmek dahi bulamıyan açlardır! Ancak 91 bin 800 ,köy ailesine (Top: 1.648.120 dönümden) ortalama 18 dönüm toprak dü er. Bunlar ekmekten ba ka katık bulma ansına kavu mu görünmektedirler. Devlet vergisi, tefeci bezirgân irket banka alacakları hesaba katılırsa, Türkiye'nin 1000 köylüsünden yalnız 9 tanesi (21 bin): aile ba na176 dönüm toprak sahipli i ile olsa orta köylü durumundadır.

Yukarıki rakamların bir sürprizi de u: ortalama hesap edilse, Türkiyede Orta köylüden ba ka kimse olmamak gerekir: o da yüzde 1 bile de il, binde 9... A alar, beyler hiç mi yok?.. Demek, nereden baksak, Ankara'da oturup, Resmi İstatistikleri hatmetmekle, en büyük yı nımız: köylümüz üzerine en ufak do ru dürüst bir fikir edinmemiz olamaz. Bütününü köylümüzü tanımak için bile, yanına gitmekten, damına girmekten, kar ılıklı dertle mekten ba ka yol kalmıyor. Köyde te kilât kurma yasa ı gibi Demokrasiye elveri siz bir durum oldu bitti bulundu una göre, köye çi Köylü gönüllüleri ve köy konukları göndermekten ba ka türlü aydınlanma ve milleti aydınlatma imkânsızdır.

çi Köylü Gönüllüleri : KÖYLÜ KONU U olu üzerine sayısız **inisiyativler** yaratacaklardır. Köylü öyle bir denizdir ki, onun içine girilmedikçe yüzme ö renilemez. Köylümüzün yalnız kendi hüdayinâbit (Ekilmeksizin kendili inden biten) konukseverli i bile, çi Gönüllülerine doksan üniversite kütüphanesinin ö retemiyece ini tanıtacaktır. Köye giden Gönüllü, (konuksever köylümüz paradan kocundu u için) hediyesini götürerek köy odasında, köy evinde yatacak, köylünün her türlü çalı ma ve ya ama çabalarına bir güncük olsun, elinden geldi i kadar katılacak, köyün bütün hayat artlarını köylü gibi ve köylüyle cancana ya ıyacaktır. çi sınıfı bilincine ergin her çi Köylü Gönüllüsü, köydeki denemeleriyle bilgisini, siyasal ö renim ve sosyal e itimini geli tirirse, zekâsını skolâstikten kurtarıp, canlı pratikte giri kince kullanırsa, ancak o zaman TEOR adını sahte bir etiket gibi ta ımyan gerçek **çi Partisi Teorisi** do acaktır.

Bu satırları temize çekerken, 7.1.1966 günlü Cumhuriyet Gazetesinde u havadisi okuduk: "**Ankara (a.a.) Bursa A.P. Senatör ve Milletvekilleri, seçim bölgelerindeki ilçe, bucak ve köylerin çe itli i lerini takip etmek ve sonuçlandırmak amacıyla Ankara'da bir " görme" bürosu kurmaya karar vermi lerdir... Devamlı bir sekreter...Müracaatlar... Lüzumlu doküman... Dosyalar tutulacaktır.**" A.P. nin köyde kimleri "**Takip**" edece ini biliyoruz. A.P. nin köylümüze götürece i tek ey: tefeci bezirgân ve irket giri kinlerinin fakir fukarayı sömürürken ne denli koyu müslüman olduklarını ispat etmek, ve iftar topu patlarken Millet Meclisinde nasıl yaradana sı nınp sövü tüklerini, tepi tiklerini, yumrukla tıklarını yatırım konusu yapmaktır. Arada, i i dü en hatırı sayılırlara yararlı çıkarlar sa layıp, asıl köylü meselelerini bürola tırmak, yahut burukla tırmaktan da elbet geri kalınmayacaktır. T P, AP'den geri mi kalsın?

ehir Plânlamaları

çi Partisinin halk yı nlarıyla ehirde ba kuru u üzerine yapılacak teklifler öylesine çoktur ki, hepsini burada özetlemeye bile kalkı ılamaz.

Türkiye'nin belli ba lı sanayi bölgeleri ve her bölgenin belli ba lı i letmeleri, fabrikaları harita üzerinde belirlendirilir. Türkiye'de 1964 Aralık ayında 40 bin 352

İyeri vardır. Bunlardan sayıca yarıya yakını (16 bin 50 si) İstanbul'da bulunur. İyerlerinin büyüklükleri bakımından yarıdan ço u (20 bin 583 ü) 4 ile 9 İ çalı tırır; yarıdan azı (19 bin 770 İ yerı) 10 İ çıden çok adam çalı tırır... İyerlerinin 1959 yılı 8 de biri mevsim İ yerı, 8 de ikisi muvakkat İ yerı, ancak 8 de be İ devamlı İ yerıdır. Bu oranca, 10 İ çıden çok çalı tıran devamlı İ yerı 10 bin civarıdır.

İehir İretmenlerimizin da ınıklı ı, sendikalarla sıkı İ birli İ yapmayı gerektirir. İnsan davranı larının gerekçelerinde maddeye dayanmak arttır. Ülkücüler dünyanın her yerinden çok Türkiye'ye toplanmı sayılamazlar. Sendikacılık İy maddeci İ ilimlere dayanır. Yalnız sendikacıdır ki, bir İ yerinde 10 İ çı bulunursa, sendika gelirinin 100 lira artaca ını dü ünerek yaylanır. İ u milyonlarca İ sizin ve yarı açın kıvrandı ı yoksullar ülkesinde, yalnız sendikacıdır ki, İ yerı ve İ çı bulmakta herkesten çok gözünü dört açıp ko abilir. Gerçekli in bu yanı, a lanacak kertede acı mıdır? Sosyal ölçüde olaylar bizim salt duygusallı ımızla yoluna konulamaz. Di lerimizi sıkıp acı ilâcı içmeliyiz. Kapitalizmde ya ıyoruz. Kapitalizmin ise, en canavarca yabancı Sermayesine yem edilen, morali bin bir tatlı zehirle bunakla tırılan düzeninde: kara yı ın, baya ı çıkardan ba kasını anlayıp kımıldyamaz. İ çı hareketine katılanların domuzuna çıkarıcı olu ları, sendikacılı ımızı fâciala tırmı bulunuyor. Ömrü, gece yarısından sabahadek 200 lira aylık net geliri bulamamakla geçmi İnsan, sendikacı olur olmaz yalnız maa tan 2000 lira kazanırsa; İ verenle toplu, topsuz sözle me, kapı ma fırsatlarında satmıyacak İeyini güç bırakır. Hakikat budur.

Bu madalyanın öbür yanı elbet olacaktır. Gerçi, Batı kapitalistleri artı de İer İruna önce kendi yurtlarında, sonra cihanda kan döke döke bugünkü medeniyetlerini ve hayat standartlarını yükselttiler. Buna kar ılık Türkiye kapitalistleri dı arıdan sömürölme pahasına, yalnız İçeride sömürme zorunda kaldıklarını görüp duruyorlar. O yüzden hayvansal bir çıkarıcılık içgüdüğü her yerimizi kaplamı tır. Gene de İ çı sınıfımızın te kilâatlanma çabası sömürölmenin keskinli İle orantılı bir hız alacaktır. Bu hayvansal sömürücülük ve çıkarıcılık kasırgaları ortasında en olumlu İnsancıl sonuç: modern sosyal bir sınıf olarak İ çılerimizin durmaksızın her sosyal sınıftan daha İleri hızla örgütlenmeleridir.

İveren sınıfımızın, Batılı İstatlarından, hele gangsterlik akulunda talim görmü Amerikalı İirketlerden aldıkları dersleri biliyoruz. Sendikacılı ımızı en kara külhanbe İ dolandırıcılı ı biçimine sokmak için ellerinden gelen her "YARDIM"ı yapıyorlar, her dersi ve uygulamalarını harıl harıl veriyorlar. İ çı, hattâ memur İken nefesi açlıktan kokanlardan İki buçuk kılıkuayruk ajan, sözde "Sendikacı" kesilir kesilmez Batının ba ı ladı ı milyonlarla oynar oluyor. Ayrıca İmdiye de İn vurguncu bezirgân kodamanlarına kayrılan İmtiyazlarla Avrupa, Amerika "nceleme Gezileri"nin masrafları İ u fukara Türk milletinin sırtından çarık çıkarırca çıkartılıyor. Bir İ avuç İmantürye ajanın İ çı sınıfımızı ve millî çıkarlarımızı her gün yabancılara satmak üzere çevirece İ dolaplar, İ çıler arasında dahi İnsanın İnsana güvencini her bakımdan sıfıra İndirmek amacını güdüyor. Temiz İ çı arkada lı ı ve namuslu yurttan ba lılı ı duygularını, kemik kapan İt dala malarına do ru soysuzla tırmıya çabalıyor.

İ çı Partisi bu gerizli akıntıya kar ı kürek çekecektir. İjanların ve yerli yabancı kapitalistlerin soysuzla tırmak için kullandıkları projeyi, tersine çevirerek kullanmayı becerirse, İ çı Partisi sosyal güvenlik ve siyasal birlik İ ilimlerini en yüce kertesinedek yükseltecektir. Bu çabada en İfak İhtimalleri bile İtesadüfe bırakmamalıdır. Her davranı ı zeki ve İyanık bir kurmay İtizli İle plâna, hesaba ve harıtaya ba lamalıdır. İk İ a İzda en az 50 İ çı Gönüllüsü olsun hemen sa lamalıdır. Bunların köyle İli kilerini unutmaksızın, sosyal stratejimize ve siyasal takti İimize uygun olarak ,çalı ma ve harekât plânlarını birer pusula İbresi gibi gözetleyip İyönetmelidir.

İ çı Partisinin İretici Sanayi İ çıleri İruna çalı maları İyle plâna tırılabilir: Türkiye, harita üzerinde 8 bölge için 13 semte ayrılır. Bölge ve semtlerde 10 İ çıden fazla çalı tıran İ yerleri sayısına göre, İyuarlak hesapla: 500 İ yerine 1 Gönüllü

kontenjan konulur.

BÖLGE	Semt Merkezi	Kontenjan sayısı
istanbul	istanbul	7
	Bursa	5
	Çanakkale	1
Ege	zmir	7
Ankara	Ankara	7
Güney	Adana	3
Orta Anadolu	Sivas	3
	Konya	2
Karadeniz	Zonguldak (Batı S.)	2
	Samsun (Do u S.)	3
Do u	Diyarbakır (Yakın S.)	2
	Siirt (Uzak S.)	2
Kuzey Do u	Erzurum	2

Her Semt içinde bulunan vilâyet Grupları ile, beherine dü en Kontenjan sayısı imdilik öyle özetlenebilir:

istanbul (7), Bursa Bilecik (2), Balıkesir (1), Kocaeli (1), Sakarya (1), Çanakkale (1).

zmir (3), Aydın Denizli (1), U ak Afyon: (1), Kütahya: (1), sparta Burdur: (1).

Ankara: (5), Kastamonu Çankırı: 1), Bolu: (1).

Adana (1), çel Antalya (1), Mara Urfa Antep (1).

Sivas: (1), Kayseri : (1), Tokat Amasya (1), Konya: (1), Ni de Nev ehir Kır ehir Yozgat : (1)

Zonguldak: (1), Sinop Samsun (1), Giresun Ordu: (1), Trabzon: (1).

Diyarbakır Mardin : (1), Elâzı Malatya: (1), Siirt Hakkâri: (1), Van Bitlis A rı Adıyaman: (1).

Erzurum Erzincan Gümü hane: (1), Artvin Kars:(1).

Kontenjan dedi imiz nedir? En azından 50 Gönüllü sayısı içinde her Bölgeye, Semte ve l grubuna veya l ba ina dü ecek Gönüllü sayısının oranıdır. 50 gönüllüden 4 ünü hasta veya Millet Meclisinde, yahut htiyat sayıyoruz: geriye kalanlar, örne in istanbul'a 50 de 7, Bursaya 50 de 5, Balıkesire 50 de 1 ve ilh. gönüllü dü er. Toplam Gönüllü 100 olunca bu rakamlar iki er katına çıkarlar. Örne in: istanbul'a 14, Bursa'ya 10, Balıkesir'e 2 Gönüllü dü er... Bu sayılar da, orantılar da, elbet de i mez ey de ildirler. Halk stratejisi ve yı n takti i bakımından biz sosyal aksiyona daha elveri li oranları ve rakamları böyle teklif ediyoruz. statistikler ve hareket ve uygulamalar gibi gerekçelerle oranlar, kontenjanlar ve sayılar her zaman de i tirilebilir. Maksadımız yapılan teklifi gözönünde somutla tırmaktır.

13 Semt Merkezine en az birer Milletvekili Gönüllü i ba ı yapmak üzere gider. Semt Merkezlerine dü en her Kontenjan ba ina: 500 i yeri dü er. Her kontenjan 2 er gönüllü olunca, her gönüllüye 250 i yeri dü er. Parti Gönüllüleri her gün bir i yerine u rasa, yılda ancak bir tur yapabilir. Onun için, özellikle i yerleri ve i çileri ilgienecek gönüllüler, çalı malarını kolayla tırmak üzere: bir yanda i çi temsilcileri ve sendikalarla, öte yanda bütün lokal Parti üyeleriyle sıkı bulu ma ve i birlikleri sa lıyacaktır. yerlerinin önce en büyüklerini bölge haritalarında ilk amaç sayacaktır. Genel mantık bakımından: 1000 ki ilik bir i letme atlanıp, 10 ki ilik i letme i çileri Parti amaçları ve te kilâtı ile ilgilendirilmiye kalkılamaz. Ancak, 1 ki ilik bir tek i letmenin bile, parti üyesi edinme ve faaliyet geli tirme bakımından ihmâl edilece i akla gelemez. Hattâ, kimi yerlerde, kalabalık i letme i çileri az çok kendi göbeklerini kendi te kilâtlarıyla kesebilirler de, asıl bir iki i çilik i letmelerde

çalı anlar Parti öncülü üne daha çok muhtaçtırlar. Parti Gönüllüleri ve Organları kendi bölge ve semtlerindeki en kalabalık ve önemli i letmeleri sıraya koyar. Orada çalı an yurtta ların özel ve genel bütün dertleriyle dertlenir, hayatlarını ya ar ise, Parti bir çı Partisi olmya ba lar.

çi Partisi, bugün ilk a ızda yalnız Milletvekillerinin ülkücü davranı larıyla 100 gönüllü, hattâ elli Gönüllü çıkardı mı, çı ıra açılmı bulunur. Türkiye, bir bakıma evkaflar ülkesidir. Halkımız iyilikseverlik gelenekli insanlardır. Hiç bir çıkarı dü ünmeden zekât gibi sosyal yardımla ma, hacılı a gitmek gibi kollektif sosyal davranı geleneklerini her eyin üstünde benimsemi izdir. çı Partisi, halkımıza elveri li örneklerle üyelerine ve iyiliksever yurtta lara öncü olursa, ummadı ı güzel sürprizlerle kar ıla acaktır. Tarihte ilk defa yapılacak ki isel fedakârlıklar ve iyilikler, en bilinçli insancıl amaçlara yönelmi olacaktır.

Ayrıca, mevsimlerin ço unda, her sınıf Parti üyeleri, çı ve Köylü sever sempatanlar: köyde, ehirde gönüllü sosyal hizmete, hele köy konuklu una can atarlar. Hiç de ilse, kendileri bedence bunu yapamadıkları zaman, Gönüllüler için gerekli maddî, manevî destekleri ve ki ileri sa larlar. Hele büyük merkezlerimize akın etmi bulunan ve gecekondü proleterle melerine paralel, nazire te kil eden yüksek ö retim gençli imizin büyük ço unlu u, do rudan do ruya köylü çocu u, i çı çocu u, halk çocu u ülkücülü e tutkun gençlerdir. . Ya lı, genç, kadın, erkek halksever insanımız, kanserden bin kez azgın dü manımız olan gerili imiz ve sosyal adaletsizliklerimizle sava mada, kansere kar ı gösterdikleri ilgiyi göstermekten geri kalamazlar. Örnek beklerler.

Sonyıllar, Türkiyenin yaratıcı alınteri yerine, bah i le sadakaya bakan yaltaklanmayı geçirecek bir "**Turizm**" manisi tutturuldu. Baya ı bezirgân çıkarıcılı ı biçiminde öne sürülen "**Ç TUR ZM**" e ilimi, yurtseverlik, halkseverlik, i çı ve köylüseverlik Turizmi biçimine sokulmalıdır. Türkiye'yi kurtaracak turizm budur. Büyük ehirlerin gecekondü varo ları, bir aya ı köyde, kasabada yerli ve kendili inden "**turist**"le mi i çilerle doludur. Hepsi de her an, en gönüllü ve tabii köy konuklarıdır...

Bütün o saydı ımız ve sayılamıyacak kadar çok imkânlar, kanallar ve insanlar, halka, köye ık götürüp, halktan ve köyden problem getirecek yönde geli ebilirler. Müstebit Saltanat ,cahil goygoycularla köyü kasabayı ve ehri avucu içine almı tı. imdi, emperyalist casus te kilâtları sözde "**BARI GÖNÜLLÜLER**" adlı ajan zincirleriyle çekirge sürüleri gibi köylerimize dalmı bulunuyorlar. Bezirgân ve tefecilerimizle onların adamları da o gibileri halka irin göstermek üzere: "Turist para getirecek. Turist altındır" diye yaygın ve inanılmaz propagandalar yapıyor. Gerçi o gibilerin arkalarında güvendikleri Amerikan doları bulunabilir. Eski airimizin dedi i gibi: "Zulmün topu var, kalesi var, güllesi varsa: Halkın da bükülmez kolu, dönmez yüzü vardır". çı Köylü Gönüllülerinin sönmez yurtsevgisi, ölmez insan saygısı ergeç üstün çıkar.

Yukarıki i ler, çı Partisinin Meclisteki görevini aksatmaz mı? Millet Meclisi halka ça ırı yapılacak en yüksek kürsüdür. Onu ihmâl etmek konu edilemez. Yalnız, çok yükseklerde söylenenler, her zaman en iyi i itilen, hele en iyi anla ılan sözler olamaz. Onun da yeri vardır. Her ey o de ildir. Mecliste atılan nutukların dinlenilmesi ve anla ılması için, tabanda çalı mak gereklidir. Frenklerin "**Jeu parlementaire**" (Meclis oyunu, Parlamento kumarı) dedikleri ey, en az yüzde doksan nüfusu politikadan kopuk, demagoji getosu içine alınmı fakir fukara Türkiye'si için a ırıca lüktür. Bu lüks ,bizde en mirasyadice biçimlerde kötüye kullanılıyor. Daha geçen gün, bizim Parlamento oyunlarımızda en tecrübeli ve Mecliste en büyük muhalefet Parti olan C.H.P. li Milletvekili (Kemal Sariibrahimo lu) öyle haykırmak zorunda kaldı: "**Bırakınız biz de konu alım, biz de görü lerimizi anlatalım... Grup sözcüleri dı nda hiç birimiz konu mıyacak mıyız? Milletvekili bütçede konu mıyacak ta, nerede konu acak? Ne zaman konu acak?... Gruplar demokrasidir bu.**" Haberi veren gazete, sözünü öyle

bitiriyor: "**Sonuçta, her zaman oldu u gibi Milletvekillerinin ahısları adına konu masına fırsat kalmadan verilen bir yeterlik önergesiyle, bu bütçe de di erleri gibi kabul edildi.**" (Cumh. 2.3.1966)

Yüzlerce koltuklu, ve o denli "**arkası kuvvetli**" C.H.P ' yi takmıyan bu Parlamento otomatizmi ortasında, acep 15 T .P. liden 14 ünün Büyük Millet Meclisinde komisyondan komisyona dola maktan ba ka ne i leri vardır? Ötekiler kalabalıktırlar: birbirlerine boy ve gövde gösterisi yapa dursunlar ara sıra milletin anlamadı ı havada, Frenkçe veya Öztürkçe sözcüker döktürmektense, Türk Milletinin yanıba nda varolmak daha önemlidir.

Tekliflerimiz, i çi ve köylü yı nlarımızın sosyal hayatlarıyla ilgilenme yolunda birkaç i arettir. Bu yönde Parti organları ve Toplantıları harekete getirilir ve i letilirse, tekliflerin kanevasından çok daha de erli ve yararlı bin bir giri kinlik ortaya çıkar. Elli, yüz gönüllü olmamı , on gönüllü ile de i e ba lanabilir. altmı üç l Merkezi yerine saydı ımız 13 Semt merkezinde çalı mıya belirli prensip, plân ve haritalarla giri mek, aman sonuçları, günü gününe bütün üyelere yaymak ve yapılacak i olarak sunmak, Parti içinde yarı ma duygusunu uyandırır. Plânlı ve olumlu i alanı bulan üyeler, kapalı kutu odalarda, makale okur veya dinlerken uyuklamaların, yahut dedikodu kaynatmanın yersizli ini birbirlerine daha iyi ö retirler. Parti içine gizli maksatla sızımı bulunanlar da, prati in kriteriyomu altında "yüzük ta ı" gibi açıkta kalıp ayırtedilirler. Parti tartı maları, sonuçsuz, yorucu spekülâsyon veya medrese dogmatizminden kurtularak, objektif konkret fikir ve hareket temelleri üzerine oturur. Kaplumba anın kabu u kırılır.

O zaman, bütün üyeler için: "**Hodri meydan!**" denilir. Organların kaçta kaçını aydınlar mı, yoksa i çiler mi tutmalı? gibi gerçekli e çapraz bakan uydurma sözde tartı malar kendili inden gülünçle ir. Ak koyun, kara koyun üzerinde belli olur. i yapan kimse, ister aydın ister i çi olsun, üyelik görevini hakkiyle ba armı yi ittir. Organlara seçilme, aksiyon ve sorumluluk yetkilerini zekâsını kullanarak, bilgisini arttırarak, tecrübesini bileyerek, bıça ı hakkına elde eder. Karın doyurmaz, di e dokunmaz kitapçıl veya duygusal nutuk atmalar heveslilerinin kursaklarında kalır. Halk yı nlarımızla gerçek temasın geni letti i **pratik** ve **teori**: açılacak kursların, gece okullarının, yapılacak yayınların daha canlı ve ele tirici olmalarını ve **anla ılmalarını** sa lar. Zihinler, ezberlenmi ilkokul alfabesini andırır formüllerden, sosyal hayatın, siyasal sava ın cebr'i âlâsına yükselir. Modern parti faaliyeti, hep bir a ızdan "HU!" çekmiye yarar tekke âyinlerinden, medrese ülemâlı ndan yakasını kurtarır.

Notlar:

(1) Bu kitapta Hikmet Kıvılcımlı **kantite** = **kemmiyet** anlamına gelmek üzere Türkçedeki gerçek kar ılı ı oları NEÇEL K sözcü ünü, **kalite** = **keyfiyet** kar ılı nda ise N CEL K sözcü ünü kullanır. Fakat Türk Dil Kurumunun yersiz ve yanlı bir türetmeyle **kantite** kar ılı ı **nicelik**, **kalite** kar ılı ı olarak da **nitelik** sözcükleri önermesi ve bu sözcüklerin benimsenmesi özellikle genç ku aklarca böyle bilinmesi üzerine Kıvılcımlı, anla ılır olabilmek için sonraki yazılarında ve kitaplarında yeni sözcükleri kullanmı tır. Biz de bu kitapta aynı davranı a uyduk.

(2) Bir eyin içine ba ka bir madde kar ıtırma, katı tırma.

(3) badet gizlidir

(4) **Getto**: Bazı Ortaça kentleriyle, kapitalist ülkelerin bir çok kentlerinde, ırksal, dinsel ya da mesleksel ayrımlara göre bir grup halkın ya amak zorunda bırakıldı ı özel mahalleler. Batı Avrupa'da G. ilk kez Yahudiler için do mu tur. 18. yy. sonlarında Fransız burjuva devriminden itibaren bunlar yokedilmeye ba lanmı lardır. Almanya'da fa ist rejim sırasında birçok kentte G. kurulmu tur ve Hitlerciler buraları birer ölüm kampına çevirmi lerdir. Günümüzde ise ırksal ve dinsel diskriminasyon politikasının uygulandı ı birçok ülkede G. lar fiilen,varlıklarını sürdürmektedir. Örne in ABD'nde bir

k kentte (örn., New York'ta Harlem, vb.) zenciler meksikalılar, vb. için; Güney Afrika

imhuriyetinde yerli Afrikalı halk için özel mahalleler vardır. (**Politika Sözlü ü** Say: 90 91.)

Günah i lemeye hazır oldu u halde bir fırsatını bulamayan

Cumhuriyetinde yerli Afrikalı halk için özel mahalleler vardır. (**Politika Sözlü ü** Say: 90 91.)
(5) Günah i lemeye hazır oldu u halde bir fırsatını bulamayan

---

Hikmet Kıvılcımlı

Hikmet Ali Kıvılcımlı (Priştina, Osmanlı Makedonyası, 1902 - Belgrad 1971)

Komünist lider ve kuramcı, yazar, yayıncı ve çevirmen.

Babası Priştina'da posta telgraf müdürü Hüseyin Bey, annesi Münire Hanım'dır. 17 yaşında gönüllü olarak Kurtuluş Savaşı'na katıldı, Yörük Ali Efe çetesinde Kuvayımillie gönüllüsü oldu, Köyceğiz Kuvayımillie Askerî Kumandanlığı yaptı. Vefa Lisesi'nde okudu, sınavla İstanbul Tıp Fakültesine girdi. Öğrencilik süresince direniş faaliyetlerini sürdürdü, Kurtuluş, Aydınlık gibi TKP yayınları yoluyla giderek komünist fikirlerle tanıştı ve 1920'lerin başında Türkiye Komünist Partisi (TKP) üyesi oldu. 1925'de TKP'nin Besiktaş Akaretler'de gerçekleştirdiği 2. kongrede TKP merkez komitesine seçildi. MK icinde gençlik sorumlusu oldu.

Aynı yıl Aydınlık gazetesinde ilk yazıları yayınlanmaya başladı. 1925'ten hayatının sonuna kadar kadar sürekli kovuşturmalara, işkencelere maruz kaldı ve hapis yattı.(Toplam 22,5 Yıl) 1925 yılında Kürt ayaklanmaları ile çıkan Takriri Sükün yasası çıktıktan sonra İstiklal Mahkemesinde yargılandı.10 yıl kürek cezası aldı. 1 yıl yattıktan sonra çıkan siyasi aflu serbest kaldı. 1927 yılında Vedat Nedim Tör ve Şevket Süreyya Aydemir'in partiden ayrılması ve parti arşivini polise teslim etmesi ile diğer parti üyeleriyle birlikte tutuklandı. 3 ay tutuklu kaldı. 1929 yılında Laz İsmail(i.Bilen)'in İzmir davasında polise ismini vermesi nedeniyle 4,5 yıl yeni bir mahkumiyet aldı. 1938 yılında Nazım Hikmet'le birlikte yargılandığı Donanma Davası'nda 15 yıl hapis cezasına çarptırıldı, 12 yıl yattıktan sonra tahliye oldu. 1954 yılında legal Vatan Partisi'ni kurdu. 1965 yılında Tarihsel Maddecilik Yayınları'nı kurdu ve yönetti, Marx, Engels ve Lenin'in eserlerinden birçok çeviriler yaptı ve yayınladı, Das Kapital'in bir bölümünü çevirdi. 1967'de İşsizlik ve Pahalılıkla Savaş Derneği'ni (İPSD) kurdu. İktisattan antropolojiye, Marksist düşüncenin tarihsel ve kuramsal gelişiminin açıklanmasına ve Türkiye'de bir işçi sınıfı devriminin strateji ve taktik sorunlarına kadar çeşitli konularda çok sayıda telif eseri ve Aydınlık, Türk Solu, (kendisinin kurduğu) Sosyalist, Ant gibi dergilerde makaleleri yayımlandı.

En önemli eserleri olan Tarih Tezini 1965,
Yol: TKP'nin Eleştirel Tarihini 1932 yılında yayınladı.
12 Mart 1971 darbesinde ağır hasta olduğu için arandığı halde yurtdışına
çıkma zorunda kaldı.
11 Ekim 1971'de Belgrad'da öldü.

Günümüzde Dr. Hikmet Kıvılcımlı'nın düşünce ve davranış çizgisini legal zeminde
SODAP-Sosyalist Dayanışma Platformu sahiplenmekte ve sürdürmektedir.
11 Ekim 2009 tarihinde Topkapı'da bulunan mezarı başında SODAP tarafından
gerçekleştirilen anma etkinliğinde, çok sayıda insan bir araya gelerek
Kıvılcımlı'yı sahiplendiklerini ortaya koymuştur.

Eserlerinden bazıları :

Tarih Devrim Sosyalizm
Genel Düşünceler,
Partide Konaklar ve Konuklar
İhtiyat Kuvvet: Milliyet (Şark)
Taktik Ana Halkası: Legaliteyi İstismar
Parti ve Fraksiyon, Yakın Tarihten Birkaç Madde Strateji Planı
Oportünizm Nedir?
Halk Savaşının Planları
Devrim Zorlaması Demokratik Zortlama
Türkçe'nin Üreme Yolları ve Dil Devrimciliğimiz
Eyüp Konuşması
Osmanlı Tarihinin Maddesi
Uyarmak İçin Uyanmalı Uyanmak İçin Uyarmalı
Türkiye Köyü ve Sosyalizm
Devrim Nedir?
Üretim Nedir?
Genel Olarak Sosyal Sınıflar ve Partiler
Anarşi Yok! Büyük Derleniş!
Türkiye'de Sınıflar ve Politika
Kısaca Marksizm Düşünüşü
Diyalektik Materyalizm
Devrimci Aydın Nedir?: Hanri Barbus
Finans-Kapital Ve Türkiye
Yol Anıları
Durum Yargılaması
Diyalektik Materyalizm Nedir? Nasıl Kullanılır? Ne Değildir?
Üç Seminer
Metafizik Sosyolojiler
Fetih ve Medeniyet
Türkiye'de Kapitalizmin Gelişimi
Emperyalizm Geberen Kapitalizm
Tarih Tezi
Osmanlı Tarihinin Maddesi
Komün Gücü
Bergsonizm
Türkiye'de Ulusal Sorun